

Pārresoru koordinācijas centrs

Publiskais pārskats par
valsts kapitālsabiedrībām un valstij
piederošajām kapitāla daļām
2015. gadā

Rīga 2016

Publiskais pārskats par
valsts kapitālsabiedrībām un valstij
piederošajām kapitāla daļām
2015. gadā

Pārresoru koordinācijas centrs
Rīga 2016

Šis ir Pārresoru koordinācijas centra sagatavotais jaunākais ikgadējais pārskats par valsts kapitālsabiedrībām un valstij piederošajām kapitāla daļām, kurā sniegta informācija par valsts kapitālsabiedrību pārvaldību un valsts kapitālsabiedrību darbības rezultātiem 2015. gadā.

Godātie sadarbības partneri un iedzīvotāji!

2015. gads ir bijis nozīmīgs pārmaiņu laiks valsts kapitālsabiedrību pārvaldības jomā. Līdz ar gada sākumu stājās spēkā jaunais "Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums", kura izstrāde tika balstīta uz Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) vadlīnijām valsts kapitālsabiedrību pārvaldībā. Atbilstoši likumam Ministru kabinets 2015. gada maijā noteica Pārresoru koordinācijas centru (PKC) par atbildīgo institūciju, kas veic valsts kapitālsabiedrību pārvaldības koordinācijas institūcijas uzdevumus. Pārskata perioda laikā PKC ir izstrādājis likuma pakārtoto tiesisko regulējumu Ministru kabineta līmenī, tai skaitā tādos būtiskos jautājumos kā valsts kapitālsabiedrību dividenžu politika, valdes un padomes locekļu atlase un kapitālsabiedrību darbības rezultātu izvērtēšana.

Līdz ar jaunā likuma ieviešanu ir uzlabojusies gan vispārēja informācijas pieejamība par kapitālsabiedrību darbību, gan valdības informētība par valsts kapitālsabiedrību pārvaldības stratēģiskajiem jautājumiem, tā sekmējot, ka lēmumi par kapitālsabiedrību attīstību ir izsvērtāki un pamatotāki, tai skaitā, ņemot vērā koordinācijas institūcijas padziļinātu analīzi un no kapitāla daļu turētāja neatkarīgu izvērtējumu.

Būtiski mainīta valdes un padomes locekļu atlases un iecelšanas prakse, kas tagad tiek balstīta uz iepriekš definētām pieredzes un kompetences prasībām, tiek nodrošināta obligāta publiska kandidātu pieteikšanās un veidotas nominācijas komisijas, kurās tiek iekļauti neatkarīgi eksperti un novērotāji, lai profesionālā un caurskatāmā atlases procesā izvēlētos pēc iespējas labākos profesionāļus iecelšanai valdes un padomes locekļu amatos valsts kapitālsabiedrībās.

Valsts kapitālsabiedrībām ir būtiska ietekme uz valsts attīstību, iedzīvotāju nodarbinātību un valsts budžeta ieņēmumiem, tādēļ jo īpaši svarīgi ir nodrošināt valsts ieguldītā kapitāla efektīvu izmantošanu, uzlabojot kapitāla atdeves rādītājus un veicinot kapitālsabiedrību vērtības pieaugumu. Pārskats ļauj mums iepazīties ar progresu šo rādītāju sasniegšanā un novērtēt īstenoto pasākumu efektivitāti, vienlaikus esot atvērtiem un aicinot sniegt ieteikumus valsts kapitālsabiedrību pārvaldības un tās koordinācijas pilnveidošanai. Nobeigumā vēlos teikt paldies par kopīgi jau sasniegtajiem rezultātiem un novēlēt gudru un profesionālu publisko aktīvu pārvaldību!

Pēteris Vilks,
Pārresoru koordinācijas centra
vadītājs

Satura rādītājs

Ievads.....	6
Finanšu kopsavilkums par valsts kapitāla izmantošanas finanšu rādītājiem.....	8
Pārskatā izmantotā metodika.....	13
Nozaru apskats	
Energētika.....	14
Mežsaimniecība un lauksaimniecība.....	21
Transports un uzglabāšana.....	25
Sakari.....	35
Nekustamo īpašumu pārvaldīšana.....	40
Veselības aprūpe.....	45
Kultūra.....	53
Pārējās nozares	
Sertificēšana, atbilstības novērtēšana un metroloģija.....	56
Finanšu pakalpojumi.....	57
Sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi.....	59
Izglītība un sports.....	62
Pārējās valsts kapitālsabiedrības.....	64
Kapitālsabiedrību pārvaldības plānotā attīstība 2016. gadā.....	69
Pielikums	
Valsts kapitālsabiedrību, valsts kapitāla daļu, valsts kapitālsabiedrībām un valsts izšķirošā ietekmē esošām kapitālsabiedrībām piederošās kapitāla daļas.....	70

Tabulas

Tabula Nr. 1. Valsts kapitālsabiedrību un kapitālsabiedrību ar valsts kapitāla daļu darbību raksturojošie summārie finanšu rādītāji.....	8
Tabula Nr. 2. Enerģētikas nozares kapitālsabiedrību darbības rādītāji.....	17
Tabula Nr. 3. Enerģētikas nozares kapitālsabiedrību finanšu rādītāji.....	17
Tabula Nr. 4. AS "Latvenergo" (koncerns) galvenie finanšu rādītāji.....	18
Tabula Nr. 5. AS "Augstsprieguma tīkls" galvenie finanšu rādītāji.....	19
Tabula Nr. 6. AS "RĪGAS SILTUMS" galvenie finanšu rādītāji.....	20
Tabula Nr. 7. Mežsaimniecības nozares kapitālsabiedrību darbības rādītāji.....	22
Tabula Nr. 8. Lauksaimniecības nozares kapitālsabiedrību darbības rādītāji.....	23
Tabula Nr. 9. Mežsaimniecības nozares kapitālsabiedrību finanšu rādītāji.....	23
Tabula Nr. 10. Lauksaimniecības nozares kapitālsabiedrību finanšu rādītāji.....	23
Tabula Nr. 11. VAS "Latvijas valsts meži" finanšu rādītāji.....	24
Tabula Nr. 12. Transporta un uzglabāšanas nozares kapitālsabiedrību darbības rādītāji.....	27
Tabula Nr. 13. Transporta un uzglabāšanas nozares kapitālsabiedrību finanšu rādītāji.....	28
Tabula Nr. 14. VAS "Latvijas dzelzceļš" koncerna finanšu rādītāji.....	29
Tabula Nr. 15. AS "Pasažieru vilciens" finanšu rādītāji.....	30
Tabula Nr. 16. VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" finanšu rādītāji.....	30
Tabula Nr. 17. VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija" finanšu rādītāji.....	31
Tabula Nr. 18. VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" finanšu rādītāji.....	32
Tabula Nr. 19. VAS "Latvijas gaisa satiksme" finanšu rādītāji.....	33
Tabula Nr. 20. AS "Air Baltic Corporation" finanšu rādītāji.....	34
Tabula Nr. 21. Sakaru nozares kapitālsabiedrību darbības rādītāji.....	36
Tabula Nr. 22. Sakaru nozares finanšu rādītāji.....	37
Tabula Nr. 23. VAS "Latvijas Pasts" finanšu rādītāji.....	37
Tabula Nr. 24. SIA "Lattelecom" koncerna finanšu rādītāji.....	38
Tabula Nr. 25. SIA "Latvijas Mobilais Telefons" grupas finanšu rādītāji.....	39
Tabula Nr. 26. Nekustamo īpašumu pārvaldīšanas nozares kapitālsabiedrību darbības rādītāji.....	42
Tabula Nr. 27. Nekustamo īpašumu pārvaldīšanas nozares kapitālsabiedrību finanšu rādītāji.....	43
Tabula Nr. 28. VAS "Valsts nekustamie īpašumi" finanšu rādītāji.....	44
Tabula Nr. 29. Veselības aprūpes nozares kapitālsabiedrību darbības rādītāji.....	47
Tabula Nr. 30. Veselības aprūpes nozares kapitālsabiedrību izpildes rādītāju kopsavilkums.....	48
Tabula Nr. 31. Veselības aprūpes nozares kapitālsabiedrību finanšu rādītāji.....	49
Tabula Nr. 32. VSIA "Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca" finanšu rādītāji.....	50
Tabula Nr. 33. SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" finanšu rādītāji.....	51
Tabula Nr. 34. VSIA "Bērnu klīniskā universitātes slimnīca" finanšu rādītāji.....	52
Tabula Nr. 35. VSIA "Rīgas Psihiatrijas un narkoloģijas centrs" finanšu rādītāji.....	52
Tabula Nr. 36. Kultūras nozares kapitālsabiedrību darbības rādītāji.....	54
Tabula Nr. 37. Kultūras nozares kapitālsabiedrību finanšu rādītāji.....	55
Tabula Nr. 38. VSIA "Latvijas Nacionālā opera un balets" finanšu rādītāji.....	55

Tabula Nr. 39. Sertificēšanas, atbilstības novērtēšanas un metroloģijas nozares kapitālsabiedrību darbības rādītāji.....	56
Tabula Nr. 40. Sertificēšanas, atbilstības novērtēšanas un metroloģijas nozares kapitālsabiedrību finanšu rādītāji.....	57
Tabula Nr. 41. Finanšu pakalpojumu nozares valsts kapitālsabiedrību darbības rādītāji.....	57
Tabula Nr. 42. Finanšu pakalpojumu nozares kapitālsabiedrību finanšu rādītāji.....	58
Tabula Nr. 43. Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares kapitālsabiedrību darbības rādītāji.....	59
Tabula Nr. 44. Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares kapitālsabiedrību finanšu rādītāji.....	59
Tabula Nr. 45. VSIA "Latvijas Televīzija" finanšu rādītāji.....	60
Tabula Nr. 46. VSIA "Latvijas Radio" finanšu rādītāji.....	61
Tabula Nr. 47. Izglītības nozares kapitālsabiedrību darbības rādītāji.....	63
Tabula Nr. 48. Izglītības nozares kapitālsabiedrību finanšu rādītāji.....	63
Tabula Nr. 49. Sporta nozares kapitālsabiedrību darbības rādītāji.....	64
Tabula Nr. 50. Sporta nozares kapitālsabiedrību finanšu rādītāji.....	64
Tabula Nr. 51. Pārējo kapitālsabiedrību darbības rādītāji.....	65
Tabula Nr. 52. Pārējo kapitālsabiedrību finanšu rādītāji.....	65
Tabula Nr. 53. VAS "Latvijas Loto" finanšu rādītāji.....	66
Tabula Nr. 54. VAS "Privatizācijas aģentūra" finanšu rādītāji.....	66
Tabula Nr. 55. VAS "Privatizācijas aģentūra" turējumā esošās valsts kapitāldaļas.....	67
Tabula Nr. 56. VAS "Privatizācijas aģentūra" līdzdalība kapitālsabiedrību kapitālā.....	67
Tabula Nr. 57. VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" finanšu rādītāji.....	68

Attēli

Attēls Nr. 1. Kapitālsabiedrību darbību raksturojošie galvenie finanšu rādītāji.....	8
Attēls Nr. 2. Kapitālsabiedrību kopējie aktīvi pa nozarēm 2015. gadā.....	9
Attēls Nr. 3. Kapitālsabiedrību pašu kapitāla sadalījums pa nozarēm 2015. gadā.....	9
Attēls Nr. 4. Kapitālsabiedrību neto apgrozījums pa nozarēm, miljoni EUR.....	9
Attēls Nr. 5. Nodarbināto skaits kapitālsabiedrībās pa nozarēm, vidēji gadā.....	10
Attēls Nr. 6. Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto vidēji gadā, tūkstoši EUR.....	10
Attēls Nr. 7. Kapitālsabiedrību izmaksātās dividendes par iepriekšējo pārskata gadu, miljoni EUR.....	11
Attēls Nr. 8. Kapitālsabiedrību veiktās iemaksas budžetā, miljoni EUR.....	11
Attēls Nr. 9. Kapitālsabiedrību saņemtais budžeta finansējums, miljoni EUR.....	11
Attēls Nr. 10. Kapitālsabiedrību veiktie ziedojumi sadalījumā pa nozarēm, tūkstoši EUR.....	12
Attēls Nr. 11. Kapitālsabiedrību saņemtie ziedojumi sadalījumā pa nozarēm, tūkstoši EUR.....	12

Ievads

Ikgadējo publisko gada pārskatu (turpmāk – gada pārskats) saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 22. panta otrās daļas 5. punktu ir sagatavojis Pārresoru koordinācijas centrs (turpmāk – PKC). Sākot ar 2015. gada 1. jūniju, atbilstoši Ministru kabineta 2015. gada 26. maija rīkojumā Nr. 273 "Par valsts kapitālsabiedrību un valsts kapitāla daļu pārvaldības koordinācijas institūciju" noteiktajam PKC nodrošina valsts kapitālsabiedrību un valsts kapitāla daļu pārvaldības koordināciju un uzraudzību. Šim nolūkam PKC tika izveidota Kapitālsabiedrību pārvaldības nodaļa, kas nodrošina vienotu valsts kapitālsabiedrību un valsts kapitāla daļu pārvaldības koordināciju un uzraudzību, valsts kapitālsabiedrību pārvaldības reformas kopējo virzību un pilda Kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktos uzdevumus, t.sk.:

- izstrādā vadlīnijas un Ministru kabineta noteikumus attiecībā uz valsts kapitālsabiedrību korporatīvo pārvaldības praksi;
- izvērtē valsts kapitālsabiedrību un to padotības iestāžu (aģentūru un valsts iestāžu) iesniegto darbības stratēģiju projektus un gada pārskatus to izpildei un sniedz atzinumus par tiem;
- sniedz atzinumu par valsts līdzdalības kapitālsabiedrībā pamatotību – tās saglabāšanu, pārtraukšanu vai uzsākšanu;
- sniedz konsultācijas Ministru prezidentam, Ministru kabinetam, valsts kapitāla daļu turētājiem (ministrijām) un kapitālsabiedrību vadībai un atbildīgajiem darbiniekiem, kā arī organizē mācības par jautājumiem, kas saistīti ar kapitālsabiedrību pārvaldību;
- izstrādā ikgadēju konsolidētu pārskatu par valsts kapitāla daļām un valsts kapitālsabiedrībām;
- nodrošina regulāru informācijas apmaiņu ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) Valsts uzņēmumu un privatizācijas darba grupu un sekmē OECD rekomendāciju valsts kapitālsabiedrību pārvaldībai ieviešanu, kā arī Latvijas valsts kapitālsabiedrību darbības atbilstību attīstīto valstu atzītajai labajai korporatīvās pārvaldības praksei.

Ministru kabinets atbilstoši Ministru kabineta 2015. gada 8. septembra noteikumiem Nr. 518 "Valsts kapitāla daļu un valsts kapitālsabiedrību pārvaldības koordinācijas institūcijas padomes nolikums" izveidojis valsts kapitāla daļu un valsts kapitālsabiedrību pārvaldības koordinācijas institūcijas padomi (turpmāk – koordinācijas institūcijas padome). Koordinācijas institūcijas padome ir koleģiāla institūcija, kas izskata un pirms apstiprināšanas saskaņo koordinācijas institūcijas izstrādātos vadlīniju projektus publiskas personas kapitāla daļu pārvaldības jomā, kā arī likumā noteiktos gadījumos izvērtē koordinācijas institūcijas atzinumu, ja valsts kapitāla daļu turētājs vai valsts kapitālsabiedrības padome (ja tāda ir izveidota) nepiekrīt tam vai ir lūgusi šo jautājumu izskatīt koordinācijas institūcijas padomē. Koordinācijas institūcijas padome ir tiesīga sniegt priekšlikumus koordinācijas institūcijai arī par citiem ar publiskas personas kapitāla daļu pārvaldību saistītiem jautājumiem. Koordinācijas institūcijas padomes sastāvā iekļauti astoņu ministriju pārstāvi

un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības, Latvijas Pašvaldību savienības un Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētie pārstāvji. Koordinācijas institūcijas padome aktīvu darbību sāka 2016. gada sākumā, kad tās sēdēs tika izskatīti vairāki PKC sagatavotie vadlīniju projekti.

Viens no kapitālsabiedrību pārvaldības būtiskākajiem uzdevumiem 2015. gadā bija izstrādāt visus Ministru kabineta noteikumus, kuriem paredzēts attiecīgs deleģējums likumā "Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums".

2015. gadā tika izstrādāti un apstiprināti šādi Ministru kabineta noteikumi:

- Ministru kabineta 2015. gada 8. septembra noteikumi Nr. 518 "Valsts kapitāla daļu un valsts kapitālsabiedrību pārvaldības koordinācijas institūcijas padomes nolikums", kas nosaka koordinācijas institūcijas padomes sastāvu un lēmumu pieņemšanas kārtību;
- Ministru kabineta 2015. gada 1. decembra noteikumi Nr. 680 "Kārtība, kādā Privatizācijas aģentūrai veicami atskaitījumi par valsts īpašuma privatizāciju, valsts kapitāla daļu atsavināšanu un citām normatīvajos aktos noteiktajām darbībām, kā arī izveidojams un izlietojams rezerves fonds un veicami maksājumi valsts budžetā". Šie noteikumi aizstāj iepriekšējos noteikumus, kuri zaudēja spēku sakarā ar normatīvā akta, uz kura pamata tie tika izdoti, spēka zaudēšanu. Jaunie noteikumi ietver atsevišķus grozījumus salīdzinājumā ar iepriekšējo tiesisko regulējumu, svarīgākie no tiem ir atskaitījumu Privatizācijas aģentūrai apjomu izmaiņas no valsts īpašuma privatizācijas un iznomāšanas;
- Ministru kabineta 2015. gada 1. decembra noteikumi Nr. 686 "Kārtība, kādā nominē kandidātus valdes un padomes locekļu amatam kapitālsabiedrībās, kurās valstij kā dalībniekam (akcionāram) ir tiesības izvirzīt valdes vai padomes locekļus, un valdes locekļus valsts kapitālsabiedrībās, kurās ir izveidota padome". Šie noteikumi tika daļēji balstīti uz iepriekš Ministru kabineta pieņemto 2014. gada 23. septembra instrukciju Nr. 6 "Kārtība, kādā veic kandidātu atlasīšanu valdes un padomes locekļu amatam kapitālsabiedrībās, kurās valstij kā dalībniekam (akcionāram) ir tiesības izvirzīt valdes vai padomes locekļus". Noteikumi tika veidoti, ievērojot OECD rekomendācijas par nominācijas procesa atklātumu un profesionāli organizētu norisi, lai nodrošinātu, ka valdes un padomes locekļu amatos tiek iecelti profesionāli vadītāji, kuri spēj sekmīgi vadīt un attīstīt uzņēmumu, dodot tam nepieciešamo pievienoto vērtību. Būtiskākie jauninājumi valdes un padomes locekļu iecelšanas procesā ir skaidri definētas pamata prasības kandidātiem, piemēram, par valodu prasmi, izglītību un darba pieredzi, obligāta publiskā pieteikšanās procedūra, vairāki papildu kritēriji neatkarīgajiem padomes locekļiem, kandidātu konfidencialitātes regulējums (aizliegums izpaust vai nodot trešajām pusēm informāciju par kandidātiem), skaidras prasības (piemēram, pieredze kapitālsabiedrību pārvaldībā, personāla atlasē vai attiecīgajā nozarē, kurā darbojas kapitālsabiedrība) nominācijas komisijas

sastāva veidošanai, regulējums informācijas publiskošanai un atklātībai par nominācijas procesu;

- Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumi Nr. 791 "Noteikumi par publiskas personas kapitālsabiedrību un publiski privāto kapitālsabiedrību valdes un padomes locekļu skaitu atbilstoši kapitālsabiedrības lielumu raksturojošiem rādītājiem, valdes un padomes locekļu mēneša atlīdzības maksimālo apmēru". Šie noteikumi aizstāj iepriekš izdotos Ministru kabineta noteikumus, vienlaikus arī veicot būtiskas izmaiņas attiecībā uz kapitālsabiedrību lieluma grupām un maksimālo atlīdzības lielumu valdes un padomes locekļiem atkarībā no kapitālsabiedrības lieluma. Tāpat noteikti galvenie principi konkrēta atlīdzības apjoma noteikšanai konkrētā kapitālsabiedrībā, proti, jāizvērtē kapitālsabiedrības rīcībā esošie resursi atlīdzībai, kapitālsabiedrības pašu ieņēmumu īpatsvars un publisko finanšu resursu īpatsvars kapitālsabiedrības ieņēmumos, kā arī vairāki citi papildu kritēriji;

- Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumi Nr. 806 "Kārtība, kādā valsts kapitālsabiedrības un publiski privātās kapitālsabiedrības, kurās valsts ir dalībnieks (akcionārs), prognozē un nosaka dividendēs izmaksājamo peļņas daļu un veic maksājumus valsts budžetā par valsts kapitāla izmantošanu". Šie noteikumi, kas aizstāj iepriekšējo regulējumu, paredz būtībā jaunu dividendēs izmaksājamās peļņas daļas noteikšanas pieeju, sasaistot to ar kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģiju un tajā ietvertajiem investīciju un attīstības plāniem, kā arī paredzot, ka gadījumā, ja stratēģijas projektā attiecīgajam laika periodam plānotā dividendēs izmaksājamā peļņas daļa (procentos) atšķiras no normatīvajos aktos noteiktās, tad kapitāla daļu turētājs iesniedz attiecīgu priekšlikumu Ministru kabinetam. Ja Ministru kabinets, izskatot šo priekšlikumu un PKC atzinumu par to, pieņem lēmumu atļaut noteikt stratēģijā atšķirīgu dividendēs izmaksājamo peļņas daļu (procentos), tad kapitāla daļu turētājs apstiprina stratēģiju un dividendes valsts budžetā tiek iemaksātas atbilstoši stratēģijai, nevis normatīvajiem aktiem.

2015. gadā tika izstrādāti un 2016. gadā apstiprināti Ministru kabineta 2016. gada 9. februāra noteikumi Nr. 95 "Kārtība, kādā tiek vērtēti darbības rezultāti un finanšu rādītāji kapitālsabiedrībai, kurā valstij ir izšķirošā ietekme". Šie noteikumi paredz kārtību, kādā notiek kapitālsabiedrības darbības rezultātu izvērtēšana, nosakot, ka sākotnējo izvērtējumu un informāciju par darbības rezultātiem sniedz kapitālsabiedrības valde, tos izvērtē nozares ministrija (attiecībā uz nozares politikas mērķu īstenošanu) un kapitāla daļu turētājs, kurš iesniedz valdes un kapitāla daļu turētāja sākotnējo vērtējumu koordinācijas institūcijai. Koordinācijas institūcija sniedz savu vērtējumu par kapitālsabiedrības finanšu mērķu izpildi, skatot to kontekstā ar citiem finanšu rādītājiem un nefinanšu mērķu izpildi.

2015. gadā tika izstrādātas un 2016. gadā apstiprinātas četras vadlīnijas kapitālsabiedrību pārvaldības jomā, kuru izstrādei ir deleģējums likumā "Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums":

- Vispārējo stratēģisko mērķu noteikšanas vadlīnijas valsts līdzdalībai kapitālsabiedrībā;

- Valsts kapitālsabiedrību vidēja termiņa darbības stratēģijas izstrādes vadlīnijas;

- Informācijas publiskošanas vadlīnijas valsts kapitālsabiedrībām un kapitāla daļu turētājiem;

- Vadlīnijas darbības rezultātu izvērtēšanai kapitālsabiedrībās, kurās valstij ir izšķirošā ietekme.

2015. gada rudenī PKC organizēja mācības nozaru ministriju atbildīgajām amatpersonām un valsts kapitālsabiedrību valžu locekļiem. Tika organizēti deviņi mācību semināri, tai skaitā par kapitālsabiedrību darbības stratēģiju izstrādi, par korporatīvo pārvaldību un Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību likuma piemērošanu. Mācību semināros piedalījās 115 dalībnieki, kopumā pozitīvi novērtējot sniegtās mācību iespējas un sniedzot savus ieteikumus turpmāko mācību organizēšanai.

2015. gada rudenī un 2016. gada pavasarī PKC notika ļoti aktīvs darbs saistībā ar Latvijas iestāšanās OECD sarunu procesu, ņemot vērā OECD izvērtējumā par Latvijas valsts kapitālsabiedrību pārvaldību izteiktās rekomendācijas. Galvenās OECD izvērtējuma rekomendācijas bija attiecināmas uz profesionālu padomju izveidošanu un gadu pārskatu sagatavošanu atbilstoši starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem lielajās valsts kapitālsabiedrībās, likuma "Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums" praktisko ieviešanu, jo īpaši attiecībā uz kapitālsabiedrību vidēja termiņa darbības stratēģiju izstrādi, finanšu un nefinanšu mērķu noteikšanu, valsts īpašumtiesību politikas kritēriju skaidru definēšanu un koordinācijas institūcijas kapacitātes stiprināšanu. PKC pārstāvji nodrošināja aktīvu sadarbību ar nozaru ministriju atbildīgajām amatpersonām, kā arī ar OECD sekretariātu, lai sadarbībā ar nozaru ministrijām nodrošinātu OECD ziņojumā ietverto rekomendāciju ieviešanu Latvijā, kā arī piedalījās OECD Korporatīvās pārvaldības komitejas un Valsts uzņēmumu un privatizācijas darba grupas sēdēs, lai informētu par Latvijas paveikto rekomendāciju ieviešanā un informētu par savu nostāju attiecībā uz veidiem rekomendāciju ieviešanai. 2016. gada aprīlī Korporatīvās pārvaldības komitejas un Valsts uzņēmumu pārvaldības un privatizācijas darba grupā tika noslēgtas tehniskās pievienošanās sarunas un pabeigta izvērtējuma procedūra par valsts kapitālsabiedrību pārvaldību, kā rezultātā tika saņemts pozitīvs Korporatīvās pārvaldības komitejas slēdziens par Latvijas atbilstību OECD valsts kapitālsabiedrību pārvaldības vadlīnijām, vienlaikus paredzot vairāku rekomendāciju izpildi pēc Latvijas iestāšanās OECD, par ko Latvijai būs jāinformē Valsts uzņēmumu pārvaldības un privatizācijas darba grupa 2017. gada aprīlī.

Finanšu kopsavilkums par valsts kapitāla izmantošanas finanšu rādītājiem

Valsts Latvijā ir nozīmīgs aktīvu īpašnieks. Analizētās kapitālsabiedrības darbojas daudzās jomās. Šajā gada pārskatā kapitālsabiedrības sagrupētas astoņās nozarēs: enerģētika, mežsaimniecība un lauksaimniecība, transports un uzglabāšana, sakari, nekustamo īpašumu pārvaldīšana, veselības aprūpe, kultūra un pārējās nozares. Pārējo nozaru kapitālsabiedrības sagrupētas piecās apakšnozarēs: sertificēšana, atbilstības novērtēšana un metroloģija, finanšu pakalpojumi, sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, izglītība un sports, citas valsts kapitālsabiedrības. Šīs grupas izmantotas, lai analizētu nozares tendences un kapitālsabiedrību darbību, ievērojot nozares īpatnības.

Tabula Nr. 1. Valsts kapitālsabiedrību un kapitālsabiedrību ar valsts kapitāla daļu darbību raksturojošie summārie finanšu rādītāji

Finanšu rādītāji, EUR '000 000		
Rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	3 566,2	3 404,5
Peļņa / zaudējumi	17,4	164,4
EBITDA	531,7	673,2
EBIT	98,4	217,3
Kopējie aktīvi	11 082,4	8 170,3
Pamatkapitāls	3 898,5	3 905,5
Pašu kapitāls	3 805,9	3 809,8
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	0,5	4,8
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	14,9	19,8
Aktīvu atdeve, ROA, %	0,2	2,0
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	0,5	4,3
Kopējais likviditātes rādītājs	4,6	2,8
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	1,9	1,1
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	54 135	52 239
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto ¹ , tūkstoši EUR	13,2	13,3
leguldījumi pamatlīdzekļos	674,7	676,5
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	110,9	127,0
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	802,3	815,2
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	565,6	558,0

Valsts kapitālsabiedrību loma Latvijas tautsaimniecībā

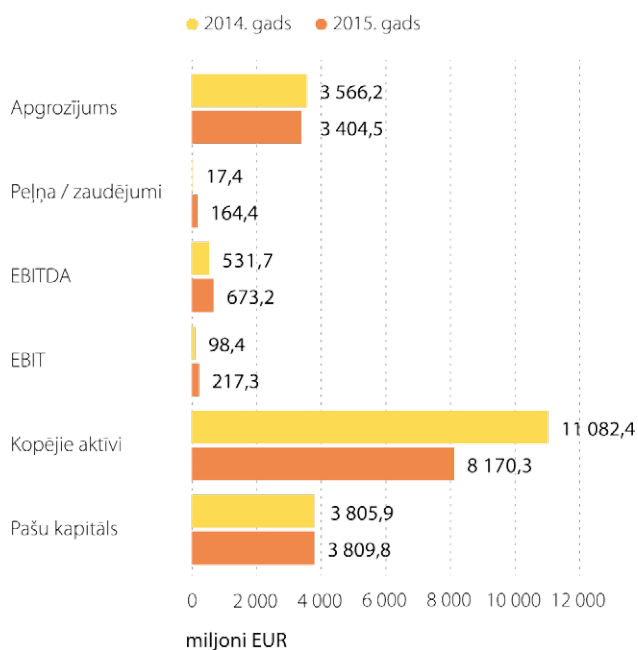
Galvenās nozares, kurās, ņemot vērā apgrozījuma, bilances kopsummas un darbinieku skaita rādītājus, darbojas valsts kapitālsabiedrības ir enerģētika, mežsaimniecība un lauksaimniecība,

¹ Vidējais atalgojums rēķināts pēc vidējās svērtās metodes. Vidējā atlīdzība = Σ (visas nozares) Vidējais atalgojums nozarē x darbinieku skaits nozarē / Σ (visas nozares) darbinieku skaits.

² Avots: VAS "Privatizācijas aģentūra" 2015. gada pārskats, 6. lpp.

transports un uzglabāšana un sakari. Tāpat virkne valsts kapitālsabiedrību, kuras nodrošina būtisku sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu, darbojas veselības aprūpes un kultūras nozarēs.

Attēls Nr. 1. Kapitālsabiedrību darbību raksturojošie galvenie finanšu rādītāji

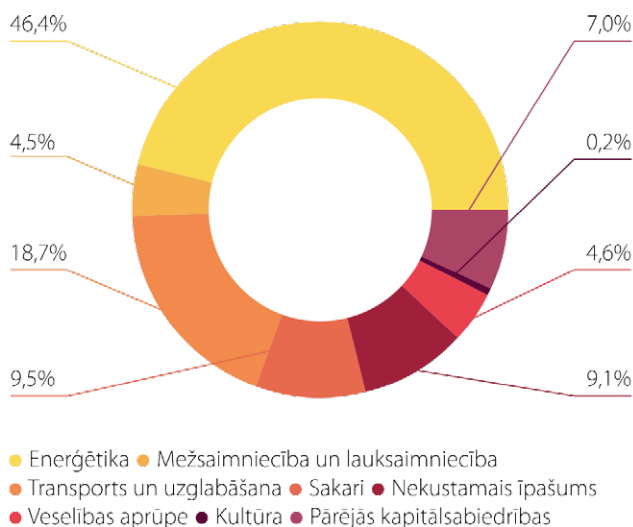

Kapitālsabiedrību aktīvu kopējums

Kapitālsabiedrību kopējā bilances aktīvu vērtība 2015. gadā ir samazinājusies par 2,9 miljardiem EUR jeb 26,3% un 2015. gadā bija gandrīz 8,2 miljardi EUR. Šis skaitlis ietver tikai tos aktīvus, kas uzskaitīti kapitālsabiedrību bilancēs, bet neietver, piemēram, apsaimniekotos mežus (kuru īpašnieks ir valsts Zemkopības ministrijas personā, un to vērtība nav atspoguļota AS "Latvijas valsts meži" bilances kopsummā), nekustamos īpašumus un ceļus. Enerģētikas nozarei ir vislielākais aktīvu īpatsvars (46,4%) kapitālsabiedrību bilancu kopsummā. Transporta un uzglabāšanas nozare ir nākamajā vietā pēc aktīvu apjoma kapitālsabiedrību bilancu kopsummā – 18,7%, tālāk seko sakaru un nekustamo īpašumu pārvaldīšanas nozare ar attiecīgi 9,5% un 9,1%. Būtisks valsts kapitālsabiedrību kopējo aktīvu samazinājums ir saistīts ar AS "Citadele banka" pārdošanu 2015. gada 1. pusē³. AS "Citadele banka" aktīvi 2014. gada beigās sastādīja 2,9 miljardus EUR. Ņemot vērā AS "Citadele banka" aktīvu izslēgšanu 2015. gada aktīvos, visu pārējo sabiedrību aktīvi 2015. gadā ir samazinājušies par 57,5 miljoniem EUR jeb 0,7%.

Pēc aktīvu vērtības četras lielākās valstij piederošās kapitālsabiedrības 2015. gada 31. decembrī bija AS "Latvenergo" koncerns (3,5 miljardi EUR), VAS "Latvijas dzelzceļš" koncerns (1 miljards EUR), VAS "Valsts nekustamie īpašumi" (409,5 miljoni EUR) un AS "Attīstības finanšu institūcija "Altum"" (404 miljoni EUR).

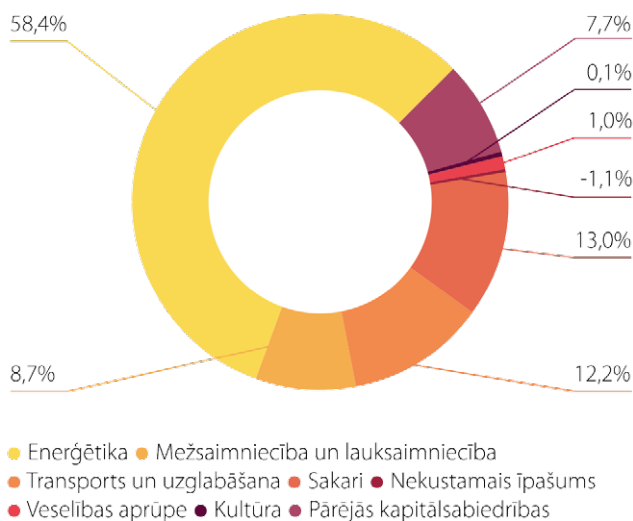
Attēls Nr. 2. Kapitālsabiedrību kopējie aktīvi pa nozarēm 2015. gadā

Kapitālsabiedrību pašu kapitāla kopējums

Kapitālsabiedrību pašu kapitāla kopējā vērtība 2015. gadā pieauga par 3,9 miljoniem EUR jeb 0,1% un 2015. gada 31. decembrī bija 3,8 miljardi EUR. AS "Latvenergo" koncerns bija lielākā valsts kapitālsabiedrība pēc pašu kapitāla bilances vērtības – tas bija 2,1 miljards EUR jeb 55% no kopējā valsts kapitālsabiedrību pašu kapitāla. Enerģētikas sektors veido 58,4% no kopējā kapitālsabiedrību pašu kapitāla. Pašu kapitāla ziņā otrā un trešā lielākā kapitālsabiedrība ir VAS "Latvijas dzelzceļš" koncerns un AS "Latvijas valsts meži" ar attiecīgi 356,7 miljoniem EUR un 9,4% un 329,6 miljoniem EUR un 8,7% īpatsvaru kopējā kapitālsabiedrību pašu kapitālā.

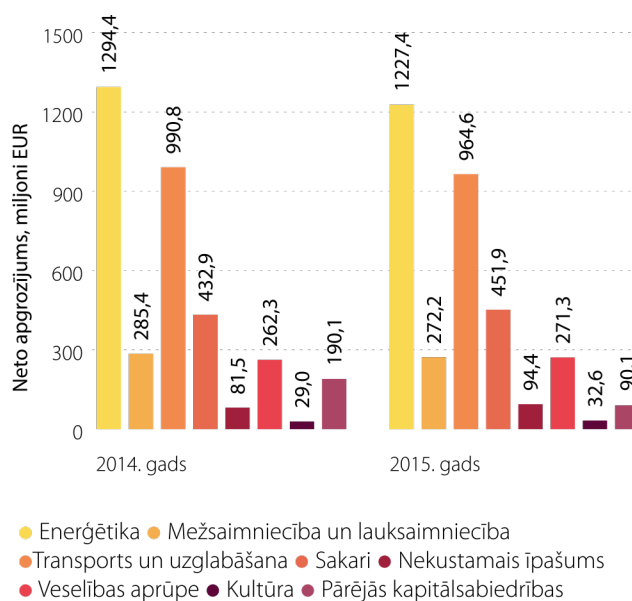
Attēls Nr. 3. Kapitālsabiedrību pašu kapitāla sadalījums pa nozarēm 2015. gadā

Kapitālsabiedrību kopējais apgrozījums

Kapitālsabiedrību kopējais apgrozījums samazinājās par 4,5% (no 3 566,2 miljoniem EUR 2014. gadā līdz 3 404,5 miljoniem EUR 2015. gadā). Apgrozījuma ziņā lielākās ir enerģētikas un transporta un uzglabāšanas nozare – abas kopā tās veido gandrīz divas trešdaļas kapitālsabiedrību kopējā apgrozījuma (64%). Transporta nozarē aptuveni 73,1% apgrozījuma veido VAS "Latvijas dzelzceļš" koncerns un AS "Air Baltic Corporation" ar attiecīgi 420,2 miljoniem EUR un 284,6 miljoniem EUR. AS "Latvenergo" koncerns ar 929,1 miljoniem EUR 2015. gadā bija apgrozījuma ziņā lielākā kapitālsabiedrība un veidoja 27,3% no kapitālsabiedrību kopējā apgrozījuma.

Attēls Nr. 4. Kapitālsabiedrību neto apgrozījums pa nozarēm, miljoni EUR

Kapitālsabiedrību kopējais EBITDA un EBIT

2015. gadā kapitālsabiedrību kopējais EBITDA bija 673 miljoni EUR un kopējā EBITDA/apgrozījuma attiecība bija 19,8%.

2015. gadā lielākais devums kopējā EBITDA bija no AS "Latvenergo" koncerna (45,6%), VAS "Latvijas valsts meži" (14,8%), VAS "Latvijas dzelzceļš" koncerna (11,0%), VAS "Lattelecom" koncerna (10,6%) un SIA "Latvijas Mobilais Telefons" (8,7%).

Savukārt 2015. gadā lielākais devums kopējā EBIT bija no AS "Latvenergo" koncerna (49,8%), VAS "Latvijas valsts meži" (32,9%), VAS "Lattelecom" koncerna (16,8%), SIA "Latvijas Mobilais Telefons" (11,7%) un VAS "Latvijas Loto" (3,3%). Salīdzinot pa nozarēm, 2015. gadā lielākais devums kopējā EBITDA bija no enerģētikas (48,2%) un sakaru (21,2%) nozares, bet lielākais EBIT devums bija no enerģētikas (51,1%), mežsaimniecības (32,9%) un sakaru (30,5%) nozares.

Kapitālsabiedrību pašu kapitāla atdeve

Kopējā kapitālsabiedrību pašu kapitāla atdeve (ROE) 2015. gadā bija 4,3%. Augstākās pašu kapitāla atdeves (ROE) vērtības tāpat kā 2014. gadā bija mežsaimniecības un lauksaimniecības, kā arī sakaru nozarei. Zemākās pašu kapitāla atdeves (ROE) vērtības un ar negatīvu atdevi bija veselības aprūpei un kultūrai. Šajās nozarēs strādājošās valsts kapitālsabiedrības arī saņem nozīmīgu valsts budžeta finansējumu sabiedriski svarīgu pakalpojumu sniegšanai.

Pēc apgrozījuma desmit lielākajām sabiedrībām vislabākie pašu kapitāla atdeves (ROE) rādītāji bija VAS "Latvijas valsts meži" (18,0%, izmaiņas salīdzinājumā ar 2014. gadu -4,2%), SIA "Latvijas Mobilais Telefons" (16,8%, izmaiņas +14,4%) un SIA "Lattelecom" (12,26%, izmaiņas +0,71%). 2014. gadā vislabākie rādītāji bija VAS "Latvijas valsts meži" (22,2%), AS "Rīgas Siltums" (17,0%) un SIA "Lattelecom" (11,55%).

Visaugstākais pašu kapitāla atdeves (ROE) rādītājs 2015. gadā bija VAS "Latvijas Loto" – 58,4%. Nākamie augstākie pašu kapitāla atdeves (ROE) rādītāji bija SIA "Veselības aprūpes nekustamie īpašumi" – 51,7%, VSIA "Kremerata Baltica"³ – 51,1%, SIA "Biroju centrs Ezerparks" – 20,0%, VAS "Latvijas Pasts" – 19,4% un VAS "Latvijas valsts meži" – 18,0%.

Nodarbināto skaits un vidējā atlīdzība

Gada pārskatā analizētajās kapitālsabiedrībās 2015. gadā strādāja ap 52,2 tūkstošiem darbinieku jeb 5,4% no visiem Latvijā nodarbinātajiem⁴. Salīdzinot ar 2014. gadu, analizētajās kapitālsabiedrībās strādāja par 1,9 tūkstošiem jeb 3,5% darbinieku mazāk nekā iepriekš.

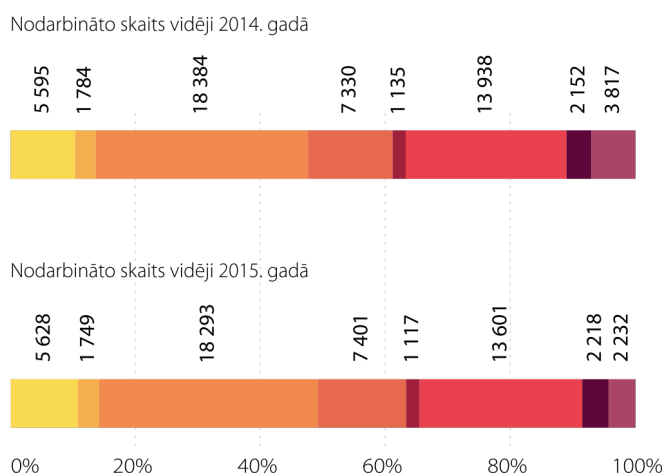
Lielākais nodarbināto skaits ir transporta (18 293 darbinieki), veselības aprūpes (13 601 darbinieks) un sakaru (7 401 darbinieks) nozarē.

Saskaņā ar iesniegto informāciju lielākās kapitālsabiedrības – darba devēji – VAS "Latvijas dzelzceļš" koncerns nodarbina 12 260 darbiniekus, SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" – 4 543 darbiniekus, VAS "Latvijas Pasts" – 4 236 darbiniekus, AS "Latvenergo" koncerns – 4 162 darbiniekus.

³ VSIA "Kremerata Baltica" pašu kapitāls 2015. gada 31. decembrī bija 610 EUR.

⁴ Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem 2014. un 2015. gadā ekonomiski aktīvie iedzīvotāji attiecīgi bija 965,8 un 965,2 tūkstoši (avots: www.csb.gov.lv).

Attēls Nr. 5. Nodarbināto skaits kapitālsabiedrībās pa nozarēm, vidēji gadā

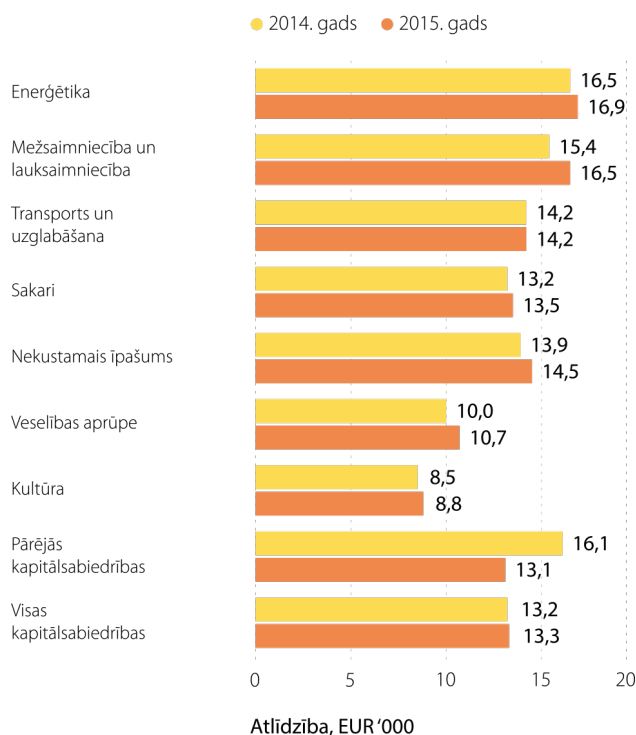

Nodarbinātie nozarē, %

- Enerģētika
- Mežsaimniecība un lauksaimniecība
- Transporta un uzglabāšana
- Sakari
- Nekustamais īpašums
- Veselības aprūpe
- Kultūra
- Pārējās kapitālsabiedrības

Vidējā svērtā bruto atlīdzība vidēji uz vienu nodarbināto ir augusi par 0,8% – no 13,2 tūkstošiem EUR 2014. gadā līdz 13,3 tūkstošiem EUR 2015. gadā. Augstākais vidējais atalgojums ir enerģētikas nozarē, mežsaimniecības un lauksaimniecības nozarē.

Attēls Nr. 6. Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto vidēji gadā, tūkstoši EUR

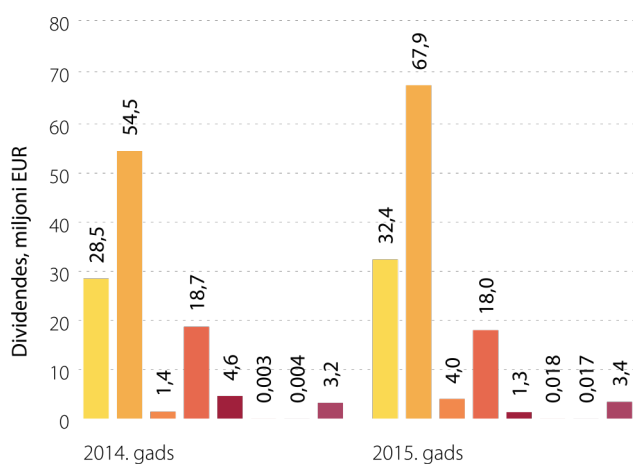

Augstākais vidējais atalgojums 2015. gadā bija AS "Reverta" koncernā – 40 296 EUR. Nākamais augstākais vidējais atalgojums bija VAS "Elektroniskie sakari" – 31 531 EUR, VAS "Latvijas gaisa satiksme" – 31 522 EUR, AS "Air Baltic Corporation" – 30 503 EUR gadā.

Dividendes

2015. gadā dividendēs valstij izmaksāti 127 miljoni EUR, kas ir par 16,1 miljonu jeb 14,5% vairāk nekā 2014. gadā. Vislielākās dividendes izmaksāja mežsaimniecības un lauksaimniecības, enerģētikas un sakaru nozares kapitālsabiedrības.

Attēls Nr. 7. Kapitālsabiedrību izmaksātās dividendes par iepriekšējo pārskata gadu, miljoni EUR

- Enerģētika
- Mežsaimniecība un lauksaimniecība
- Transports un uzglabāšana
- Sakari
- Nekustamais īpašums
- Veselības aprūpe
- Kultūra
- Pārējās kapitālsabiedrības

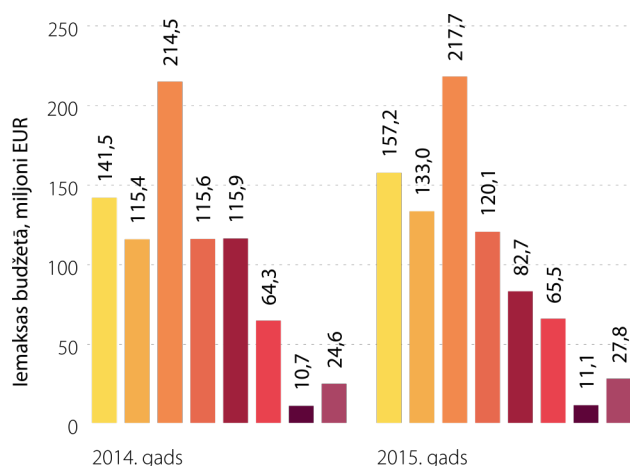
Kapitālsabiedrību veiktās iemaksas valsts budžetā⁵

2015. gadā kapitālsabiedrību veiktās iemaksas budžetā sastādīja kopā 815,2 miljonus EUR. Lielākās iemaksas budžetā veica transporta un uzglabāšanas, enerģētikas, mežsaimniecības un lauksaimniecības nozares.

⁵ Nodokļi, nodevas un dividendes.

⁶ Budžeta dotācija un cits tiešais vai netiešais (piemēram, uz līguma pamata, Eiropas Savienības fondu līdzfinansējums, mērķdotācija obligātā iepirkuma komponentes pieauguma ierobežošanai) valsts budžeta finansējums.

Attēls Nr. 8. Kapitālsabiedrību veiktās iemaksas budžetā, miljoni EUR

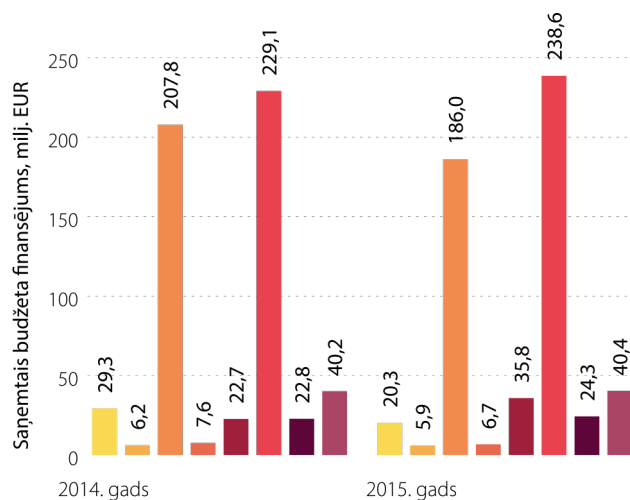

- Enerģētika
- Mežsaimniecība un lauksaimniecība
- Transports un uzglabāšana
- Sakari
- Nekustamais īpašums
- Veselības aprūpe
- Kultūra
- Pārējās kapitālsabiedrības

Kapitālsabiedrību saņemtais budžeta finansējums⁶

Attēls Nr. 9. Kapitālsabiedrību saņemtais budžeta finansējums, miljoni EUR

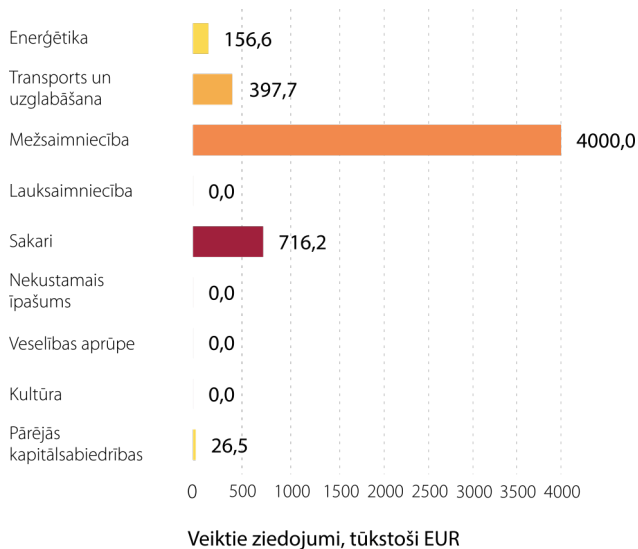
2015. gadā kapitālsabiedrību saņemtais finansējums sastādīja kopā 558 miljonus EUR. Lielāko daļu finansējuma saņēma veselības aprūpes, transporta un uzglabāšanas nozares.

- Enerģētika
- Mežsaimniecība un lauksaimniecība
- Transports un uzglabāšana
- Sakari
- Nekustamais īpašums
- Veselības aprūpe
- Kultūra
- Pārējās kapitālsabiedrības

Valsts kapitālsabiedrību veiktie ziedojumi

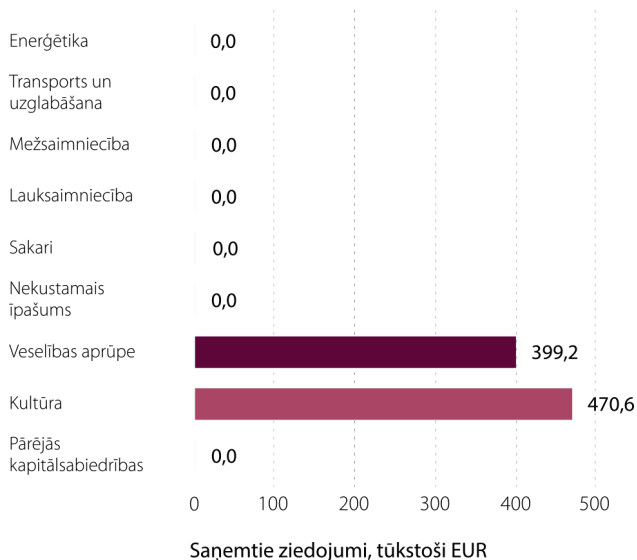
Attēls Nr. 10. Kapitālsabiedrību veiktie ziedojumi sadalījumā pa nozarēm, tūkstoši EUR

2015. gadā valstij piederošās kapitālsabiedrības ir veikušas ziedojumus par 5,3 miljoniem EUR, un lielākās ziedotājas bija mežsaimniecības un sakaru nozares kapitālsabiedrības.

Valsts kapitālsabiedrību saņemtie ziedojumi

Attēls Nr. 11. Kapitālsabiedrību saņemtie ziedojumi sadalījumā pa nozarēm, tūkstoši EUR

2015. gadā valstij piederošās kapitālsabiedrības ir saņēmušas ziedojumus 869,8 tūkstošu EUR apmērā. Ziedojumus ir saņēmušas divu nozaru kapitālsabiedrības – veselības aprūpes un kultūras.

Dzimumu pārstāvība kapitālsabiedrību valdēs un padomēs

Pēc kapitāla daļu turētāju iesniegtās informācijas, 2015. gadā kapitālsabiedrību valdēs un padomēs kopā darbojās 161 cilvēks – no tiem 114 jeb 71% vīriešu un 47 jeb 29% sievietes.

Pārskatā izmantotā metodika

Pārskatā ir uzskaitītas un analizētas visas valstij kapitālsabiedrībās tieši piederošās kapitāla daļas un lielākā daļa valstij kapitālsabiedrībās netieši piederošās kapitāla daļas, lai veicinātu efektīvu valsts aktīvu pārvaldīšanu. Lai nodrošinātu pēctecību, gada pārskats un analīze tiek gatavota katru gadu, kā arī tiek veikti pasākumi valsts kapitālsabiedrību darbības rādītāju atbilstības kapitālsabiedrības darbības formai pilnveidošanai un uzlabošanai, tostarp finanšu, kā arī korporatīvās pārvaldības jomā. Šajā pārskatā analizēti kapitālsabiedrību finanšu dati par 2014.–2015. gadu un savstarpēji salīdzināti. Sniegta arī būtiskākā informācija un rādītāji ar kapitālsabiedrībām saistītajām nozarēm. Pārskatā netiek analizēti sabiedrību nefinanšu rādītāji.

Valsts kapitālsabiedrību analīze

Gada pārskata pielikumā "Valsts kapitālsabiedrību, valsts kapitāla daļu, valsts kapitālsabiedrībām un valsts izšķirošā ietekmē esošām kapitālsabiedrībām piederošās kapitāla daļas" norādītajā kapitālsabiedrību sarakstā ietvertas dažādas kapitālsabiedrības – valsts kapitālsabiedrības, valsts atkarīgās kapitālsabiedrības, valsts publiski privātās kapitālsabiedrības, valsts meitas sabiedrības un valsts izšķirošā ietekmē esošās kapitālsabiedrības, kā arī privātās kapitālsabiedrības, kurās valstij nav izšķirošas ietekmes, bet plašāka informācija pārskatā sniegta par valsts kapitālsabiedrībām vai valsts izšķirošā ietekmē esošām kapitālsabiedrībām un ekonomiski (AS "RĪGAS SILTUMS") vai sabiedriski (SIA "Latvijas Olimpiskā vienība") nozīmīgākajām kapitālsabiedrībām, kurās valsts ir kapitāla daļu īpašnieks. 2014. gada dati ir iekļautas arī 2015. gadā pārdošanas procesu noslēgušās (AS "Citadele banka") un reorganizētās (AS "Attīstības finanšu institūcija", 2014. gadā iekļauti konsolidētie dati) kapitālsabiedrības. Valstij pieder virkne kapitālsabiedrību, kuras kalpo sabiedrībai un kuru mērķi ir drīzāk sociāli, nevis komerciāli. Šis apstāklis finanšu analīzi sarežģī, jo novērtēšanas paņēmieni un metodes, kas paredzētas tipisku komercsabiedrību vērtēšanai, lielākoties nav piemērotas, lai analizētu un objektīvi novērtētu sabiedrībai doto labumu un sasniegtos nefinanšu mērķus.

Datu vākšanas metodika

Šajā gada pārskatā sniegtā finanšu informācija nav papildus auditēta, un tā saņemta no kapitāla daļu turētāja pārstāvja, no kapitālsabiedrību publicētajiem zvērinātu revidentu pārbaudītajiem finanšu gada pārskatiem un citiem publiski pieejamiem datiem un reģistriem. Vairākām sektora "Pārējās nozares" kapitālsabiedrībām nebija pieejami pārskatam nepieciešamie dati (kapitālsabiedrības, kurās valsts līdzdalība mazāka par 20 %).

Jāņem vērā, ka kapitālsabiedrību finanšu pārskati gatavoti, izmantojot atšķirīgus standartus – daži gatavoti atbilstoši starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), citi –

atbilstoši Latvijas grāmatvedības normatīvajiem aktiem. Kopumā Latvijas normatīvie akti atbilst SFPS, tomēr ir zināmas atšķirības, kas varētu ietekmēt arī aktīvu un pasīvu vērtējumu. Latvijas normatīvie akti nenosaka tik augstas prasības finanšu informācijas atklāšanai.

Tā kā konsolidētie (SFPS izpratnē) finanšu pārskati par visām kapitālsabiedrībām nebija pieejami, dažos gadījumos izmantoti summētie finanšu dati. Kapitālsabiedrību savstarpējie darījumi netika izslēgti no aprēķiniem, jo tam nepieciešamais pamatojums finanšu pārskatos nav pieejams. Kapitālsabiedrības var būt izmantojušas atšķirīgus grāmatvedības uzskaites principus, piemēram, pamatlīdzekļi uzskaitīti gan pēc iegādes cenas, gan pēc pārvērtēšanas rezultātiem, investīcijas īpašumā – gan pēc iegādes cenas, gan pēc patiesās vērtības. Citas būtiskākās atšķirības var rasties saistībā ar zaudējumu uzskaiti saistībā ar ilgtermiņa aktīvu vērtības zaudēšanu, uzkrājumu veidošanas politiku, klasifikāciju un darbinieku labumu uzskaiti.

© Foto: Aleksandrs Kendenkovs

Energētika

Enerģētika

Šajā pārskatā enerģētikas nozare iedalīta divās lielās grupās – elektrība un centralizētā siltumapgāde. Latvijā enerģētikas nozare sastāda aptuveni 3% no IKP.

Latvijas enerģētikas politika ir vērsta uz energoapgādes drošības paaugstināšanu, mazinot valsts atkarību no ārējām resursu piegādēm, diversificējot to piegādes ceļus un avotus, kā arī stiprinot energoapgādes tīklu un sistēmu drošību. Būtiski aspekti enerģētikas politikas īstenošanā ir enerģētikas ilgtspēja un konkurētspējīgas enerģijas cenas nodrošināšana patērētājiem.

Nozares darbību regulē Enerģētikas likums, Elektroenerģijas tirgus likums, Subsidētās elektroenerģijas nodokļa likums un likums "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem". 2016. gada 9. februārī ir pieņemtas Enerģētikas attīstības pamatnostādnes 2016.–2020. gadam.

Energoresursu globālo cenu krituma ietekmē 2015. gadā elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenas Latvijā un pārējās Baltijas valstīs samazinājās, ko veicināja arī to dziļāka integrācija Ziemeļvalstu enerģijas tirgos. Paredzams, ka 2015. gada beigās pabeigtie jaunie elektroenerģijas pārvades sistēmu starpvalstu savienojumi (Lietuvas un Zviedrijas starpsavienojums "NordBalt", kā arī Lietuvas un Polijas starpsavienojums "LitPolLink") būtiski ietekmēs elektroenerģijas tirgus darbību, līdzsvarojot tirdzniecības plūsmas un elektroenerģijas cenas Baltijas valstīs.

Enerģētikas nozares attīstība ir cieši saistīta ar tirgus liberalizāciju. No 2015. gada 1. janvāra Latvijas elektroenerģijas tirgus ir pilnībā liberalizēts. Savukārt dabasgāzes tirgus liberalizāciju plānots pabeigt līdz 2017. gada aprīlim, veicot pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora nodalīšanu no darbībām, kas saistītas ar dabasgāzes sadali vai tirdzniecību, kā arī nodrošinot iespēju visiem dabasgāzes lietotājiem brīvi izvēlēties dabasgāzes tirgotāju. Mājsaimniecībām paredzēta pakāpeniska tirgus atvēršana, saglabājot tiesības saņemt dabasgāzi par regulatora noteiktajiem tarifiem.

Elektroenerģija

Latvijas elektroenerģijas tirgus galvenie elementi ir elektroenerģijas ražošana, pārvade, sadale un tirdzniecība. Elektroenerģijas nozarē Latvijā sabiedrisko pakalpojumu sniegšanai ir autorizēti 256 komersanti, no kuriem aktīvi darbojas 102 jeb 39%, 14 komersanti ir autorizēti vairāku elektroenerģijas pakalpojumu sniegšanai vienlaicīgi – ražošanai, pārvadei, sadalei un tirdzniecībai.

Elektroenerģijas ražošana

Latvijas elektroenerģijas tirgu apgādā vietējās elektroenerģijas ražošanas kapitālsabiedrības un no citām valstīm importētā elektroenerģija. 2015. gada nogalē Latvijā bija reģistrēti 200 elektroenerģijas ražotāji, no kuriem tikai 77 aktīvi ražo elektroenerģiju. 2015. gada laikā no elektroenerģijas ražotāju reģistra tika izslēgti 16 komersanti.

Lielākais elektroenerģijas ražotājs ir AS "Latvenergo" ar uzstādīto jaudu 2 569 MWh. Lielākā daļa patērētās elektroenerģijas tiek saražota elektrostacijās – Rīgas TEC-1, Rīgas TEC-2 un Daugavas

hidroelektrostācijas kaskādē, kas ir lielākais ģenerācijas avots Baltijas valstīs. Kopš 2014. gada elektrības vairumtirdzniecības tirgus darījumi notiek caur "Nord Pool Spot" biržu, atlikusi elektroenerģija tirgū tiek piegādāta no ražotāja tieši patērētājam, kur tirgus dalībnieki vienojas par cenu.

Elektroenerģijas tirdzniecība

2015. gada nogalē Elektroenerģijas tirgotāju reģistrā bija reģistrēti 76 komersanti, no kuriem 16 komersanti sniedza elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojumu. Gada laikā no reģistra tika izslēgti 16 komersanti, bet iekļauts viens jauns elektroenerģijas tirdzniecības komersants. Vienlaikus Elektroenerģijas vairumtirdzniecības biržā "Nordpool" Latvijas tirdzniecības apgabalā bija reģistrēti 12 komersanti.

2015. gadā AS "Latvenergo" koncerns veiksmīgi saglabāja elektroenerģijas pārdošanas līdera pozīcijas Baltijā. AS "Latvenergo" koncerna tirgus daļa veidoja aptuveni 32% no kopējā Baltijas elektroenerģijas tirgus. Atvērta elektroenerģijas tirgus apstākļos lielākā daļa Latvijas mājsaimniecību ir izvēlējušās AS "Latvenergo" kā savu elektroenerģijas tirgotāju.

Elektroenerģijas pārvade

AS "Augstsprieguma tīkls" pārziņā ir pārvades tīkls, kurš saņem elektroenerģiju no Latvijas hidroelektrostacijām un termo-elektrocentrālēm, kā arī no Lietuvas, Igaunijas un Krievijas un nodod to tālāk sadales tīklu kapitālsabiedrībām. Tas apkalpo visas Latvijas teritorijā esošās 330 kV un 110 kV elektropārvades līnijas, nodrošina apakšstaciju un sadales punktu uzstādīto iekārtu ekspluatāciju, apkopi un remontu.

Elektroenerģijas pārvades tīklu kopgarums Latvijā 2015. gadā sasniedza 1 359 km 330 kV sprieguma līnijām un 3 891 km 110 kV sprieguma līnijām.

Elektroenerģijas sadale

Lai nodrošinātu elektroenerģijas piegādi lietotāju objektiem, kas Latvijā ir vairāk nekā viens miljons, liela loma ir kvalitatīvu sadales sistēmas pakalpojumu sniegšanai. Latvijā sadales sistēmas operatora funkcijas pilda 11 kapitālsabiedrības, no kurām lielākā ir AS "Sadales tīkls", kas ir AS "Latvenergo" koncerna kapitālsabiedrība. Tā nodrošina elektroenerģijas piegādi vairāk nekā 99% valsts elektroenerģijas lietotāju un jaunu elektroenerģijas lietotāju elektroietaišu pieslēgšanu elektrotīklam, kā arī veic elektroenerģijas izlietošanas uzraudzību, elektroenerģijas patēriņa uzskaiti un sadales tīkla zudumu samazināšanas pasākumus. Vienlaikus 7 sadales sistēmas operatori ir reģistrējušies arī Elektroenerģijas tirgotāju reģistrā, no kuriem 6 aktīvi veic tirdzniecību.

Elektroenerģijas sadales tīklu kopgarums Latvijā 2015. gadā sasniedza 94 120 km. Elektrotīklam pieslēgto lietotāju elektroietaišu apgādi nodrošina 26 858 transformatoru apakšstacijas (6–20/0,4 kV).

Siltumapgāde

Latvijas siltumapgādes tirgus galvenie elementi ir elektroenerģijas ražošana, pārvade, sadale un tirdzniecība. Lai komersants varētu sniegt kādu no minētajiem pakalpojumiem, tam ir nepieciešams saņemt licenci vai reģistrēties Siltumenerģijas ražotāju un/vai Siltumenerģijas tirgotāju reģistrā. Latvijā patērētāju siltumapgāde tiek nodrošināta, izmantojot centralizētās siltumapgādes sistēmas, lokālo siltumapgādi un individuālo siltumapgādi. Lielākā daļa no centralizētās siltumapgādes sistēmās saražotās siltumenerģijas apjoma tiek saražota Rīgā, no kuras 90% tiek saražoti augsti efektīvas koģenerācijas procesā.

Latvijas siltumapgādē tiek regulēti vidēji 240 komersantu sniegtie siltumapgādes pakalpojumi, regulētie pakalpojumi veido aptuveni 93% no kopējā siltumapgādes tirgus apjoma, turklāt lielākā daļa komersantu ir siltumenerģijas ražotāji. 2015. gada nogalē Siltumapgādes tirgotāju reģistrā bija iekļauti 79 komersanti.

2015. gadā AS "Latvenergo" koncerna ražotnēs uzstādīto siltumenerģiju ģenerējošo iekārtu siltuma jauda sastādīja 1 844 MWh un tika saražots 2 408 GWh siltumenerģijas. AS "Latvenergo" pieder divas lielas termoelektrostacijas, kas darbojas koģenerācijas režīmā, – Rīgas TEC-1 un Rīgas TEC-2. 2015. gadā Rīgas TEC siltumenerģijas izstrāde sasniedza 2 175 GWh, kas ir par 6% mazāk nekā iepriekšējā gadā, ņemot vērā patēriņu, kas atkarīgs no gaisa temperatūras un apkures sezonas ilguma. Pārējais nepieciešamais siltumenerģijas apjoms tiek saražots AS "Rīgas siltums" piederošajos siltumavotos: piecās siltumcentrālēs, kā arī vairākos desmitos mazu un vidēju katlumāju. Tā pārvada un sadala 76% no visas siltumenerģijas, kas nepieciešama patērētājiem.

Enerģētikas nozares kapitālsabiedrības

Tabula Nr. 2. Enerģētikas nozares kapitālsabiedrību darbības rādītāji

Valsts kapitāla daļas enerģētikas nozarē 2015. gadā						
Kapitālsabiedrības nosaukums	Darbības joma	Apgrozījums, EUR '000	Peļņa/ zaudējumi, EUR '000	Aktīvi kopā, EUR '000	Darbinieku skaits	Kapitāla daļu īpatsvars
AS "Latvenergo" koncerns	Elektrības un siltumenerģijas ražošana, pārvade, sadale un realizācija Latvijā, elektroenerģijas tirgošana, IT un telekomunikāciju pakalpojumi	929 128,0	85 039,0	3 517 372,0	4 162	100%
AS "Rīgas siltums"	Siltumenerģijas ražošana, pārvade un piegāde Rīgā; siltumapgādes sistēmu tehniskā apkope	173 484,8	2 422,5	164 022,8	953	48,995%, 0,005% AS "Latvenergo" ⁷
AS "Augstsprieguma tīkls"	Latvijas Republikas neatkarīgais elektroenerģijas Pārvades sistēmas operators	124 775,8	172,6	107 187,7	513	100%

⁷ Pārējie īpašnieki: Rīgas dome – 49% akciju, SIA "Enerģijas Risinājumi.RIX" – 2% akciju.

Tabula Nr. 3. Enerģētikas nozares kapitālsabiedrību finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kopējie rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	1 294 355,7	1 227 388,6
Peļņa / zaudējumi	33 540,2	87 634,1
EBITDA	254 744,2	324 780,7
EBIT	53 608,8	110 960,8
Kopējie aktīvi	3 730 011,0	3 788 582,5
Pamatkapitāls	1 361 105,8	1 361 190,8
Pašu kapitāls	2 145 649,0	2 223 246,7
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	2,6	7,1
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	19,7	26,5
Aktīvu atdeve, ROA, %	0,9	2,3
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	1,6	3,9
Kopējais likviditātes rādītājs	2,3	2,5
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	0,7	0,7
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	5 595	5 628
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	16,5	16,9
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	192 312,5	207 415,4
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	28 540,4	32 377,5
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	141 479,7	157 241,2
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	29 264,0	20 335,0

AS "Latvenergo" koncerns⁸

AS "Latvenergo" ir lielākais energoapgādes pakalpojumu sniedzējs Baltijā, kas nodarbojas ar elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu un pārdošanu, elektroenerģijas sadales pakalpojumu nodrošināšanu un pārvades aktīvu nomu.

Visas AS "Latvenergo" akcijas pieder valstij, un to turētāja ir Ekonomikas ministrija. AS "Latvenergo" akcijas nav atsavināmas. Latvenergo koncernā ietilpst šādas meitassabiedrības: AS "Sadales tīkls" (ar 100% līdzdalības daļu); Elektrum Eesti, OÜ ar 100% līdzdalības daļu, SIA "Elektrum Latvija" ar 100% līdzdalības daļu; Elektrum Lietuva, UAB ar 100% līdzdalības daļu; AS "Latvijas elektriskie tīkli" ar 100% līdzdalības daļu; SIA "Liepājas enerģija" ar 51% līdzdalības daļu; AS "Enerģijas publiskais tirgotājs" ar 100% līdzdalības daļu.

AS "Latvenergo" koncerna peļņa 2015. gadā ir 85 miljoni EUR (2014. gadā – 29,8 miljoni EUR). Koncerna rezultātus pozitīvi galvenokārt ietekmēja elektroenerģijas tirgus atvēršana mājāsaimniecībām Latvijā no 2015. gada 1. janvāra. Savukārt rezultātus negatīvi ietekmēja mazāka Daugavas HES izstrāde, kā arī mazāka sadalītā elektroenerģija un attiecīgi mazāki sadales pakalpojumu ieņēmumi. AS "Latvenergo" koncerna pārdotās elektroenerģijas apjoms Baltijā 2015. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu samazinājās par 9% un sastādīja 7 869 GWh. Ārpus Latvijas pārdotās elektroenerģijas apjoms veidoja vairāk nekā 1/3 no kopējā mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija apjoma un sasniedza 2 539 GWh.

Kopumā 2015. gada beigās AS "Latvenergo" koncerns pārdeva elektroenerģiju aptuveni 864,6 tūkstošiem klientu Latvijā, Lietuvā un Igaunijā. Lielākais klientu skaits jeb vairāk nekā 96% bija mājāsaimniecību segmentā, mazāk nekā 1% bija rūpniecības segmenta klienti un aptuveni 3% – citi klienti (tirdzniecība, valsts un pašvaldību institūcijas u.c.)⁹.

Kopējais AS "Latvenergo" koncerna investīciju apjoms 2015. gadā ir 190,5 miljoni EUR, kas ir par 7% lielāks nekā gadu iepriekš (2014. gadā – 177,6 miljoni EUR). Investīciju apjoma palielinājumu nosaka Daugavas HES hidroagregātu atjaunošanas programmas īstenošana, tādējādi veicinot investīcijas videi draudzīgos un apkārtējo vidi uzlabojošos investīciju projektos. 2015. gada jūnijā AS "Latvenergo" koncerns emitēja zaļās obligācijas 75 miljonu EUR apmērā, sekmīgi turpinot finansējuma piesaistes avotu diversifikāciju. Tādējādi AS "Latvenergo" ir kļuvusi par pirmo valsts kapitālsabiedrību Austrumeiropā, kas emitējusi zaļās obligācijas. Šogad AS "Latvenergo" ir sagatavojusi Ilgtspējas pārskatu atbilstoši GRI (*Global Reporting Initiative*) G4 vadlīnijām, pārskata sagatavošanā plaši iesaistot ieinteresētās puses. Pārskata

saturā ir analizēti ekonomiskās atbildības, sabiedrības, atbildības par produktu, vides aizsardzības un darbinieku un darba vides jomu būtiskie aspekti koncerna darbībā.

Atbilstoši likumam "Par valsts budžetu 2016. gadam" AS "Latvenergo" par 2015. gadu maksājamais dividendžu paredzamais apjoms ir 77,4 miljoni EUR (par 2014. gadu – 31,5 miljoni EUR), kas pēc akcionāra lēmuma tiks novirzīts dažādiem mērķiem, tai skaitā elektroenerģijas pakalpojuma nodrošināšanas atbalstam trūcīgiem un mazturīgiem iedzīvotājiem, daudz bērnu ģimenēm, kā arī personām ar 1. grupas invaliditāti un ģimenēm ar bērnu invalīdu un daļējai obligātās iepirkuma komponentes izmaksu kompensācijai, nodrošinot, ka obligātā iepirkuma komponente saglabājas līdzšinējā līmenī (26,79 EUR/MWh).

Tabula Nr. 4. AS "Latvenergo" (koncerns) galvenie finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kapitālsabiedrības rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	1 010 757,0	929 128,0 ¹⁰
Peļņa / zaudējumi	29 790,0	85 039,0
EBITDA	236 838,0	307 015,0
EBIT	49 243,0	108 188,0
Kopējie aktīvi	3 486 576,0	3 517 372,0
Pamatkapitāls	1 288 446,0	1 288 531,0
Pašu kapitāls	2 020 801,0	2 096 702,0
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	2,9	9,2
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	23,4	33,0
Aktīvu atdeve, ROA, %	0,9	2,4
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	1,5	4,1
Kopējais likviditātes rādītājs	1,3	1,9
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	0,7	0,7
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	4 559	4 162
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	16,4	16,9
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	177 607,0	190 461,0
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	23 605,0	31 479,0
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	134 122,0	142 268,0
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	29 264,0	20 335,0

⁸ AS "Latvenergo" 2015. gada konsolidētais pārskats. <http://www.latvenergo.lv/files/news/Latvenergo%20koncerna%20Ilgtspējas%20un%20Gada%20pārskats%202015.pdf>

⁹ http://www.latvenergo.lv/lat/par_mums/pardosana/, skatīts 10.10.2016.

¹⁰ Ieņēmumu samazinājums pamatā veidojas no izmaiņām finanšu rezultātu uzskaites principos līdz ar AS "Enerģijas publiskais tirgotājs" darbības uzsākšanu 2014. gada 1. aprīlī, jo AS "Latvenergo" koncerna ieņēmumos vairs netiek atzīti obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi.

AS "Augstsprieguma tīkls"¹¹

AS "Augstsprieguma tīkls" (turpmāk – AST) ir neatkarīgs pārvades sistēmas operators, kurš nodrošina pārvades tīkla darbības un Latvijas elektroenerģijas sistēmas elektroapgādes drošumu. Elektroenerģijas pārvades sistēma ietver savienojumus un tīklus, kuru spriegums ir 110 un vairāk kilovoltu. AST ir vienīgais pārvades sistēmas operators Latvijā, un tā licences darbības zona ir visa Latvijas teritorija.

Visas AST akcijas pieder valstij, un to turētāja ir Finanšu ministrija. AST darbojas regulētā nozarē. Atbilstoši Sabiedrisko pakalpojumu regulatora komisijas (turpmāk – SPRK) lēmumam AST atļautā peļņa gadā ir 172 400 EUR. AST peļņa 2015. gadā ir 172 605 EUR, no kuras dividendēs valsts budžetā iemaksāts 155 345 EUR.

2015. gadā AST lietotājiem Latvijā pārvadījis 5 803 GWh elektroenerģijas. Būtiskākais AST sadarbības partneris ir AS "Latvenergo" un tās meitassabiedrības.

Izpildot SPRK padomes lēmumu, AST no 2015. gada 1. janvāra ir pārņēmusi no AS "Latvijas elektriskie tīkli" pārvades sistēmas aktīvu uzturēšanas un attīstīšanas komercdarbības virzienu, kā arī minēto komercdarbības virzienu nodrošināšanai nepieciešamos darbiniekus – kopā 430.

Ar SPRK padomes 2016. gada 18. augusta lēmumu Nr. 121 apstiprināts AST elektroenerģijas sistēmas pārvades plāns laika periodam no 2017. gada līdz 2026. gadam. Plāna ietvaros plānots ieguldīt pārvades sistēmas infrastruktūrā 518 miljonus EUR. Kapitālieguldījumi pārvades sistēmā tiek plānoti ar energosistēmas drošību, attīstību un licences prasību izpildi saistītos projektos.

Lai turpinātu Latvijas tālāku integrēšanos vienotajā Eiropas iekšējā elektroenerģijas tirgū, AST 2015. gadā pievienojās Eiropas nākamās dienas elektroenerģijas tirgus vadības sistēmai un turpmāk paredz iesaistīties Eiropas kopējā projektā par esošās dienas tirgus sasaistīšanu. AST bija viena no pirmajām Eiropas pārvades sistēmas operatoriem, kas izpildīja Eiropas informācijas

caurskatāmības platformas nosacījumus, atbilstoši Eiropas Komisijas regulas 543/2013 prasībām, sniedzot informāciju platformai nepieciešamajā apjomā un kvalitātē.

Tabula Nr. 5. AS "Augstsprieguma tīkls" galvenie finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kapitālsabiedrības rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	110 502,8	124 775,8
Peļņa / zaudējumi	998,3	172,6
EBITDA	1 318,8	668,9
EBIT	1 274,7	-145,0
Kopējie aktīvi	77 492,0	107 187,7
Pamatkapitāls	5 691,5	5 691,5
Pašu kapitāls	9 191,5	8 465,6
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	0,9	0,1
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	1,2	0,5
Aktīvu atdeve, ROA, %	1,3	0,2
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	10,9	2,0
Kopējais likviditātes rādītājs	4,5	4,9
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	7,4	11,7
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	66	513
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	25,4	17,1
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	1 867,9	1 489,5
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	2 485,7	898,5
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	3 675,7	10 225,5
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	0,0	0,0

¹¹ AS "Augstsprieguma tīkls" 2015. gada gada pārskats.

AS "RĪGAS SILTUMS"¹²

AS "RĪGAS SILTUMS" (turpmāk – RS) ir lielākais siltumapgādes uzņēmums ne tikai Latvijā, bet visā Baltijas reģionā. Latvijas valstij pieder 48,995% RS akciju, savukārt pārējie dalībnieki RS ir Rīgas dome – 49% akciju, SIA "Enerģijas risinājumi.RIX" – 2%; AS "Latvenergo" – 0,005% akciju. RS pieder 50% pamatkapitāla SIA "Rīgas BioEnerģija".

Saskaņā ar RS statūtiem un licencēm sabiedrībai ir atļauta komercdarbība tvaika un karstā ūdens piegādē, elektroenerģijas ražošanā, pārvadē, sadalē un realizācijā, kā arī komercdarbība, kas saistīta ar būvniecību, projektēšanu, remontdarbiem, tehniskām pārbaudēm un kvalifikācijas celšanu. RS darbojas regulētā nozarē, un tās tarifus saskaņo ar SPRK.

RS prioritāte 2014./2015. finanšu gadā (01.10.2014.–30.09.2015.), tāpat kā iepriekšējos gados, bija nepārtraukta un droša siltumapgāde klientiem Rīgā. 2014./2015. finanšu gadā RS no kopējās iepirktais siltumenerģijas 99% iepirka no AS "Latvenergo" ražotnēm TEC-1 un TEC-2, bet 1% no SIA "Juglas Jauda". Iepirktais siltumenerģijas apjoms 2014./2015. finanšu gadā bija 69% no kopējā akciju sabiedrības tīklā nodotās siltumenerģijas apjoma. Pārējo 31% no nepieciešamā siltumenerģijas daudzuma saražoja RS siltumavotos. 2014./2015. finanšu gadā tika pārdoti 2,8 miljoni MWh siltumenerģijas, t.i., RS piegādāja 76% no pilsētai nepieciešamās siltumenerģijas. 2014./2015. finanšu gadā, samazinoties dabasgāzes cenai, vidējais siltumenerģijas tarifs attiecībā pret iepriekšējo gadu bija par 3% zemāks – 55,54 EUR/MWh. Paralēli siltuma ražošanai koģenerācijas procesā tika saražoti 95 tūkstoši MWh elektroenerģijas, no tiem 89 tūkstoši MWh pārdoti AS "Latvenergo" un AS "Enerģijas publiskais tirgotājs". No siltumenerģijas pārdošanas iegūti 156 miljoni EUR, un no elektroenerģijas pārdošanas – 13 miljoni EUR.

RS komercdarbības rezultāti, kas saistīti ar siltumenerģijas ražošanu un realizāciju, lielā mērā ir atkarīgi no klimatiskajiem apstākļiem. Aizvadītā sezona bija par septiņām dienām garāka nekā iepriekšējā, un vidējā āra gaisa temperatūra bija par 0,3°C zemāka.

RS pārskata gada tirā peļņa bija 2,4 miljoni EUR, kas ir par 0,33 miljoniem EUR mazāk nekā gadu iepriekš. Debitoru parādi finanšu gada noslēgumā bija 8,3 miljoni EUR.

Tabula Nr. 6. AS "RĪGAS SILTUMS" galvenie finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kapitālsabiedrības rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	173 096,0	173 484,8
Peļņa / zaudējumi	2 751,9	2 422,5
EBITDA	16 587,4	17 096,9
EBIT	3 091,1	2 917,8
Kopējie aktīvi	165 943,0	164 022,8
Pamatkapitāls	66 968,3	66 968,3
Pašu kapitāls	115 656,6	118 079,1
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	1,6	1,4
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	9,6	9,9
Aktīvu atdeve, ROA, %	1,7	1,5
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	2,4	2,1
Kopējais likviditātes rādītājs	1,0	0,8
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	0,4	0,4
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	970	953
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	16,5	16,8
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	12 837,6	15 464,8
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	2 449,7	0,0
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	3 681,9	4 747,7
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	0,0	0,0

¹² AS "RĪGAS SILTUMS" 2014./2015. finanšu gada pārskats.
http://www.rs.lv/sites/default/files/page_file/rs_gada_parskats_2015.pdf

Mežsaimniecība un lauksaimniecība

© Foto: Kaspars Daļeckis

Mežsaimniecība un lauksaimniecība

Latvijas meži ir **stratēģisks resurss** gan iedzīvotāju nodarbinātības un ienākumu nodrošināšanā, gan **nacionālās bagātības krātuve** bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā, tāpat, ievērojot mežu lielo īpatsvaru, Latvija ir starptautiski atpazīstama kā **zaļa** valsts.

Jau ilgstošā periodā meža platības statistiska uzrāda pieaugošu dinamiku, kas rodas, aizaugot neproduktīvajām lauksaimniecības zemēm un mērķtiecīgi īstenojot mežu apsaimniekošanas ilgtspējīgu politiku. Analizējot meža platību pieaugumu, jāņem vērā, ka Latvijas normatīvajos aktos ar terminu **mežs** saprot ekosistēmu visās tās attīstības stadijās, kur galvenais organiskās masas ražotājs ir koki¹³.

Nenoliedzami mežs ir avots pārstrādes rūpniecībai un enerģētikas sektoram, kas sniedz pozitīvu ieguldījumu **tautsaimniecības izaugsmē**, eksportējot resursu uz vairākām valstīm. Piemēram, lielākie eksporta tirgi Latvijas koksnes produkcijai ir Lielbritānijā (2015. gadā 19,6% no visa koksnes eksporta, izņemot mēbeles), Vācijā (10,6%), Zviedrijā (9,4%) un Igaunijā (6,3%)¹⁴.

Nevar neminēt arī mežu un zemes lomu siltumnīcefekta gāzu (SEG) un CO₂ emisiju piesaistes veicināšanā, tādējādi tuvākajā desmitgadē sagaidāmas gan diskusijas, gan rīcības politikā, lai mazinātu klimata pārmaiņu globālā tvērumā. Atbilstoši ANO Vispārējai konvencijai par klimata pārmaiņām un tās Kioto protokola 2. periodā (2013.–2020. gads) Latvijai noteiktajām saistībām meža apsaimniekošanai ir noteikts konkrēts mērķis – meža apsaimniekošanas references līmenis – 16,302 milj. t CO₂ ekv, kura sasniegšana Latvijai varētu sagādāt grūtības, ievērojot meža un saistīto nozaru lomu tautsaimniecībā un nodarbinātības nodrošināšanā.

Meži Latvijā aizņem 3 356 tūkstošus hektāru¹⁵ un klāj 52% valsts teritorijas.

2015. gadā mežsaimniecība¹⁶ un kokrūpniecība¹⁷ nodrošināja darbavietas aptuveni 40 tūkstošiem cilvēku. Nozares kopējā loma tautsaimniecības izaugsmē ir vērtējama pozitīvi, ievērojot tās īpatsvaru iekšzemes kopproduktā, kas 2015. gadā veidoja 5%.

Mežsaimniecības nozarē 2015. gadā turpinājās izaugsme, savukārt ekonomiskās aktivitātes kritumu 1. ceturksnī lielā mērā noteica siltie laikapstākļi gada sākumā. Turpretim turpmākajos ceturkšņos nozarē bija vērojama izaugsme, ko sekmēja kokapstrādes nozares attīstība un stabils pieprasījums pēc kokmateriāliem¹⁸.

Lai noteiktu nozares ilgtspējīgu attīstību, 2015. gadā tika izstrādātas un Ministru kabinetā apstiprinātas Meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādnes 2015.–2020. gadam (turpmāk tekstā – MSNP 2020). MSNP 2020 ir aprakstīta Latvijas meža nozares esošā situācija, identificēti nozares izaicinājumi un tās attīstības virzieni ilgtspējīgai mežu apsaimniekošanai.

Nozares izaicinājumi 2016. gadā varētu būt saistāmi ar kokmateriāla eksporta kritumu, fokusētāks darbs uz resursa dziļāku pārstrādi (Bioekonomikas attīstības stratēģija) un jaunu pasākumu izvirzīšana klimata pārmaiņu stabilizēšanā.

Lauksaimniecības nozare, lai arī 2014. gadā būtiski cietusi zaudējumus Krievijas Federācijas noteiktā pārtikas embargo dēļ, joprojām nodrošina nodarbinātību lauku teritorijā un rada inovācijas dažādu saražoto pārtikas produktu klāstā, tā pielāgojoties patērētāju interesēm. Lai nodrošinātu nepieciešamo iemaņu apgūšanu lauksaimniecībā, tāpat esošo saimniecību ražošanas sekmīgu diversifikāciju, SIA "Latvijas lauku konsultāciju un izglītības centrs" sniedz lauksaimniekiem daudzveidīgas zināšanas ekonomiski pamatotas saimnieciskās darbības īstenošanā, kā arī piedāvā privātas konsultācijas un izstrādā saimniecību ražošanas attīstības plānus. Lai arī lēnām, tomēr pakāpeniski pieaug lauksaimniecībā izmantotās zemes īpatsvars, 2015. gadā sasniedzot 1 884,8 tūkstošus hektāru apmēru, tāpat sekmīgi norit saimniecību konsolidācijas process, kur vienas saimniecības vidējais lielums 2015. gadā ir 34,8 ha, kas ir par 18% vairāk nekā 2010. gadā.

Lauksaimniecības un meža zemju optimāla zemes mitruma nodrošināšanā loma ir gan VSIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" un VSIA "Meliorprojekts" ieguldījumam, gan zemju īpašniekiem, nodrošinot meliorācijas sistēmu efektīvu darbību. Valstij pieder VSIA "Meliorprojekts" un 99,08% daļu SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs". Latvijas lauksaimniecības politikas viens no ilgstoši nerisinātajiem jautājumiem ir novecojušās un neoptās meliorācijas sistēmas, kur tieši Latvijas lauku attīstības programmas 2014.–2020. gadam pasākumu ietvaros zemes īpašnieki un VSIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" varēs nodrošināt mērķtiecīgu meliorācijas sistēmu renovāciju un rekonstrukciju.

Mežsaimniecības un lauksaimniecības nozares kapitālsabiedrības

Tabula Nr. 7. Mežsaimniecības nozares kapitālsabiedrību darbības rādītāji

Valsts kapitāla daļas mežsaimniecības nozarē 2015. gadā						
Kapitālsabiedrības nosaukums	Darbības joma	Apgrozījums, EUR '000	Peļņa/ zaudējumi, EUR '000	Aktīvi kopā, EUR '000	Darbinieku skaits	Kapitāla daļu īpatsvars
VAS "Latvijas valsts meži"	Mežsaimniecība	261 551,1	59 300,1	360 102,9	1 233	100%
SIA "Meža un koksnes produktu pētniecības un attīstības institūts"	Produktu izpēti, attīstības un testēšanas pakalpojumi	1 956,6	46,8	1 122,0	27	40%, VAS "Latvijas valsts meži"

¹³ <http://likumi.lv/doc.php?id=2825>

¹⁴ <https://www.makroekonomika.lv/meza-nozare-latvija-cela-uz-augstu-pievienoto-vertibu>

¹⁵ <http://appsso.EURstat.ec.EURpa.eu/nui/submitViewTableAction.do>

¹⁶ NACE 2. red. A02 (mežsaimniecība un mežizstrāde).

¹⁷ NACE 2. red. C16 (koksnes, koka un korķa izstrādājumu ražošana, izņemot mēbeles; salmu un pīto izstrādājumu ražošana) un C31 (mēbeļu ražošana).

¹⁸ Informatīvais ziņojums "Par makroekonomisko situāciju valstī" (28.04.2016.).

Tabula Nr. 8. Lauksaimniecības nozares kapitālsabiedrību darbības rādītāji**Valsts kapitāla daļas lauksaimniecības nozarē 2015. gadā**

Kapitālsabiedrības nosaukums	Darbības joma	Apgrozījums, EUR '000	Peļņa/zaudējumi, EUR '000	Aktīvi kopā, EUR '000	Darbinieku skaits	Kapitāla daļu īpatsvars
SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs"	Nozaru speciālistu un iedzīvotāju profesionālā tālākizglītība un konsultācijas	8 303,2	13,8	5 062,4	461	99,32%
VSIA "Meliorprojekts"	Meliorācijas sistēmu projektēšana; inženierizpētes un būvprojektēšanas pakalpojumi hidromelioratīvajā būvniecībā	375,0	-29,8	214,6	28	100,00%

Tabula Nr. 9. Mežsaimniecības nozares kapitālsabiedrību finanšu rādītāji**Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000**

Kopējie rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	277 382,4	263 507,7
Peļņa / zaudējumi	75 555,5	59 346,9
EBITDA	116 167,9	99 831,0
EBIT	89 756,2	71 495,0
Kopējie aktīvi	368 230,4	361 224,9
Pamatkapitāls	265 462,1	271 680,3
Pašu kapitāls	340 141,2	330 252,5
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	27,2	22,5
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	41,9	37,9
Aktīvu atdeve, ROA, %	20,5	16,4
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	22,2	18,0
Kopējais likviditātes rādītājs	4,5	4,4
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	0,1	0,1
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	1 300	1 260
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	17,8	19,0
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	31 264,0	29 171,5
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	54 447,3	67 908,4
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	112 023,9	129 066,6
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	0,0	0,0

Tabula Nr. 10. Lauksaimniecības nozares kapitālsabiedrību finanšu rādītāji**Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000**

Kopējie rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	8 003,4	8 678,2
Peļņa / zaudējumi	15,6	-16,0
EBITDA	301,3	210,5
EBIT	57,9	-33,1
Kopējie aktīvi	4 844,8	5 277,0
Pamatkapitāls	960,0	1 255,0
Pašu kapitāls	1 344,3	1 613,2
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	0,2	-0,2
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	3,8	2,4
Aktīvu atdeve, ROA, %	0,3	-0,3
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	1,2	-1,0
Kopējais likviditātes rādītājs	2,8	3,0
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	2,6	2,3
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	484	489
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	8,8	9,9
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	193,0	622,8
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	3,8	10,1
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	3 360,9	3 920,9
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	6 193,1	5 873,6

AS "Latvijas valsts meži"

AS "Latvijas valsts meži" (turpmāk – LVM) valsts ir noteikusi pārvaldīt un apsaimniekot 1,63 miljonus hektāru Latvijas Republikas zemes, tai skaitā 1,60 miljonus hektāru meža zemes, no kurām 1,41 miljons hektāru ir mežs.

LVM darbības mērķis ir nodrošināt ilgtspējīgu valsts meža apsaimniekošanu. LVM, līdzsvarojot dažādās sabiedrības intereses, plāno tādu meža apsaimniekošanu, kas šobrīd un nākotnē nodrošina iespējami lielu pievienoto vērtību un arvien jaunas darba iespējas. LVM stratēģiskie vides mērķi ir saglabāt dabas daudzveidību; veidot sabiedrības saudzīgu attieksmi pret meža vidi; samazināt saimnieciskās darbības ietekmi uz vidi; palielināt LVM apsaimniekojamo mežu devumu globālo klimata izmaiņu mazināšanā. Savukārt stratēģiskie ekonomiskie mērķi ir nodrošināt stabilu peļņu un pozitīvu naudas plūsmu no saimnieciskās darbības; palielināt kapitālsabiedrības aktīvu un apsaimniekojamo kokaudžu vērtību; paaugstināt klientu apkalpošanas kvalitāti; kļūt par stabilu un prognozējamu partneri saviem klientiem, piegādātājiem un pakalpojumu sniedzējiem; palielināt biznesa procesu efektivitāti un veicināt pakalpojumu sniedzēju efektivitātes paaugstināšanu; veicināt un attīstīt augstas pievienotās vērtības koksnes produktu ražošanu, pakalpojumus un zināšanas.

LVM uzdevums ir īstenot valsts intereses meža apsaimniekošanā, nodrošinot meža vērtību saglabāšanu un palielināšanu, kā arī gūt maksimāli iespējamus ienākumus no meža apsaimniekošanas. Vienlaikus kapitālsabiedrība īsteno medību un rekreācijas pakalpojumus, nodrošina un iegūst selekcionētu sēklu un stādu materiālu kvalitatīvai mežu atjaunošanai, piedāvā tirgū zemes dziļu resursus – smilti, granti, kūdras. Galvenais kapitālsabiedrības produkts ir kokmateriāli. Kapitālsabiedrība apsaimnieko apmēram pusi no kopējās Latvijas mežu platības. Izstrādājot LVM teritorijas funkcionālo zonējumu, 5% no apsaimniekojamās teritorijas noteiktas kā rekreācijas teritorijas, kuru apsaimniekošanas galvenais mērķis ir atpūta un vides izziņa. Rekreācijai atvēlēts vairāk nekā 75 tūkstoši hektāru no LVM visu zemju kopplatības.

LVM ir viena atkarīgā kapitālsabiedrība – SIA "Jaunmoku pils", kas nodarbojas ar tūrisma un biznesa pakalpojumu sniegšanu, kā arī LVM pieder 40% akciju – SIA "Meža un koksnes produktu pētniecības un attīstības institūts" un 31 akcija AS "Latvijas Finieris".

Tabula Nr. 11. VAS "Latvijas valsts meži" finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kapitālsabiedrības rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	275 717,1	261 551,1
Peļņa / zaudējumi	75 453,8	59 300,1
EBITDA	115 850,6	99 603,7
EBIT	89 645,7	71 442,3
Kopējie aktīvi	367 097,7	360 102,9
Pamatkapitāls	264 052,4	270 270,6
Pašu kapitāls	339 506,2	329 570,8
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	27,4	22,7
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	42,0	38,1
Aktīvu atdeve, ROA, %	20,6	16,5
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	22,2	18,0
Kopējais likviditātes rādītājs	6,9	6,1
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	0,04	0,05
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	1 272	1 233
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	18,0	19,1
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	31 255,5	29 055,2
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	54 447,3	67 908,4
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	111 779,5	128 837,5
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	0,0	0,0

Transportis un uzglabāšana

Transports un uzglabāšana

Transporta un uzglabāšanas nozare ir vitāli svarīga Latvijas ekonomikas izaugsmes nodrošināšanai, ņemot vērā, ka 2015. gadā transporta un uzglabāšanas nozares piensums tautsaimniecības kopējā pievienotajā vērtībā veidoja 9,5%. Nozare ietver dzelzceļa pārvadājumus, autoceļu pārvaldīšanu, aviopārvadājumus, ostu darbību un jūras pārvadājumus.

Kravu pārvadājumu apjomi 2015. gadā ir nedaudz samazinājušies salīdzinājumā ar 2014. gadu, ar relatīvi lielāku samazinājumu aviācijas nozarē, bet absolūtos skaitļos pārvadājumu apjoms visvairāk samazinājies dzelzceļa nozarē. Tas atspoguļojas arī ostu darbības rādītājos, jo nosūtīto kravu apjoms Latvijas ostās samazinājās par aptuveni 3,5 miljoniem tonnu, savukārt saņemto kravu apjoms samazinājies par 2,1 miljonu tonnu, vislielākais pārkrauto kravu apjoma kritums bija Ventspils ostā. Iepriekšminētie rādītāji būtiski atkarīgi no VAS "Latvijas dzelzceļš" darbības rezultātiem, kas ir valstij piederošās dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs, un tā atkarīgās sabiedrības "LDz Cargo", kura pēc pārvadāto kravu apjoma ir lielākais kravu pārvadājumu operators Latvijā. Dzelzceļa jomā būtiskākie attīstības projekti ir starptautiskā dzelzceļa savienojuma *Rail Baltica* attīstība, kuram ir veikta iespējamo dzelzceļa trašu novietojuma variantu izpēte, kā arī būtiskākie iespējamie nākotnes projekti ir esošā dzelzceļa tīkla elektrifikācija un esošo dzelzceļa satiksmes mezglu rekonstrukcija.

Aviopārvadājumu nozares lielākie uzņēmumi Latvijā ir nacionālā lidsabiedrība AS "Air Baltic Corporation", VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" un aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējs VAS "Latvijas gaisa satiksme". VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" 2015. gadā apkalpoja 5,161 miljonu pasažieru, kas ir par 349 tūkstošiem pasažieru vairāk nekā 2014. gadā. Vienlaikus bija vērojams būtisks kravu apjoma samazinājums aviācijas nozarē, kas liecina par šī pārvadājumu veida augstu atkarību no ārējiem apstākļiem. Aviācijas nozares attīstības kontekstā būtiska ir nacionālās lidsabiedrības AS "Air Baltic Corporation" loma un konkurētspēja, jo īpaši, ņemot vērā aviopārvadājumu attīstības tendences pārējās divās Baltijas valstīs. Tāpat jāņem vērā, ka aviopārvadājumu nozarē valda spēcīga konkurence, jo īpaši, ņemot vērā tā saucamo zemo cenu aviokompāniju, tādu kā "Ryanair" un "Wizzair", darbību un piedāvātos galamērķus no Rīgas lidostas un citām Baltijas lidostām.

Autoceļu satiksmes jomā darbojas četras valsts kapitālsabiedrības – VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs", VAS "Latvijas valsts ceļi", VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija" un VSIA "Autotransporta direkcija". Kopējais autoceļu un ielu garums valstī ir 69 923 km. Ceļu tīkla vidējais blīvums ir 1,083 km uz 1 km². Valsts autoceļu stāvoklis kopumā ir vērtējams kā slikts, jo 2015. gadā 43% no valsts galvenajiem autoceļiem bija slikta un ļoti slikta stāvoklī, 49% reģionālo autoceļu un 43% vietējo autoceļu bija slikta un ļoti slikta stāvoklī. Pēc Satiksmes ministrijas sniegtās informācijas, atpalcība no noteiktajiem Valsts autoceļu sakārtošanas programmas 2014.–2020. gadam rezultatīvajiem rādītājiem 2016. gada sākumā ir ievērojama – 120 miljoni EUR, un var prognozēt, ka, neesot pietiekamiem finanšu resursiem programmas īstenošanai, tā paliks vēl lielāka. Īpaši kritiski vērtējams tiltu stāvoklis autoceļu tīklā. Salīdzinoši labākā stāvoklī

ir tilti uz galvenajiem autoceļiem, jo lielākas satiksmes intensitātes dēļ šiem tiltiem tiek piešķirta augstāka prioritāte. Būtiska transporta jomas sastāvdaļa ir ceļu satiksmes drošība, kura atkarīga no daudziem faktoriem – autoceļu stāvokļa, transportlīdzekļu vidējā vecuma un tehniskā stāvokļa, transportlīdzekļa vadīšanas paradumiem. Ceļu satiksmes negadījumu skaitam ar cietušajiem pēdējos gados ir bijusi tendence palielināties, vienlaikus 2015. gadā, salīdzinot ar 2014. gadu, negadījumu skaits ir nedaudz samazinājies, tomēr negatīvi vērtējams, ka ir pieaudzis ceļu satiksmes negadījumos smagi cietušo skaits. Ceļu satiksmes drošības uzlabošanai ir tikušas organizētas informatīvās kampaņas, sāka braukšanas ātrumu kontrolējošo ierīču (fotoradaru) uzstādīšana. Investīcijas 2015. gadā nodrošināja pilnībā pārbūvētus, jaunus asfaltētus 600 km autoceļus, bet 2016. gadā plānots atjaunot 507 km valsts autoceļu. Sabiedriskā transporta jomā kā negatīva tendence vērtējams fakts, ka samazinājies sabiedriskajos transportlīdzekļos pārvadāto pasažieru skaits, turklāt tas vērojams visos sabiedriskajos transporta veidos, bet jo īpaši dzelzceļa pārvadājumos. Būtiski aizkavējusies pāreja uz pasažieru, kam ir tiesības uz braukšanas maksas atvieglojumiem sabiedriskajā transportā, braucienu elektronisku uzskaiti un apmaksu, vienlaikus ieviešot bezskaidras naudas norēķinu sistēmu sabiedriskajā transportā.

Attiecībā uz valsts kapitālsabiedrībām, kas darbojas transporta un uzglabāšanas nozarē, 2015. gads kopumā nozari pārstāvošajām kapitālsabiedrībām ir bijis ar augstāku rentabilitāti un pašu kapitāla atdevi, salīdzinot ar 2014. gadu. Tāpat jāmin, ka iemaksas valsts budžetā arvien vairāk pārsniedz no valsts budžeta saņemto finansējumu. Nozari pārstāvošās valsts kapitālsabiedrības 2015. gadā iemaksāja valsts budžetā dividendes 4 miljonu EUR apmērā, kas vidēji ir 25% no 2014. gada peļņas.

Transporta un uzglabāšanas nozares kapitālsabiedrības

Tabula Nr. 12. Transporta un uzglabāšanas nozares kapitālsabiedrību darbības rādītāji

Valsts kapitāla daļas transporta nozarē 2015. gadā

Kapitālsabiedrības nosaukums	Darbības joma	Apgrozījums, EUR '000	Peļņa/ zaudējumi, EUR '000	Aktīvi kopā, EUR '000	Darbinieku skaits	Kapitāla daļu īpatsvars
VAS "Latvijas dzelzceļš" (koncerns)	Dzelzceļa pārvadājumi un infrastruktūra, nekustamā īpašuma apsaimniekošana, elektroenerģijas pārvade un IT	420 163,0	583,0	1 014 784,0	12 260	100%
AS "Air Baltic Corporation"	Pasažieru un kravas aviopārvadājumi	284 606,9	19 547,6	119 805,6	891	80,05% ¹⁹
AS "Pasažieru vilciens"	lekšzemes pasažieru pārvadāšana pa dzelzceļu	63 275,7	556,0	55 173,5	1 047	100%
VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs"	Ceļu tīkla uzturēšana	61 911,7	3 000,4	60 994,8	1 353	100%
VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga""	Lidmašīnu, pasažieru un kravu apkalpošana lidostas termināli un lidlauka apkope	49 090,2	1 150,9	186 027,8	1 186	100%
VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija"	Transportlīdzekļu reģistrēšana un tehniskā ekspertīze, transportlīdzekļu vadītāju mācības un citi pakalpojumi	39 364,7	1 513,7	40 973,4	618	100%
VAS "Latvijas gaisa satiksme"	Aviācijas navigācijas pakalpojumi	24 965,4	470,9	30 545,3	354	100%
VAS "Latvijas Valsts ceļi"	Valsts ceļu pārvaldīšana	13 581,2	57,8	6 131,8	340	100%
VAS "Latvijas Jūras administrācija"	Jūras transporta pārvadājumi	4 239,4	49,4	5 393,3	147	100%
VSIA "Autotransporta direkcija"	Autotransporta pārvadātāju licencēšana un uzraudzība	3 387,2	516,0	3 468,8	94	100%
SIA "Eiropas dzelzceļa līnijas"	Eiropas sliežu platuma infrastruktūras ieviešana un pārvaldīšana Latvijā	4,6	-21,0	1 342,4	3	100%

¹⁹ Sākot ar 2016. gada 2. maiju, kapitāla daļu īpatsvars ir 80,05%, līdz tam bija 99,998%.

Tabula Nr. 13. Transporta un uzglabāšanas nozares kapitālsabiedrību finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kopējie rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	990 780,0	964 590,1
Peļņa / zaudējumi	15 862,1	27 424,6
EBITDA	106 379,1	107 679,9
EBIT	16 013,8	8 672,1
Kopējie aktīvi	1 463 138,9	1 524 640,6
Pamatkapitāls	393 833,8	519 837,8
Pašu kapitāls	353 822,0	465 872,9
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	1,6	2,8
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	10,7	11,2
Aktīvu atdeve, ROA, %	1,1	1,8
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	4,5	5,9
Kopējais likviditātes rādītājs	2,7	4,4
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	3,1	2,3
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	18 384	18 293
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	14,2	14,2
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	252 988,8	297 546,6
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas, EUR	1 436,6	4 007,9
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	214 470,5	217 720,7
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	207 838,3	186 048,4

VAS "Latvijas dzelzceļš"

VAS "Latvijas dzelzceļš" (turpmāk – LDZ) ir trešā lielākā kapitālsabiedrība pēc aktīvu apjoma starp visām valsts kapitālsabiedrībām 2015. gadā (otrais lielākais koncerns aiz AS "Latvenergo" koncerna) un lielākā pēc nodarbināto skaita. LDZ ir nozīmīgākā valsts kapitālsabiedrība transporta un uzglabāšanas nozarē.

LDZ pamatdarbība ir publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldība, un tās īpašumā ir sliežu ceļu tīkls ar izvērsto garumu 3 171 km.

LDZ ir koncerna valdošā sabiedrība. 2015. gada beigās koncerns sastāv no viena valdošā uzņēmuma un sešām atkarīgajām sabiedrībām (piecām tiešā izšķirošā ietekmē esošām un vienu netiešā izšķirošā ietekmē esošu):

- SIA "LDZ Cargo" – kravu pārvadājumu sabiedrība;
- SIA "LDZ infrastruktūra" – sliežu ceļu remontu sabiedrība;

- SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" – ritošā sastāva uzturēšanas un remontu sabiedrība;

- SIA "LDZ apsardze" – apsardzes pakalpojumu sabiedrība;
- AS "LatRailNet" – infrastruktūras pārvaldītāja funkciju sabiedrība;

- SIA "LDZ Cargo" meitassabiedrība SIA "LDZ Cargo Loģistika".

Ar Ministru kabineta 2016. gada 26. maija rīkojumu Nr. 307 LDZ tika atļauts iegūt tiešu līdzdalību (100% akcijas) SIA "LDZ Cargo Loģistika", tādējādi tā kļuva par LDZ tiešā izšķirošā ietekmē esošu meitassabiedrību. SIA "LDZ Cargo Loģistika" vispārējais stratēģiskais mērķis ir intermodālu loģistikas piedāvājumu mārketinga un pārdošana, piesaistot Latvijas tranzīta nozarei jaunus klientus un tādā veidā sekmējot publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu.

Ar 2016. gada 26. maija rīkojumu Nr. 308 Ministru kabinets pieņēma lēmumu par atļauju LDZ iegūt netiešu izšķirošu ietekmi SIA "Rīgas vagonbūves uzņēmums "Baltija"", kas tika panākts, SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" iegūstot 100% uzņēmuma akcijas. SIA "Rīgas vagonbūves uzņēmuma "Baltija"" vispārējais stratēģiskais mērķis ir dzelzceļa ritošā sastāva lokomotīvu un ritošā sastāva ražošana, metālkonstrukciju izgatavošana, tajā skaitā Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) militārās tehnikas dzelzceļa pārvadājumu atbalsta nodrošināšanai.

Koncerna konsolidētie ieņēmumi 2015. gadā bija 420,2 miljoni EUR. Salīdzinot ar 2014. gadu, konsolidētie ieņēmumi ir samazinājušies par 20,7 miljoniem EUR jeb 4,7%, kas galvenokārt saistīts ar kopējo kravu pārvadājumu apjoma samazinājumu. Konsolidētā neto peļņa bija vien 0,6 miljoni EUR jeb 0,1% no apgrozījuma. LDZ jeb māteskompānijas peļņa 2015. gadā bija 2,1 miljons EUR. 2016. gada 7. jūlijā Ministru kabinets nolēma atļaut LDZ neizmaksāt dividendes no tīrās peļņas par 2015. gadu, bet novirzīt tās jau uzsāktu un plānotu publiskas lietošanas dzelzceļa infrastruktūras projektu īstenošanai.

Lielāko daļu LDZ koncerna ieņēmumu nodrošina SIA "LDZ Cargo", kas nodarbojas ar vietējiem un starptautiskajiem dzelzceļa kravu pārvadājumiem, nodrošina vilces pakalpojumus, sniedz kravas vagonu izmantošanas pakalpojumus, kā arī organizē starptautiskos pasažieru pārvadājumus un ir lielākais dzelzceļa kravu pārvadātājs Baltijas valstīs. SIA "LDZ Cargo" neto apgrozījums 2015. gadā bija 332,7 miljoni EUR un peļņa – 2,9 miljoni EUR. Sabiedrības valde ierosināja peļņu novirzīt pārējās rezervēs, kuras paredzētas turpmākai attīstībai.

Tabula Nr. 14. VAS "Latvijas dzelzceļš" koncerna finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kapitālsabiedrības rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	440 898,0	420 163,0
Peļņa / zaudējumi	1 161,0	583,0
EBITDA	68 985,0	74 086,0
EBIT	6 080,0	6 668,0
Kopējie aktīvi	972 032,0	1 014 784,0
Pamatkapitāls	256 720,0	256 720,0
Pašu kapitāls	358 066,0	356 718,0
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	0,3	0,1
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	15,6	17,6
Aktīvu atdeve, ROA, %	0,1	0,1
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	0,3	0,2
Kopējais likviditātes rādītājs	0,8	0,6
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	1,7	1,8
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	12 316	12 260
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	12,2	12,1
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	174 037,0	241 632,0
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	0,0	1 931,0
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	140 618,0	143 845,0
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	87 509,0	60 262,0

2015. gadā LDZ veica lielākos kapitālieguldījumus uzņēmuma vēsturē – investēja 216,9 miljonus EUR pamatlīdzekļu atjaunošanā, modernizācijā, iegādē, nemateriālajos ieguldījumos un jaunu objektu būvniecībā. Lielākais finansējuma avots bija Eiropas Savienības fondu līdzekļi (65,8%), tomēr 30,6% sastādīja pašu līdzekļi un aizņemtais kapitāls.

Viens no nozīmīgākajiem LDZ 2015. gadā pabeigtajiem projektiem ir dzelzceļa stacijas "Bolderāja 2" ar savienojošo ceļu uz Krievu salas termināļiem nodošana ekspluatācijā. Projekta rezultātā būs iespēja pakāpeniski pārvirzīt kravu plūsmu no pilsētas centra uz Krievu salu.

Citi nozīmīgi projekti 2015. gadā bija sliežu ceļu atjaunošanas projekti, signalizācijas, telekomunikācijas un elektroapgādes sistēmu modernizācija iecirknī Bolderāja 1–Zasulauks, signalizācijas sistēmas modernizācija, maģistrālā datu pārraides tīkla modernizācija, dzelzceļa pasažieru infrastruktūras modernizācija un Šķirotavas stacijas šķirošanas uzkalna rekonstrukcija.

Viens no būtiskākajiem Eiropas Savienības Kohēzijas fondu līdzfinansētiem projektiem 2014.–2020. gada plānošanas periodā

varētu būt Latvijas dzelzceļa tīkla elektrifikācija, kas varētu nodrošināt vērā ņemamu CO₂ izmešu samazinājumu, kā arī dos ieguldījumu dzelzceļa tehnoloģiskajā modernizācijā un darbības efektivitātes paaugstināšanā.

Saistībā ar izmaiņām dzelzceļa nozares regulējumā un tieši Eiropas Savienības Direktīvu par vienotu Eiropas dzelzceļa telpu (2012/34/ES) un grozījumiem Dzelzceļa likumā tiks mainīta dzelzceļa jaudas pārdošanas pakalpojuma cenas aprēķināšanas metodoloģija. Jaunajai metodoloģijai paredzēts sākt darboties ar 2018. gadu. Dzelzceļa likuma grozījumos paredzēts daudzgadu līgums starp infrastruktūras pārvaldītāju un Satiksmes ministriju, kas noteiks infrastruktūras apjoma un kvalitātes rādītājus, kā arī atbilstošus finanšu līdzekļus.

2016. un 2017. gadā tiek plānots kravu pārvadājumu apjoma samazinājums. Nozīmīgs risks, kas var ietekmēt LDZ koncerna rezultātus, ir esošā nestabilitāte Austrumu reģiona tirgū, neskaidrā politiskā un ekonomiskā vide, arī Krievijas ostu attīstība, kā rezultātā kravas var tikt novirzītas no Latvijas ostām.

Lielākie ziedotāji no LDZ koncerna kapitālsabiedrībām bija SIA "LDZ Cargo", kas 2015. gadā ziedoja 189,95 tūkstošus EUR (t.sk. 60 tūkstošus EUR Bērnu fonda projektu atbalstam un 56,5 tūkstošus EUR sporta pasākumu atbalstam). LDZ ziedoja 132,996 tūkstošus EUR (t.sk. 64 tūkstošus EUR sociālās palīdzības veicināšanai un 53,9 tūkstošus EUR sporta veicināšanai). Vēl ziedojumus veikuši arī SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" – 70,7 tūkstošu EUR apjomā un SIA "LDZ infrastruktūra" – 4 tūkstošus EUR.

SIA "Eiropas dzelzceļa līnijas"

"Rail Baltica" projektu, kas integrēs Baltijas valstis kopējā Eiropas dzelzceļa tīklā un aptver četras Eiropas Savienības valstis – Poliju, Lietuvu, Latviju un Igauniju, netieši – arī Somiju, pagarinot maršrutu ar savienojumu Tallina–Helsinki, īsteno AS "RB Rail". Tajā vienādās daļās kapitāla daļu īpašnieki ir trīs Baltijas valstis. Latvijā šo projektu īsteno SIA "Eiropas dzelzceļa līnijas", kur valstij pieder 100% kapitāla daļas, un to turētājs ir Satiksmes ministrija. "Rail Baltica" projekts tiks finansēts no Eiropas Savienības fondu līdzekļiem, precīzāk, izmantojot fondu "Connecting Europe Facility" (CEF), apvienojot to ar valstu līdzfinansējumu. Līdz 2020. gadam ir paredzēts apgūt 442,2 miljonus EUR (kopējās attiecināmās izmaksas – 540,4 miljoni EUR).

AS "Pasažieru vilciens"

AS "Pasažieru vilciens" (turpmāk – PV) pamatdarbība ir iekšzemes pasažieru pārvadājumi pa dzelzceļu. 2015. gadā PV piederošie vilcieni pārvadāja pasažierus četros elektrovilcieni un piecos dīzeļvilcieni maršrutos Latvijā.

Attiecībā uz investīciju projektiem Eiropas Savienības Kohēzijas fondu projektu ietvaros līdz 2015. gada beigām tika nodoti modernizācijai 19 dīzeļvilcieni vagoni.

2015. gada 17. jūlijā PV akcionāru sapulcē tika apstiprināta PV vidēja termiņa darbības stratēģija. Balstoties uz apstiprināto

stratēģiju, tika izstrādāts Elektrovilcienu biznesa modelis. Būtiskākā aktivitāte būs jauna elektrovilcienu ritošā sastāva iegāde.

PV peļņa 2015. gadā bija 556 037 EUR. Salīdzinot ar 2014. gada peļņu, kas bija 16 742 EUR, PV peļņa augusi vairāk nekā 33 reizes. Tā kā iepriekšējos gados ir uzkrāti zaudējumi 6 miljoni EUR apmērā, tad valde ir ierosinājusi peļņu novirzīt iepriekšējo periodu zaudējumu segšanai. PV neizmaksāja dividendes par valsts kapitāla izmantošanu ne 2014., ne 2015. gadā.

2015. gadā tikai 30,9% ieņēmumos bija pašu ieņēmumi. Valsts kompensē maksu par dzelzceļa infrastruktūras lietošanu (2015. gadā 35,4 miljonus EUR), par sabiedriskā transporta pakalpojumiem un pasažieriem, kuri saņem braukšanas maksas atvieglojumus (8,3 miljonus EUR).

Attiecībā uz PV finanšu situāciju jāmin, ka PV likviditātes koeficients 2015. gadā bija 0,74, kas gan ir vairāk nekā 2014. gadā (0,51). Būtiski pieaudzis aizņēmumu no kredītiestādēm apjoms (2015. gadā no 3 miljoniem EUR gada sākumā līdz 17,4 miljoniem EUR gada beigās), un 14,6 miljoni EUR ir atmaksājami gada laikā.

Tabula Nr. 15. AS "Pasažieru vilciens" finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000

Kapitālsabiedrības rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	62 835,9	63 275,7
Peļņa / zaudējumi	16,7	556,0
EBITDA	2 298,7	3 078,1
EBIT	354,8	678,9
Kopējie aktīvi	38 177,3	55 173,5
Pamatkapitāls	20 868,0	20 868,0
Pašu kapitāls	15 901,2	16 457,2
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	0,0	0,9
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	3,7	4,9
Aktīvu atdeve, ROA, %	0,0	1,0
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	0,1	3,4
Kopējais likviditātes rādītājs	0,5	0,7
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	1,4	2,4
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	937	1 047
Atbildības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	10,7	11,8
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	3 939,7	2 823,7
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	0,0	0,0
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	5 166,9	6 341,7
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	42 316,0	43 697,8

VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs"

2013. gada 18. decembrī tika noslēgts Deleģēšanas līgums ar Satiksmes ministriju, kas paredz, ka no 2014. gada 1. janvāra Satiksmes ministrija deleģē VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" (turpmāk – LAU) valsts pārvaldes uzdevumu – valsts autoceļu komplekso ikdienas uzturēšanas darbu plānošanu un veikšanu visā Latvijas teritorijā. Līgums noslēgts uz turpmākajiem septiņiem gadiem līdz 2020. gada 31. decembrim.

LAU ir stratēģisks valsts autoceļu infrastruktūras uzturēšanas uzņēmums, kas nodrošina valsts autoceļu kompleksās ikdienas uzturēšanas darbu plānošanu un veikšanu, pašvaldību maģistrālo, tranzītu ielu un citu autoceļu ikdienas uzturēšanu, kā arī veic būvmateriālu – dolomīta šķembu, drupinātās grants un sagatavotās smilts – ražošanu.

LAU neto apgrozījums 2015. gadā bija 61,9 miljoni EUR, kas ir par 3% mazāk nekā iepriekšējā gadā. 86,9% ieņēmumu veido Deleģēšanas līguma izpilde. LAU peļņa bija 3 miljoni EUR, kas ir aptuveni divreiz vairāk nekā 2014. gadā. Valde ierosināja 90% peļņas novirzīt dividenžu izmaksai.

Sabiedrība 2015. gadā veikusi ilgtermiņa ieguldījumus 3,8 miljonu EUR apmērā. Būtiskākie ilgtermiņa kapitālieguldījumi bija tehnoloģisko iekārtu un kravas automašīnu iegāde ar kravnesību līdz 10 t (1,2 miljoni EUR), esošo būvju pārbūve, atjaunošana, ierīkošana, vienkāršotā atjaunošana (0,6 miljoni EUR), kā arī jaunu būvju vai tās daļu iegāde un būvniecība – sāls noliktavas ēka "Bērzkalni" Garkalnes pagastā (0,3 miljoni EUR) un sāls-smilts kaisītāju iegāde (0,3 miljoni EUR).

Tabula Nr. 16. VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000

Kapitālsabiedrības rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	63 843,3	61 911,7
Peļņa / zaudējumi	1 540,2	3 000,4
EBITDA	8 409,5	9 777,5
EBIT	2 266,2	3 826,1
Kopējie aktīvi	62 967,4	60 994,8
Pamatkapitāls	35 186,3	35 186,3
Pašu kapitāls	41 105,6	42 719,8
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	2,4	4,8
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	13,2	15,8
Aktīvu atdeve, ROA, %	2,4	4,9
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	3,7	7,0
Kopējais likviditātes rādītājs	1,2	1,5
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	0,5	0,4

Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	1 368	1 353
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	15,3	15,8
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	2 349,8	3 757,7
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	0,0	1 386,2
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	21 243,8	20 858,1
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	62 690,6	65 108,0

VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija"

Autosatiksmes apakšnozarē ceļu satiksmes drošības jomā ietilpstošos pakalpojumus sniedz VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija" (turpmāk – CSDD). CSDD reģistrē transportlīdzekļus, kuterus, motorlaivas, ūdens motociklus, airu laivas un izsniedz tiem reģistrācijas dokumentus un valsts reģistrācijas numura zīmes; piešķir un anulē transportlīdzekļu vadīšanas tiesības, izsniedz transportlīdzekļu vadītāju apliecības; nodrošina un uztur Transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistru; veic transportlīdzekļu valsts tehnisko apskati, transportlīdzekļu tehnisko kontroli uz autoceļiem un transportlīdzekļu un to sastāvdaļu atbilstības novērtēšanu, ceļu drošības auditu un vispārējo pārraudzību, kā arī Rīgas Motormuzeja un Biķernieku Kompleksās sporta bāzes darbības un attīstības nodrošināšanu.

CSDD 2015. gadā veiktie būtiskākie ieguldījumi pamatlīdzekļos un lielākie īstenotie projekti bija Rīgas Motormuzeja rekonstrukcija un klientu apkalpošanas centra būvniecība, Biķernieku kompleksās sporta bāzes trases posma rekonstrukcija, Jūrmalas nodaļas ēkas būvniecība un stacionāro fotoradaru iegāde un uzstādīšana.

CSDD ir spēkā apstiprināta Darbības stratēģija 2015.–2017. gadam, ko CSDD 2016. gadā turpinās īstenot atbilstoši apstiprinātajam Rīcības plānam stratēģijas izpildei.

Neto apgrozījums 2015. gadā bija 39,4 miljoni EUR, kas ir par 5,6% vairāk nekā 2014. gadā. Ieņēmumu ziņā būtiskākā darbības joma ir transportlīdzekļu tehniskā kontrole, kas 2015. gadā salīdzinājumā ar 2014. gadu pieauga par 5,8%. Tas saistīts ar vispārēju ekonomiskās aktivitātes pieaugumu 2015. gadā, kā arī ar straujo apjomu pieaugumu 2015. gada nogalē, jo ar 2016. gada 1. janvāri tika mainīta nodokļu politika un paaugstinātas tehniskās apskates prasības, kā rezultātā tehniskajai apskatei decembrī tika uzrādīts ievērojams skaits transportlīdzekļu.

Peļņa 2015. gadā bija 1,5 miljoni EUR, kas ir 13,5% vairāk nekā iepriekšējā gadā. Ar Ministru kabineta rīkojumu 2015. gada peļņa tiks novirzīta stacionāro fotoradaru iegādei, bet atlikusi peļņas daļa (34 372 EUR) tiks iemaksāta valsts budžetā.

CSDD raksturīga zema likviditāte un augsts īstermiņa saistību apjoms. Likviditātes rādītājs samazinājās no 0,84 2014. gadā līdz 0,6

2015. gadā. Īstermiņa saistības veido 57% no visiem kreditoriem, tomēr saistību rādītājs pret pašu kapitālu ir tikai 0,3, kas liecina par maksāspējas saglabāšanos ilgtermiņā.

CSDD ir viena meitassabiedrība – SIA "Auteko&TUV Latvija" (51% daļu īpatsvars) un trīs saistītās sabiedrības ar 20–50% daļu īpatsvaru – SIA "Scantest", SIA "Venttests" un SIA "Autests". Ieņēmumi no meitas un saistītajām sabiedrību dividendēm 2015. gadā bija 546,8 tūkstoši EUR. 2015. gadā no saistītajām un asociētajām sabiedrībām iepirkti pakalpojumi par 9,5 miljoniem EUR.

Tabula Nr. 17. VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija" finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kapitālsabiedrības rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	37 284,7	39 364,7
Peļņa / zaudējumi	1 333,7	1 513,7
EBITDA	5 140,8	5 319,3
EBIT	1 623,5	1 859,6
Kopējie aktīvi	38 795,8	40 973,4
Pamatkapitāls	23 117,3	23 117,3
Pašu kapitāls	29 001,7	30 495,7
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	3,6	3,8
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	13,8	13,5
Aktīvu atdeve, ROA, %	3,4	3,7
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	4,6	5,0
Kopējais likviditātes rādītājs	0,8	0,6
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	0,3	0,3
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	610	618
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	14,4	15,1
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	10 490,9	7 790,7
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	0,0	0,0
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	8 877,3	8 529,0
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	0,0	0,0

VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga""

VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" (turpmāk – Lidosta) ir lielākais starptautiskās aviācijas uzņēmums Baltijā un ir šī reģiona galvenais gaisa satiksmes centrs. Lidosta nodrošina regulāru pasažieru satiksmi, kravas un pasta pārvadāšanu ar civilās aviācijas gaisa kuģiem uz Eiropas un citām pasaules valstu pilsētām. Lidosta sniedz arī neaviācijas pakalpojumus (telpu un teritorijas noma, autostāvvietas, VIP centra pakalpojumi u.c.). Tā apkalpo gan vietējās, gan starptautiskās avioliņijas un ir kļuvusi par vienu no nedaudzajām Eiropas lidostām, kas apkalpo pilna servisa un zemo izmaksu lidsabiedrības. 2015. gadā tā sadarbojās ar 21 aviokompāniju.

Lidosta 2015. gadā apkalpoja 5,16 miljonus pasažieru, kas ir par 7,2% vairāk nekā iepriekšējā gadā. Pasažieru skaita ziņā 2015. gadā tika pārsniegts līdz šim augstākais pasažieru skaits – 5,11 miljoni, kas bija 2011. gadā. No kopējā apkalpoto pasažieru skaita 2015. gadā gandrīz 49% pārvadāja nacionālā aviokompānija airBaltic un 18% – aviosabiedrība "Ryanair".

Lidostas neto apgrozījums 2015. gadā bija 49,1 miljons EUR, kas ir par 9,4% vairāk nekā 2014. gadā, savukārt 2015. gada peļņa bija 1,15 miljoni EUR, kas ir būtiski augstāka par iepriekšējo gadu, kad tā bija tikai 0,1 miljons EUR. 2015. gadā Lidosta neveica iemaksas budžetā par valsts kapitāla izmantošanu (dividendes), bet 2014. gadā gūtā tīrā peļņa tika novirzīta lidostas drošības iekārtu iegādei, lai nodrošinātu drošības procesu efektivitātes paaugstināšanu un drošības standartu ievērošanu atbilstoši Eiropas Savienības prasībām.

Lai nodrošinātu Lidostas pasažieru intensitātei atbilstošu infrastruktūru un veicinātu transfēra/transīta attīstību, Lidosta 2015. gadā pabeidza pasažieru termināļa paplašināšanas 5. kārtas – Ziemeļu pietātnes būvniecības – 1. kārtas realizāciju un ir uzsākusi pasažieru termināļa paplašināšanas 5. kārtas – Ziemeļu pietātnes būvniecības – 2. kārtas realizāciju. Pasažieru termināļa 5. kārtas 1. un 2. kārtas realizācijas gadījumā tiks būtiski uzlabota pasažieru apkalpošana, samazināts lidojumu savienojumu laiks transfēra pasažieriem, tiks radītas jaunas komercplatības, kā arī nodrošinātas papildu izejas uz gaisa kuģiem.

Bez pasažieru termināļa infrastruktūras paplašināšanas un uzlabošanas darbiem Lidosta īstenoja 2010. gada 4. augustā noslēgto līgumu ar Satiksmes ministriju par Eiropas Savienības projektu "Starptautiskās lidostas "Rīga" infrastruktūras attīstība". Projekta ietvaros tika realizēti šādi lielākie projekti: skrejceļa segas virskārtas renovācija un lidjoslas pastiprināšana, papildu manevrēšanas ceļu E un D izbūve, II kategorijas gaisma sistēmas izbūve, 1., 2., un 3. perona rekonstrukcija, pretapledošanas apstrādes laukumu izbūve lidlauka Z un D pusēs, lietus notekūdeņu atvades sistēmas un lidlauka drenāžas izbūve, transportlīdzekļu mazgāšanas angāra izbūve, atkritumu savākšanas angāra izbūve, ugunsdzēsēju depo izbūve, manevrēšanas ceļu C un G vienkāršota renovācija, aviācijas glābšanas un ugunsdzēsēšanas specializētās automašīnas iegāde, iekārtu iegāde drošības pasākumu veikšanai.

Papildus 2015. gadā realizēti šādi investīciju projekti: lidlauka perimetra drošības risinājumu izstrāde un žoga pārbūve, rentģenu un

detektoru iegāde, perona tehnikas iegāde u.c. projekti.

Lidosta 2015. gada decembrī ir apstiprinājusi Biznesa plānu un Rīcības plānu 2016.–2036. gadam.

Tabula Nr. 18. VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kapitālsabiedrības rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	44 885,5	49 090,2
Peļņa / zaudējumi	134,7	1 150,9
EBITDA	8 955,7	10 792,0
EBIT	2 832,6	3 817,5
Kopējie aktīvi	185 610,2	186 027,8
Pamatkapitāls	28 608,9	28 608,9
Pašu kapitāls	40 868,4	42 019,2
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	0,3	2,3
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	20,0	22,0
Aktīvu atdeve, ROA, %	0,1	0,6
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	0,3	2,7
Kopējais likviditātes rādītājs	1,4	1,7
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	3,5	3,4
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	1 162	1 186
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	14,1	13,5
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	46 978,8	27 020,5
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	541,2	0,0
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	13 393,7	11 056,6
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtā finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	97,4	73,4

VAS "Latvijas gaisa satiksme"

VAS "Latvijas gaisa satiksme" (turpmāk – LGS) darbojas civilās aviācijas jomā, un tās mērķis un uzdevums ir nodrošināt aeronavigācijas pakalpojumus un sniegt drošus pakalpojumus visiem gaisa telpas lietotājiem Rīgas lidojumu informācijas rajonā. Pakalpojumu sniegšanas nosacījumi ir definēti Latvijas aeronavigācijas informācijas publikācijā.

Aeronavigācijas pakalpojumu sniegšana ir LGS galvenais pamatdarbības veids. 2015. gadā kopā tika apkalpoti 245 264 lidojumi, kas bija par 1 918 lidojumiem vairāk nekā 2014. gadā un arī ir augstākais viena kalendārā gada laikā reģistrētais lidojumu skaits LGS vēsturē. Ieņēmumi no aeronavigācijas pakalpojumiem 2015. gadā bija 24,7 miljoni EUR – par 1,2% vairāk nekā 2014. gadā. LGS 2015. gadā nodrošināja 0,5 miljonus EUR peļņu (0,2 miljonus EUR 2014. gadā). Saskaņā ar starptautiskajiem tiesību aktiem peļņa,

kas netiks izlietota, lai nodrošinātu aeronavigācijas pakalpojumus, nav pieļaujama, tādēļ LGS 2014. gadā gūtā tīrā peļņa tika novirzīta uzsāktu un plānotu investīciju projektu īstenošanai, kā arī drošuma un kvalitātes uzlabošanai, lai nodrošinātu LGS konkurētspējas paaugstināšanu un ilgtspējīgu attīstību.

Lielākie 2015. gadā veiktie ieguldījumi bija:

1) Gaisa satiksmes vadības automatizētās sistēmas ATRACC (*Air Traffic Control System for Riga Area Control Centre*) modernizācija.

2) Dynamic UPS integrēšana Lidostas "Rīga" Kontroles dispečeru punkta ēkā.

3) Sistēmas ATIS/D-ATIS/VOLMET/D-VOLMET iegāde.

Kopā šie trīs pamatlīdzekļi veido 55,4% no ieguldījumiem pamatlīdzekļos monetārā izteiksmē. Jāatzīmē arī OLDI/FTMP savienojumu izveide ar Malmes un Stokholmas gaisa satiksmes vadības centriem, Ziemeļeiropas funkcionālā gaisa telpas bloka (NEFAB) FRA (*Free Route Airspace*) pirmā posma ieviešana.

Saskaņā ar ESSIP (Eiropas vienotās gaisa telpas ieviešanas programmu) tiek veikta nepārtraukta gaisa satiksmes vadības modernizācija. Kapitālsabiedrības galvenie mērķi un attīstība ir noteikti LGS uzņēmējdarbības plānā, NEFAB darbības uzlabošanas plānā. Tāpat LGS attīstību būtiski ietekmē Eiropas Savienības normatīvais regulējums.

Tabula Nr. 19. VAS "Latvijas gaisa satiksme" finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kapitālsabiedrības rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	24 631,3	24 965,4
Peļņa / zaudējumi	215,1	470,9
EBITDA	5 331,6	5 817,9
EBIT	319,2	632,6
Kopējie aktīvi	30 169,7	30 545,3
Pamatkapitāls	22 765,9	22 765,9
Pašu kapitāls	27 615,0	28 085,9
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	0,9	1,9
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	21,6	23,3
Aktīvu atdeve, ROA, %	0,7	1,5
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	0,8	1,7
Kopējais likviditātes rādītājs	4,1	4,8
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	0,1	0,1
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	363	354
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	30,3	31,5
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	5 641,0	3 588,4
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	0,0	0,0
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	4 738,9	5 319,8
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	0,0	0,0

AS "Air Baltic Corporation"

AS "Air Baltic Corporation" (turpmāk – airBaltic) ir akciju sabiedrība, kas dibināta 1995. gadā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem. Kopš 2011. gada decembra galvenais airBaltic akcionārs ir valsts, ko pārstāv Satiksmes ministrija, – 2015. gadā ar 99,998% akciju, bet no 2016. gada 2. maija – ar 80,05% akciju. Aptuveni 20% akciju pieder SIA "Aircraft Leasing 1" un citiem mazākumakcionāriem.

2015. gadā tika veiktas vairākas pamatkapitāla palielināšanas, kā rezultātā 2015. gadā tika palielināts airBaltic pamatkapitāls no 0,7 miljoniem EUR līdz 125,3 miljoniem EUR. Neskatoties uz 19,5 miljonu EUR peļņu, airBaltic pašu kapitāls 2015. gadā joprojām bija negatīvs (-63,9 miljoni EUR). Līdz ar investora piesaisti 2016. gadā notika nākamā pamatkapitāla palielināšana, un pamatkapitāls tika palielināts līdz 256,5 miljoniem EUR. Ņemot vērā pamatkapitāla palielināšanu, 2016. gada sākumā ir sasniegts pozitīvs airBaltic pašu kapitāls, tādējādi nodrošinot nepieciešamo kapitālu lidmašīnu flotes atjaunošanai.

2015. gadā airBaltic izstrādāja un apstiprināja jaunu biznesa plānu Horizon 2021, kas paredz lidmašīnu flotes un darbības stratēģiju nākamajiem 5 gadiem. Biznesa plāns paredz aizvietot esošo Boeing 737 floti ar CS300 tipa lidmašīnām un palielināt kopējo lidmašīnu skaitu no 24 līdz 34 2021. gada beigās, no kurām vismaz 20 būs CS300 lidmašīnas. Kopējie ieguldījumi 2015. gadā veikti 10,33 miljonu EUR apmērā. Paredzams, ka, īstenojot projektu, paaugstināsies degvielas efektivitāte ekspluatācijā un zemākas uzturēšanas un ekspluatācijas izmaksas nodrošinās augstāku konkurētspēju. 2015. gadā airBaltic gaisa flotes sastāvā bija 24 lidmašīnas – 5 Boeing 737-500, 7 Boeing 737-300 un 12 Q400 NextGen.

Attiecībā uz finanšu rezultātiem airBaltic apgrozījums 2015. gadā nedaudz samazinājies, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, – no 296,2 miljoniem EUR uz 284,6 miljoniem EUR. AirBaltic ir viena no lielākajām transporta nozares valsts kapitālsabiedrībām un piedāvā lidojumus no Rīgas uz pieprasītākajiem galamērķiem Eiropā, kā Brisele, Frankfurtē, Helsinki, Londona, Maskava, Parīze. 2015. gadā pasliktinājās ekonomiskā situācija divos būtiskos tirgos – Krievijā un Ukrainā, kas negatīvi ietekmēja aviopārvadājumu pieprasījumu abās valstīs. Savukārt pozitīvu ietekmi uz airBaltic atstāja tirgus izmaiņas Igaunijā un Lietuvā – abu valstu nacionālās aviokompānijas 2015. gadā pārtrauca savu darbību. Reaģējot uz šīm izmaiņām, airBaltic 2015. gada otrajā pusē palielināja savu klātbūtni Tallinā un Viļņā, nostiprinot savas pozīcijas Baltijas tirgū.

AirBaltic 2015. gada finanšu rezultāts bija neto peļņa 19,5 miljoni EUR, un, salīdzinot ar 2014. gadu, tā pieauga par apmēram 83%. Jāpiemin, ka 2015. gadā airBaltic panāca izlīgumu vairākās tiesas prāvās, kā rezultātā saņēma zaudējumu kompensāciju un samazināja tiesvedībām izveidotos uzkrājumus. Šo darījumu pozitīvais efekts bija 34,9 miljoni EUR.

2015. gada oktobrī airBaltic pabeidza divas reorganizācijas, pievienojot sev divas līdz tam tai pilnībā piederošas

meitassabiedrības – SIA “Baltic Airlines” un SIA “Training Centre Holdings”, kā arī pārņemot no airBaltic pilnībā piederošas meitassabiedrības SIA “Baltijas Kravu Centrs” tās ar nekustamo īpašumu saistīto saimnieciskās darbības virzienu.

2015. gada beigās airBaltic ir divas 100% īpašumā esošas meitassabiedrības – SIA “Baltijas Kravu centrs”, kas 2015. gadā strādāja ar 49 tūkstošu EUR zaudējumiem, un SIA “Air Baltic Training”, kas savukārt strādāja ar 160 tūkstošu EUR lielu peļņu. 2015. gadā SIA “Air Baltic Training” veica būtisku ieguldījumu pamatlīdzekļos 695 tūkstošu EUR apmērā, iegādājoties Boeing B737-300 simulatoru līdzšinējās nomas vietā. Simulatora iegāde dos pozitīvu ietekmi izmaksu samazināšanā, kā arī minimizēs risku, ka iznomātājs varētu vienusēji lauzt līgumu, radot draudus sabiedrības saimnieciskās darbības veiksmīgai turpināšanai.

Vēl airBaltic pieder 95,94% akciju sabiedrībā SIA “PINS.CO”, kā arī 95,48% akciju AS “Aviation Crew Resources”. Veicot ieguldījumus savas punktu tērēšanas platformas izstrādē, SIA “PINS.CO” veicināja operacionālās darbības izmaksu samazinājumu. Sabiedrības zaudējumi samazinājās no 3,4 miljoniem EUR 2014. gadā uz 0,8 miljoniem EUR 2015. gadā. AS “Aviation Crew Resources” 2015. gadā strādāja ar 61 tūkstoti EUR lielu peļņu.

Tabula Nr. 20. AS “Air Baltic Corporation” finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kapitālsabiedrības rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	296 157,3	284 606,9
Peļņa / zaudējumi	10 668,0	19 547,6
EBITDA	4 968,6	-3 172,9
EBIT	1 512,4	-9 575,1
Kopējie aktīvi	121 671,2	119 805,6
Pamatkapitāls	676,7	125 320,8
Pašu kapitāls	-170 200,5	-63 945,3
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	3,6	6,9
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	1,7	-1,1
Aktīvu atdeve, ROA, %	8,8	16,3
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	-	-
Kopējais likviditātes rādītājs	0,5	0,5
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	-	-
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	1 053	891
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	27,4	30,5
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	8 364,5	10 329,5
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	0,0	0,0
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	10 684,0	10 344,3
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	0,0	0,0

Sakari

© Foto: Edijs Pālens/LETA

Sakari

Sakaru nozare sevī ietver gan pasta pakalpojumus, gan telekomunikāciju (balss un datu pārraides) pakalpojumus. Pasta pakalpojumu būtība ir sekmēt cilvēku savstarpējo saziņu, informācijas un preču apmaiņu, vienlaikus gan jāatzīmē, ka pēdējo 30 gadu laikā, attīstoties komunikāciju tehnoloģijām, interneta komercijai un elektroniskajiem medijiem, pasta nozares paradigma ir būtiski mainījusies. Pasta nozari pašlaik raksturo aizvien pieaugoša tirgus konkurence un jaunu tirgus spēlētāju ienākšana šajā sektorā, kā arī aizvien pieaugoša tendence palielināties sīkpacku sūtījumu apjomiem, kas skaidrojama ar pieaugošiem elektroniskās komercijas apjomiem, kura ļauj patērētājam to interesējošās preces par izdevīgām cenām iegādāties Latvijā un ārvalstīs darbojošos interneta veikalos, netērējot laiku klātienes apmeklējumiem. Šādos konkurences apstākļos palielinās gan pakalpojumu sniegšanas ātruma un ērtuma nozīme, gan pakalpojuma cenas loma. Pasta pakalpojumu sniegšanas jomā joprojām ļoti būtisks spēlētājs ir VAS "Latvijas Pasts", kam ir vēsturiski izveidojies plašs pasta pakalpojumu sniegšanas vietu tīkls visā valstī, kā arī tam jānodrošina universālā pasta pakalpojuma sniegšana līdz 2019. gada 31. decembrim. Pasta pakalpojumu jomas specifika ir Latvijas teritoriālā griezumā būtiski atšķirīgais iedzīvotāju blīvums, kas ietekmē šo pakalpojumu sniegšanas izmaksas, tādēļ ir vērojama tendence, ka privātie pasta komersanti pamatā savu darbību izvērs pilsētās, kur šo pakalpojumu sniegšana ir komerciāli rentabla.

Arī telekomunikāciju nozare pēdējo gadu laikā ir būtiski attīstījusies. Latvijā darbojas trīs mobilo sakaru operatori, no

kuriem divi ir pilnībā privāti uzņēmumi, bet Latvijas valstij ir tieša un netieša līdzdalība SIA "Latvijas Mobilais Telefons". Vienlaikus telekomunikāciju nozarē darbojas arī virkne citu datu pārraides un televīzijas pakalpojumu sniedzēju, kuri sniedz interneta pieejas un televīzijas programmu pakešu piegādes pakalpojumus, piemēram, SIA "Lattelecom", kuras 51% daļu īpašnieks ir Latvijas Republika, un privātie uzņēmumi, no kuriem kā nozīmīgākos var nosaukt ĀKF "Viasat AS Latvia filiāle" un SIA "Baltcom". Jānorāda, ka visi mobilie operatori nodrošina arī interneta pieeju, ļaujot izmantot mobilo internetu gan telefonā, gan citās ierīcēs, tai skaitā, attīstot uz mobilā interneta pieeju balstītas televīzijas pakalpojuma sniegšanas platformas. Līdz ar to secināms, ka tirgū aizvien ciešāk saplūst balss un datu pārraides pakalpojums ar televīzijas pakalpojumu, kā arī mobilie sakari aizvien plašāk sāk nodrošināt visus trīs minētos pakalpojumus. Tā rezultātā gan starptautiskā līmenī, gan Latvijā vērojama tendence, ka konkurence starp mobilo sakaru operatoriem un fiksēto telekomunikāciju operatoriem saasinās, operatoriem uzsākot tā saucamos "cenu karus" un cīņu par klientiem, kā arī globāli iezīmējas tendence fiksēto telekomunikāciju tīklu operatoru saplūšanai ar mobilo sakaru tīklu operatoriem. Ņemot vērā, ka Latvijas Republika ir daļējs īpašnieks gan SIA "Lattelecom", gan SIA "Latvijas Mobilais Telefons", iepriekšminētās tendences rada nepieciešamību rūpīgi izvērtēt valsts optimālo stratēģiju attiecībā uz šo uzņēmumu pārvaldīšanu, lai nodrošinātu pēc iespējas sekmīgāku abu šo uzņēmumu attīstību un to vērtības pieaugumu nākotnē.

Sakaru nozares kapitālsabiedrības

Tabula Nr. 21. Sakaru nozares kapitālsabiedrību darbības rādītāji

Valsts kapitāla daļas sakaru nozarē 2015. gadā						
Kapitālsabiedrības nosaukums	Darbības joma	Apgrozījums, EUR '000	Peļņa/zaudējumi, EUR '000	Aktīvi kopā, EUR '000	Darbinieku skaits	Kapitāla daļu īpatsvars
SIA "Lattelecom" (koncerns)	IT un telekomunikācijas pakalpojumi	190 614,7	32 150,1	319 050,1	1 923	51%
SIA "Latvijas Mobilais Telefons" (konsolidēts)	IT un telekomunikācijas pakalpojumi	179 518,7	22 194,2	251 115,7	896	23% VAS "LVRTC", 23% SIA "Lattelecom", 5% VAS "Privatizācijas aģentūra"
VAS "Latvijas Pasts"	Pasta pakalpojumi	60 674,3	3 206,7	91 701,8	4 236	100%
VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs"	Kvalitatīvu un drošu telekomunikāciju risinājumu nodrošināšana	14 897,8	5 233,3	104 402,7	253	100%
VAS "Elektroniskie sakari"	Datu pārraides radiofrekvenču spektru un numerāciju nodrošināšana	6 229,7	49,4	11 561,0	93	100%

Tabula Nr. 22. Sakaru nozares finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kopējie rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	432 853,6	451 935,3
Peļņa / zaudējumi	59 879,4	62 833,6
EBITDA	132 451,9	142 546,0
EBIT	63 735,1	66 294,1
Kopējie aktīvi	754 895,7	777 831,3
Pamatkapitāls	306 423,5	306 423,5
Pašu kapitāls	484 539,2	496 758,3
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	13,8	13,9
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	30,6	31,5
Aktīvu atdeve, ROA, %	7,9	8,1
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	12,4	12,6
Kopējais likviditātes rādītājs	2,6	4,1
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	0,6	0,6
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	7 330	7 401
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	13,2	13,5
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	115 600,6	81 405,5
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	18 735,8	18 001,3
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	115 594,2	120 100,4
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	7 599,4	6 694,5

VAS "Latvijas Pasts"

VAS "Latvijas Pasts", pamatojoties uz Pasta likumu, ir noteiktas universālā pasta pakalpojuma (UPP) saistības līdz 2019. gada 31. decembrim, kā arī tas ir noteikts par izraudzīto pasta operatoru, kurš atbilstoši Pasaules Pasta savienības dokumentos minētajām saistībām pasta darbības jautājumos pārstāv Latvijas Republiku attiecībās ar citu valstu izraudzītajiem pasta operatoriem.

VAS "Latvijas Pasts" kā UPP sniedzējs nodrošina iespēju ikvienam Latvijas iedzīvotājam nepārtraukti un ar vienādiem noteikumiem saņemt definētu sabiedrisko pakalpojumu kopu noteiktā kvalitātē par pieņemamu cenu. Šie pakalpojumi ir vitāli nozīmīgi visai sabiedrībai, jo novērš indivīda izolāciju no sabiedrības un ir pieejami ar vienādiem nosacījumiem arī ekonomiski neizdevīgākos reģionos (mazs iedzīvotāju blīvums, zema pirktpēja). VAS "Latvijas Pasts" ir vēsturiski izveidojies plašs pasta pakalpojumu sniegšanas vietu tīkls visā valstī, vienlaikus

būtisks izaicinājums ir šī tīkla efektīva izmantošana, ņemot vērā to, ka iedzīvotāju skaits valstī kopumā samazinās, bet īpaši asi tas jūtams valsts reģionos, kur iedzīvotāju blīvums jau vēsturiski ir bijis zemāks un pēdējos gados samazinājies būtiski straujāk nekā valsts centrālajā daļā. VAS "Latvijas Pasts" lielākās investīcijas veiktas programmatūrā (pasta norēķinu sistēma), datortehnikas atjaunošanā, aprīkojumam pasta šķirošanas kompleksam un autotransporta centram, autoparka atjaunošanā, pasta nodaļu renovācijā. Īstenošanas procesā ir investīcijas GPS uzstādīšanai, drošības pasākumiem, bet plānotie lielākie investīciju projekti turpmākajos periodos ir kases sistēmu un programmatūras nomaīnai (2017.–2019. gadā), pasta drošības pasākumiem, autoparka atjaunošanai u.c., kas ļaus uzņēmumam strādāt un attīstīties atbilstoši izvirzītajiem mērķiem un stratēģiskajam plānam.

Tabula Nr. 23. VAS "Latvijas Pasts" finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kapitālsabiedrības rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	61 429,9	60 674,3
Peļņa / zaudējumi	1 714,4	3 206,7
EBITDA	4 351,0	5 524,2
EBIT	2 050,2	3 452,7
Kopējie aktīvi	94 289,4	91 701,8
Pamatkapitāls	10 578,5	10 578,5
Pašu kapitāls	13 908,3	16 534,9
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	2,8	5,3
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	7,1	9,1
Aktīvu atdeve, ROA, %	1,8	3,5
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	12,3	19,4
Kopējais likviditātes rādītājs	1,1	1,1
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	5,8	4,5
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	4 189	4 236
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	5,4	5,9
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	2 004,6	1 179,0
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	2 185,4	1 542,9
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	15 259,9	15 732,0
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	5 304,4	4 663,4

SIA "Lattelecom"

SIA "Lattelecom" (turpmāk – Lattelecom) valsts kapitāldaļu līdzdalība veido 51% (Latvijas Republikai pieder 106 001 104 pamatkapitāla daļas ar kopējo nominālvērtību 106 001 104 EUR).

2015. gads Lattelecom ir bijis sekmīgs, galvenokārt pateicoties veiksmīgai Lattelecom komercdarbības stratēģijai, jaunu biznesa līniju izveidei un attīstībai. Kapitālieguldījumu apjoms 2015. gadā bija 29,6 miljoni EUR (2014. gadā – 30,3 miljoni EUR), tostarp lielākie ieguldījumi veikti optiskā un VDSL tīkla izbūvē, kas ļauj nodrošināt klientiem gan lielajās pilsētās, gan ārpus tām ātru interneta pieslēgumu.

2015. gadā Lattelecom grupa turpināja īstenot stratēģijā noteiktās prioritātes – jaunu produktu un pakalpojumu ieviešanu, turpmāka eksporta tirgus apgūšanu, klientu pieredzes uzlabošanu, tehnoloģiskos uzlabojumus un darbības efektivitāti.

Lattelecom pieder 23% no mobilo telekomunikāciju pakalpojumu operatora SIA "Latvijas Mobilais Telefons" pamatkapitāla. Lattelecom koncernam pieder 50% no pamatkapitāla AS "Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds". Tas ir vienīgais Latvijas Republikā reģistrētais slēgtais privātais pensiju fonds, kura akcionāri ir darba devēji.

Tabula Nr. 24. SIA "Lattelecom" koncerna finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kapitālsabiedrības rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	190 686,5	190 614,7
Peļņa / zaudējumi	30 079,1	32 150,1
EBITDA	71 811,2	71 678,0
EBIT	35 270,5	36 616,4
Kopējie aktīvi	323 624,4	319 050,1
Pamatkapitāls	207 851,7	207 851,7
Pašu kapitāls	260 533,0	262 343,7
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	15,8	16,9
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	37,7	37,6
Aktīvu atdeve, ROA, %	9,3	10,1
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	11,5	12,3
Kopējais likviditātes rādītājs	1,4	1,6
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	0,2	0,2
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	1 912	1 923
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	26,2	25,2
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	30 304,7	29 557,6
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas, EUR	15 408,6	15 473,4
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	64 677,1	64 338,0
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	1 465,2	1 456,5

SIA "Latvijas Mobilais Telefons"

SIA "Latvijas Mobilais Telefons" (turpmāk – LMT) dibināta 1992. gadā un ir pirmais mobilo sakaru operators Latvijā. LMT ir klientu skaita, apgrozījuma un tīkla pārklājuma ziņā lielākais mobilo sakaru operators Latvijā ar plašāko klientu apkalpošanas tīklu. Kā inovāciju līderis tirgū uzņēmums klientiem piedāvā pilna spektra, augstas kvalitātes telekomunikāciju pakalpojumus – balss sakarus, ātrgaitas mobilo internetu bez apjoma ierobežojumiem, kā arī mobilo televīziju LMT Straume un mūzikas straumēšanas pakalpojumu Spotify.

LMT pamatkapitāls ir 817 013 EUR. Sabiedrības dalībnieki – TeliaSonera AB (24,5%), Sonera Holding B.V. (24,5%), VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" (23%), SIA "Lattelecom" (23%) un Latvijas valsts (5%).

LMT līdzdalība citās sabiedrībās: SIA "LMT Retail & Logistics" – 100%, kā arī SIA "ZetCOM" – 100%.

LMT darbība neatbilst publiskas personas komercdarbības nosacījumiem, tādēļ Ministru kabinets ir pieņēmis lēmumu par tās nodošanu privatizācijai. Ar Ministru kabineta 2006. gada 18. oktobra rīkojumu Nr. 804 "Par valstij piederošo LMT kapitāla daļu nodošanu privatizācijai" LMT valsts kapitāla daļas nodotas privatizācijai.

Tabula Nr. 25. SIA "Latvijas Mobilais Telefons" grupas finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kapitālsabiedrības rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	161 177,1	179 518,7
Peļņa / zaudējumi	22 077,8	22 194,2
EBITDA	50 194,7	58 686,8
EBIT	25 619,7	25 417,2
Kopējie aktīvi	230 277,1	251 115,7
Pamatkapitāls	817,0	817,0
Pašu kapitāls	129 764,9	132 314,4
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	13,7	12,4
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	31,1	32,7
Aktīvu atdeve, ROA, %	9,6	8,8
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	17,0	16,8
Kopējais likviditātes rādītājs	0,5	1,2
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	0,8	0,9
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	868	896
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	19,7	21,6
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	41 246,1	43 021,5
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	1 141,8	979,0
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	30 117,4	34 256,7
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	0,0	0,0

An aerial photograph of Vilnius University buildings in Lithuania. The image shows a large, light-colored building with a prominent white cylindrical tower with a conical roof. To the right, there is a church with a green roof and a spire. The buildings are surrounded by lush green trees. In the foreground, there is a street with a crosswalk and a small green lawn. The text "Nekustamo" is written vertically on the left side, and "Ipašumų parduodama" is written vertically on the right side, both in white font.

Nekustamo Ipašumų parduodama

Nekustamo īpašumu pārvaldīšana

Latvijas valsts ir lielākais nekustamo īpašumu īpašnieks. Valsts nekustamo īpašumu pārvaldība tiek īstenota ar VAS "Valsts nekustamie īpašumi" (turpmāk – VNĪ), citu nozaru ministriju dibinātām kapitālsabiedrībām vai struktūrvienībām ministriju iekšienē. Starp lielākajiem nekustamo īpašumu valdītājiem, kuru īpašumus pārvalda un apsaimnieko VNĪ, ir Izglītības un zinātnes ministrija, Veselības ministrija, Iekšlietu ministrija un valsts augstskolas.

Galvenie izaicinājumi nekustamo īpašumu pārvaldības jomā nākotnē būs finansējuma pietiekamība un finansēšanas modeļa sakārtošana valsts nekustamo īpašumu uzturēšanai un attīstībai, valsts nekustamo īpašumu pārvaldības modeļa tālāka pilnveidošana, virzoties uz lielāku valsts nekustamo īpašumu pārvaldības centralizāciju, un valsts nekustamo īpašumu portfeļa izmantošanas optimizācija.

Nekustamo īpašumu pārvaldīšanas nozares kapitālsabiedrības

Tabula Nr. 26. Nekustamo īpašumu pārvaldīšanas nozares kapitālsabiedrību darbības rādītāji

Valsts kapitāla daļas nekustamo īpašumu pārvaldīšanas nozarē 2015. gadā

Kapitālsabiedrības nosaukums	Darbības joma	Apgrozījums, EUR '000	Peļņa/ zaudējumi, EUR '000	Aktīvi kopā, EUR '000	Darbinieku skaits	Kapitāla daļu īpatsvars
VAS "Valsts nekustamie īpašumi"	Nekustamo īpašumu (tai skaitā valsts) pārvaldīšana, apsaimniekošana un attīstīšana	66 147,3	-10 506,3	409 485,5	586	100%
AS "Reverta" koncerns	Kreditu restrukturizācija, parādu atgūšana, kā arī nekustamo īpašumu pārvaldīšana un pārdošana	1 453,7	-54 251,7	144 368,1	98	84,15% VAS "Privatizācijas aģentūra"
SIA "Biroju centrs Ezerparks"	Nekustamo īpašumu pārvaldīšana, apsaimniekošana un attīstīšana	7 181,6	2 649,0	74 097,6	5	100% VAS "Valsts nekustamie īpašumi"
VAS "Tiesu namu aģentūra"	Tieslietu ministrijas nekustamā īpašuma apsaimniekošana	6 336,7	85,7	48 825,0	102	100%
VSIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi"	Zemkopības ministrijas nekustamā īpašuma apsaimniekošana; valsts un valsts nozīmes meliorācijas sistēmu uzturēšana	4 773,1	14,1	6 690,8	145	100%
SIA "Hiponia"	Pārņemto nekustamo īpašumu pārvaldība, nekustamā īpašuma portfeļa izstrāde atsavināšanai	3 920,8	-11 300,2	61 862,6	53	100% VAS "Privatizācijas aģentūra"
Citas nekustamo īpašumu nozares kapitālsabiedrības	-	4 631,6	170,3	2 958,5	128	-

Tabula Nr. 27. Nekustamo īpašumu pārvaldīšanas nozares kapitālsabiedrību finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kopējie rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	81 473,7	94 444,8
Peļņa / zaudējumi	-66 008,5	-73 139,1
EBITDA	-12 207,4	-31 114,8
EBIT	-28 568,4	-44 961,6
Kopējie aktīvi	794 341,4	748 288,4
Pamatkapitāls	662 867,3	662 972,3
Pašu kapitāls	-26 332,4	-40 462,3
Koefficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	-81,0	-77,4
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	-15,0	-32,9
Aktīvu atdeve, ROA, %	-8,3	-9,8
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	-	-
Kopējais likviditātes rādītājs	1,0	1,0
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	-	-
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	1 135	1 117
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	13,9	14,5
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	20 022,6	9 010,4
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	4 598,8	1 265,8
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	115 895,0	82 676,6
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	22 680,8	35 840,3

VAS "Valsts nekustamie īpašumi"

VNĪ ir viena no lielākajām kapitālsabiedrībām Latvijas Republikā, kas veic valsts nekustamā īpašuma pārvaldīšanu, apsaimniekošanu un attīstīšanu, prioritāri nodrošinot valsts institūcijas ar kvalitatīvām un attiecīgo funkciju veikšanai atbilstošām telpām, kā arī organizē nekustamā īpašuma pārvaldīšanu un apsaimniekošanu, brīvo telpu iznomāšanu un izīrēšanu juridiskām un fiziskām personām. VNĪ ir lielākā pieredze kultūrvēsturisko objektu apsaimniekošanā Latvijā. 100% VNĪ kapitāla daļu pieder valstij, un kapitāla daļu turētājs ir Finanšu ministrija.

VNĪ darbības pamatvirzieni ir nekustamā īpašuma atsavināšana, iznomāšana, izīrēšana un apsaimniekošana, kā arī jaunu valstiski nozīmīgu būvniecības projektu attīstīšana un dažādu nekustamā īpašuma mērķprojektu realizēšana.

2015. gadā VNĪ bija līdzdalība trijās saistītajās sabiedrībās:

1) SIA "VNĪ pils", kas veic Mežotnes pils pārvaldīšanu, kā arī viesmīlības pakalpojumu sniegšanu Mežotnes pilī;

2) SIA "Veselības aprūpes nekustamie īpašumi", kas uz VNĪ pilnvarojuma pamata apsaimnieko daļu Veselības ministrijas valdījumā esošo nekustamo īpašumu;

3) SIA "Biroju centrs Ezerparks", kuras darbības mērķis ir nekustamā īpašuma Talejas ielā 1, Rīgā, pārvaldīšana, tai skaitā tā attīstīšana, nodrošinot valsts iestādes ar to funkciju īstenošanai atbilstošām telpām, kā arī nekustamā īpašuma Talejas ielā 1, Rīgā, vērtības saglabāšana un sniegto pakalpojumu kvalitātes uzlabošana.

VNĪ darbības un funkcijas saistībā ar nekustamie īpašumiem ir iedalāmas divās grupās – funkcijas, kas klasificējamas kā komercdarbība, un funkcijas, kas izriet no valsts deleģētajiem uzdevumiem.

VNĪ nekustamo īpašumu portfelis sastāv no valstij piederošiem nekustamie īpašumiem – zemes, telpām un būvēm. Kopumā 2015. gadā VNĪ nekustamo īpašumu portfeli veidoja 1,5 miljoni m² telpu un būvju nekustamo īpašumu (t.sk. arī ielas, ceļi, tilti un citas inženierbūves ar kopējo platību aptuveni 433 tūkstoši m²) un 10,5 miljoni m² zemju nekustamo īpašumu. Lai gan visi šie nekustamie īpašumi pieder valstij, to valdījuma tiesības un potenciālās darbības ar tiem atšķiras. VNĪ pārvaldībā esošie nekustamie īpašumi ir iedalāmi trīs grupās:

1) valstij piederošie nekustamie īpašumi Finanšu ministrijas personā – valsts nekustamie īpašumi, kuri ir Finanšu ministrijas valdījumā un nodoti VNĪ pārvaldīšanā;

2) VNĪ piederošie nekustamie īpašumi – īpašumi, kurus VNĪ iegādājās, veica nekustamo īpašumu maiņas darījumu, tika ieguldīti VNĪ pamatkapitālā un, veicot citu kapitālsabiedrību reorganizāciju, pievienoti VNĪ;

3) valstij piederošie nekustamie īpašumi, kas atrodas citu valsts institūciju valdījumā. Šie nekustamie īpašumi ir tikai nodoti VNĪ pārvaldīšanā uz līguma pamata apsaimniekošanas/pārvaldīšanas nolūkos.

Ar VNĪ valdes 2016. gada 22. marta lēmumu Nr. VP-16/14 tika apstiprināta VNĪ nekustamo īpašumu portfeļa attīstības stratēģija 2016.–2025. gadam, kurā ir noteikti ilgtermiņa rīcības virzieni saistībā ar nekustamo īpašumu portfeļa attīstību, investīciju prioritātēm un atsavināmiem nekustamie īpašumiem.

Tabula Nr. 28. VAS "Valsts nekustamie īpašumi" finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kapitālsabiedrības rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	48 915,8	66 147,3
Peļņa / zaudējumi	1 310,3	-10 506,3
EBITDA	15 324,5	-1 680,0
EBIT	3 289,4	-12 272,5
Kopējie aktīvi	343 074,0	409 485,5
Pamatkapitāls	135 415,9	135 415,9
Pašu kapitāls	228 934,2	279 551,0
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	2,7	-15,9
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	31,3	-2,5
Aktīvu atdeve, ROA, %	0,4	-2,6
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	0,6	-3,8
Kopējais likviditātes rādītājs	1,5	1,0
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	0,5	0,5
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	564	586
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	10,8	11,2
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	5 855,1	1 727,5
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	4 595,8	1 179,3
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	15 256,8	13 030,3
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	12 527,4	23 223,1

A hand wearing a white latex glove holds a small, clear vial with a white label. The vial contains a dark liquid. The background is a blurred laboratory setting with various pieces of equipment and a white lab bench. The entire image has a light blue tint.

Veselibas aprūpe

Veselības aprūpe

Veselības aprūpes nozari Latvijā pamatā organizē un pārvalda valsts. Lielākā daļa veselības aprūpes iestāžu pieder valstij vai pašvaldībām, un to juridiskā forma ir visai daudzveidīga. Daudzveidīgā īpašumtiesību struktūra un juridiskais statuss rada nevienlīdzīgu finansiālo pieeju un prasības.

Veselība kā viena no pamatvērtībām ir cilvēka dzīves kvalitātes, viņa ģimenes un arī sabiedrības labklājības pamats, jo tikai veselīga sabiedrība var nodrošināt produktīvu ekonomiku un līdz ar to arī valsts ilgtspējīgu attīstību²⁰.

Kā norāda eksperti jaunākajā OECD novērtējuma ziņojumā par veselības aprūpes sistēmu Latvijā, neskatoties uz būtiski ierobežotiem resursiem veselības aprūpes sistēmai no valsts budžeta salīdzinājumā ar citām OECD valstīm, Latvijas veselības sistēma saviem iedzīvotājiem piedāvā daudzveidīgu un efektīvu veselības aprūpi²¹. Atzinīgi novērtēts arī panāktais progress ārstniecības procesa efektivizācijā, kad, stiprinot primāro veselības aprūpi, ir izdevies atslogot stacionārās aprūpes sektoru – ir samazinājies vidējais diennakts stacionāro pacientu ārstēšanas ilgums.

Nenoliedzami tieši finansiālais aspekts jau ilgu laiku ir viens no būtiskākajiem izaicinājumiem Latvijas veselības aprūpes sistēmas kontekstā. Pētījumi aktualizē ciešu korelāciju – jo zemāks valsts finansējuma īpatsvars veselības aprūpei gan kopumā, gan pret kopējiem izdevumiem no LKP, jo lielāki ir pacientu līdzmaksājumi. Arī Latvijas situācija šo pieņēmumu apstiprina – veselības aprūpes sistēma Latvijā no valsts budžeta līdzekļiem saņem ievērojami mazāk līdzekļu nekā citas Eiropas Savienības valstis, kamēr pacientu līdzmaksājumu īpatsvars par veselības aprūpi procentos no kopējiem izdevumiem par veselības aprūpi ir viens no augstākajiem Eiropas Savienībā – attiecīgi 37,4% no kopējiem izdevumiem ir veselībai (salīdzinājumam – Eiropas Savienībā vidēji 16,34%). Šāda situācija rada nevienlīdzīgu pieeju veselības aprūpei, jo īpaši zemāko ienākumu grupu iedzīvotājiem.

Tādējādi gan OECD un Pasaules Veselības organizācijas pārstāvji, gan Eiropas Komisijas speciālisti īpaši akcentē nepieciešamību turpināt pilnveidot veselības aprūpes sistēmu, lai palielinātu tās pieejamību iedzīvotājiem neatkarīgi no viņu ienākumiem.

Ārstniecības iestādes, tai skaitā kapitālsabiedrības, kur valsts kapitāla daļu turētāja ir Veselības ministrija, savā ikdienas darbā saskaras gan ar Latvijas veselības aprūpes sistēmas priekšrocībām – daudzveidīgu infrastruktūru, mūsdienīgām tehnoloģijām, augsti kvalificētu ārstniecības personālu, gan trūkumiem – ārstniecības speciālistu, jo īpaši māsu, skaita samazināšanos, nevienlīdzīgu pieejamību veselības aprūpes pakalpojumiem, kā rezultātā būtisks

īpatsvars iedzīvotāju neapmeklē ārstu pakalpojumu dārdzības vai garo rindu dēļ, nepilnībām veselības aprūpes pakalpojumu tarifu noteikšanas metodoloģijā u.tml.

Šie faktori līdz ar būtisku negatīvu ietekmi uz sabiedrības veselības mērķu sasniegšanu valstiskā līmenī vienlaikus arī determinē kapitālsabiedrību darbības rādītājus, un tām ir visai izaicinoši veidot un attīstīt sabalansētu uzņēmējdarbību, nodrošinot finanšu stabilitāti un ilgtspējīgu attīstību.

2015. gadā Veselības ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja kopumā 14 kapitālsabiedrībās (tiešā izšķirošā ietekmē 13 kapitālsabiedrībās) – gan daudzprofilu veselības aprūpes iestādēs, kas sniedz neatliekamo medicīnisko palīdzību, konsultācijas un stacionāro palīdzību, nodrošina pilnu pacienta izmeklēšanu, gan arī t.s. specializētās slimnīcās – ārstniecības iestādēs, kuras saskaņā ar Nacionālā veselības dienesta noslēgto līgumu par valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu saņem finanšu līdzekļus atbilstoši padarītajam darbam²². Papildus Veselības ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja 49% apmērā SIA "Rīgas Hematoloģijas centrs", kurā 50,96% kapitāla daļas pieder SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca", bet SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" pieder kapitāla daļas SIA "Veselības centrs "Biķernieki"" 99,58% apmērā.

Analizējot minēto kapitālsabiedrību darbību, jāņem vērā, ka laikā no 2002. līdz 2007. gadam kopumā 11 slimnīcas saņēma valsts galvotos aizdevumus ārstniecības iestāžu infrastruktūras modernizēšanai un to parādsaistības 2015. gadā vēl aizvien sasniedza ievērojamus apjomus – 176 miljonus EUR. 2015. gadā valdība pieņēma lēmumu pārņemt ārstniecības iestāžu valsts galvoto aizdevumu atmaksu, kas viennozīmīgi būtiski samazinās ārstniecības iestāžu finansiālo slogu.

Raugoties perspektīvā, būtiski atzīmēt, ka turpmākajos gados, balstoties Pasaules Bankas ekspertu izstrādātajā novērtējumā un rekomendācijās par nepieciešamajiem uzlabojumiem veselības aprūpes sistēmā Latvijā, Veselības ministrijas eksperti izstrādās politikas plānošanas dokumentu, kas būs par pamatu veselības nozares strukturālo reformu īstenošanai.

Minētās reformas būtiski ietekmēs arī kapitālsabiedrību, kurās valsts kapitāla daļu turētāja ir Veselības ministrija, darbību, kas tiks aktualizēta vidēja termiņa darbības stratēģijās, nosakot kapitālsabiedrību attīstības prioritātes nākamajiem periodiem, t.sk. īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa prioritātes, iezīmējot arī finansējuma avotu katrai no prioritātēm vai nosakot nepieciešamību rast risinājumus (tajā skaitā finansējumu) konkrētas prioritātes realizācijai.

²⁰ Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra rīkojums Nr. 589 "Par Sabiedrības veselības pamatnostādņu 2014.–2020. gadam". Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=269591> (sk. 23.11.2015.)

²¹ OECD (2016), *OECD Reviews of Health Systems: Latvia 2016*, OECD Publishing, Paris. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264262782-en>

²² VM (2016). *Veselības ministrijas 2015. gada publiskais pārskats*. Pieejams: http://www.vm.gov.lv/images/userfiles/Gada_parskati/VM_GPP_2015_29062016_web.pdf (sk. 01.10.2016.)

Veselības aprūpes nozares kapitālsabiedrības

Tabula Nr. 29. Veselības aprūpes nozares kapitālsabiedrību darbības rādītāji

Valsts kapitāla daļas veselības aprūpes nozarē 2015. gadā

Kapitālsabiedrības nosaukums	Darbības joma	Apgrozījums, EUR '000	Peļņa/zaudējumi, EUR '000	Aktīvi kopā, EUR '000	Darbinieku skaits	Kapitāla daļu īpatsvars
SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca"	Daudzprofilu slimnīca, kas sniedz ambulatoro un stacionāro medicīnisko palīdzību un nodarbojas ar pētniecību	94 129,5	-4 973,5	98 612,5	4 543	100%
VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca"	Ambulatorā, stacionārā un terciārā medicīniskā palīdzība	81 503,5	152,8	104 719,0	2 926	100%
VSIA "Bērnu klīniskā universitātes slimnīca"	Ambulatorā un stacionārā medicīniskā palīdzība un neatliekamā palīdzība bērniem	33 965,6	3,7	60 958,4	2 013	100%
VSIA "Rīgas Psihiatrijas un narkoloģijas centrs"	Ambulatorā, stacionārā un terciārā medicīniskā palīdzība personām, kurām konstatēti psihiskās slimības vai uzvedības traucējumi. Veic alkohola un narkotisko vielu ietekmes ekspertīzes	12 438,7	39,9	25 059,7	900	100%
VSIA "Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīca"	Specializēta slimnīca kaulu un mīksto audu ārstēšanai traumu gadījumā; ortopēdiskā un mugurkaula ķirurģija	11 640,3	-82,0	11 089,1	466	100%
VSIA "Nacionālais rehabilitācijas centrs "Vaivari""	Medicīniskā palīdzība personām, kurām nepieciešama otrā posma medicīniskā rehabilitācija	9 058,5	10,9	9 211,1	426	100%
VSIA "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca"	Stacionārā un sekundārā ambulatorā medicīniskā palīdzība un aprūpe personām, kurām konstatēti psihiskās slimības vai uzvedības traucējumi	7 111,2	7,0	18 673,4	594	100%
VSIA "Slimnīca "Ģintermuiža""	Stacionārās un ambulatorās psihiatriskās un narkoloģiskās palīdzības sniegšana akūtu un hronisku slimību un traucējumu diagnostikā, ārstēšanā un pacientu rehabilitācijā	5 220,3	162,2	14 183,7	489	100%
VSIA "Strenču psihoneiroloģiskā slimnīca"	Psihiatriskās un psihofiziatriskās palīdzības sniegšana akūtu un hronisku psihisko slimību diagnostikā, ārstēšanā, profilaksē un pacientu rehabilitācijā, ilgstošu sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšana	4 549,5	47,4	7 217,7	347	100%
VSIA "Aknīstes psihoneiroloģiskā slimnīca"	Ilgstoši garīgi slimojošu, terapeitiski rezistentu pacientu ārstēšana un rehabilitācija	3 317,5	2,6	6 913,8	292	100%
Citas veselības aprūpes nozares kapitālsabiedrības	-	6 967,4	7,1	16 282,3	605	-

Tabula Nr. 30. Veselības aprūpes nozares kapitālsabiedrību izpildes rādītāju kopsavilkums

Veselības aprūpes nozares kapitālsabiedrību izpildes rādītāju kopsavilkums 2015. gadā					
Nr. p.k.	Kapitālsabiedrības nosaukums	Neto peļņa/ zaudējumi, EUR (kritērijs – bezdeficīta budžets)	Neto peļņas rādītājs, % (kritērijs – pozitīvs rentabilitātes rādītājs)	Pamatdarbības (t.sk. pārējās saimnieciskās darbības) naudas plūsma, EUR (kritērijs – pozitīva naudas plūsma)	Kopējās likviditātes koeficients (kritērijs – likviditātes koeficients ne mazāks par 1,00)
1.	SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca"	-4 973 547	-5,3	1 571 344	0,7
2.	VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca"	152 811	0,2	3 145 643	2,8
3.	VSIA "Bērnu klīniskā universitātes slimnīca"	3 689	0,0	-152 122	0,9
4.	VSIA "Rīgas Psihiatrijas un narkoloģijas centrs"	39 930	0,3	372 871	1,7
5.	VSIA "Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīca"	-82 001	-0,7	577 113	0,6
6.	VSIA "Nacionālais rehabilitācijas centrs "Vaivari""	10 901	0,1	777 170	0,6
7.	VSIA "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca"	6 990	0,1	590 582	1,5
8.	VSIA "Slimnīca "Ģintermuiža""	162 245	3,1	462 178	0,9
9.	VSIA "Strenču psihoneiroloģiskā slimnīca"	47 406	1,0	309 898	4,5
10.	VSIA "Aknīstes psihoneiroloģiskā slimnīca"	2 558	0,1	309 239	1,8
11.	VSIA "Piejūras slimnīca"	-4 446	-0,1	78 664	1,7
12.	VSIA "Iekšlietu ministrijas poliklinika"	1 997	0,1	127 836	4,0
13.	SIA "Veselības centrs "Bīķernieki""	5 882	0,4	55 716	5,3
14.	VSIA "Bērnu psihoneiroloģiskā slimnīca "Ainaži""	5 883	0,6	-41 363	3,6
15.	VSIA "Straupes narkoloģiskā slimnīca"	3 702	0,6	5 516	1,1
16.	SIA "Rīgas hematoloģijas centrs"	-8037	-4,9	-95 643	9,7
Kopā		-4 624 037		8 094 642	
Vidējais		-289 002	-0,3	505 915	2,6
Vidējais (mediāna)		4 792	0,1	309 569	1,7

Tabula Nr. 31. Veselības aprūpes nozares kapitālsabiedrību finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kopējie rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	262 302,9	271 346,5
Peļņa / zaudējumi	-8 155,3	-4 624,0
EBITDA	9 357,0	12 939,3
EBIT	-8 784,1	-3 762,8
Kopējie aktīvi	377 260,1	373 506,1
Pamatkapitāls	53 561,0	53 561,0
Pašu kapitāls	43 010,1	36 611,3
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	-3,1	-1,7
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	3,6	4,8
Aktīvu atdeve, ROA, %	-2,2	-1,2
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	-19,0	-12,6
Kopējais likviditātes rādītājs	2,5	1,8
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	7,8	9,2
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	13 938	13 601
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	10,0	10,7
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	44 392,8	36 974,6
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	2,6	17,5
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	64 272,1	65 527,4
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	229 051,3	238 610,4

VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca"

VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" ir daudzprofilu slimnīca, kas sniedz pilna apjoma neatliekamo un plānveida medicīnisko palīdzību, kā arī nodrošina pirms un pēc diploma izglītību, veic zinātniskus pētījumus un nodrošina jaunu ārstniecības metožu un tehnoloģiju aprobēšanu un ieviešanu Latvijā. VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" ir valsts kapitālsabiedrība, kurā visas kapitāla daļas pieder valstij, un valsts kapitāla daļu turētājs ir Veselības ministrija.

Ārstēto stacionāro pacientu un ambulatoro apmeklējumu skaits 2015. gadā VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" sasniedza 345 970 gadījumus, kas ir par 6 414 pacientiem vairāk nekā iepriekšējā gadā. Pārskata periodā valsts apmaksātos medicīnas pakalpojumus VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" ir nodrošinājusi 67 470 060 EUR apmērā (līgumi ar Nacionālo veselības dienestu par ambulatorajiem un

stacionārajiem pakalpojumiem). Ieņēmumi no pacientu iemaksām un līdzmaksājumiem veido 3 664 885 EUR, savukārt no maksas medicīnas pakalpojumiem – 6 241 420 EUR.

Līdztekus medicīniskās palīdzības sniegšanai 2015. gadā VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" veikti klīniskie pētījumi 18 specialitātēs, tajā skaitā kardioloģijā, onkoloģijā, endokrinoloģijā, pulmonoloģijā, gastroenteroloģijā, uroloģijā, angioloģijā un oftalmoloģijā. Pārskata gadā uzsākti 37 jauni pētījumi. Klīnisko pētījumu jomā sadarbība nodrošināta ar 17 sadarbības valstīm, tostarp ASV, Vāciju, Šveici, Austriju un Zviedriju. Par mācību īstenošanu un zinātnisko darbību slimnīca 2015. gadā guvusi ieņēmumus 3 857 375 EUR apmērā, kas ir par 57 808 EUR vairāk nekā 2014. gadā.

Būtiski atzīmēt, ka 2015. gadā VSIA "Paula Stradiņa klīniskās universitātes slimnīca" sagatavoja un Eiropas Komisija apstiprināja lielo projektu. 2015. gada nogalē tika noslēgta vienošanās starp Veselības ministriju, Centrālo finanšu un līgumu aģentūru un slimnīcu par lielā projekta ieviešanas uzraudzību.

VSIA "Paula Stradiņa klīniskās universitātes slimnīca" 2015. gadā īstenotie infrastruktūras projekti ir vieni no finansējuma apjoma ziņā ievērojamākajiem nozarē šajā laikā, t.sk. "Paula Stradiņa klīniskās universitātes slimnīcas infrastruktūras attīstība, uzlabojot veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti un izmaksu efektivitāti" (Nr. 3DP/3.1.5.3.1/09/IPIA/VSMTVA/013) un projekts "Paula Stradiņa klīniskās universitātes slimnīcas infrastruktūras attīstība, uzlabojot veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti un izmaksu efektivitāti, 2. kārtā" (Nr. 3DP/3.1.5.3.1/11/IPIA/VEC/012) par kopējo attiecināmo summu 28 457 335 EUR. Projektu ietvaros pilnveidota infrastruktūra uzbūvēta jauna ēka – A korpusa I kārtā – un piegādātas tehnoloģijas. Kopējā A korpusa I kārtas platība ir 30 438 m². Abi projekti ir pabeigti, bet projektu rezultāts tiks sasniegts 2017. gadā, kad tiks pabeigts viss investīciju projekts, kura daļa ir abi iepriekš minētie projekti.

Tabula Nr. 32. VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kapitālsabiedrības rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	83 157,7	81 503,5
Peļņa / zaudējumi	147,3	152,8
EBITDA	5 433,6	4 789,2
EBIT	574,3	420,1
Kopējie aktīvi	103 841,5	104 719,0
Pamatkapitāls	19 366,8	19 366,8
Pašu kapitāls	9 045,4	9 198,1
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	0,2	0,2
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	6,5	5,9
Aktīvu atdeve, ROA, %	0,1	0,1
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	1,6	1,7
Kopējais likviditātes rādītājs	3,4	2,8
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	10,5	10,4
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	2 993	2 926
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	11,9	12,5
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	11 902,4	15 664,5
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	0,0	0,0
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	17 291,2	18 087,5
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	73 369,5	70 856,7

SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca"

SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" ir lielākā daudzprofilu ārstniecības iestāde Latvijā, kas nodrošina daudzpusīgu diagnostiku un ārstēšanu pacientiem, kā arī veic zinātniski pētniecisko darbu un attīstīta inovācijas, nodrošina jauno speciālistu mācības un īsteno pasākumus sabiedrības izglītošanai un veselības veicināšanai.

VSIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" ir valsts kapitālsabiedrība, kurā visas kapitāla daļas pieder valstij, valsts kapitāla daļu turētājs ir Veselības ministrija. SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" līdzdalība citās kapitālsabiedrībās: 99,58% SIA "Veselības centrs "Biķernieki"" un 51% SIA "Rīgas Hematoloģijas centrs".

Slimnīcas atsevišķās klīnikās stacionārā palīdzība tiek sniegta tādos profilos, kas nav pieejami citās Latvijas stacionārās ārstniecības iestādēs, piemēram, mikroķirurģijas, plastiskās un rekonstruktīvās ķirurģijas, izgulējumu ārstēšanas, toksikoloģijas un

sepses, politraumas profilā, apdegumu un apsaldējumu ārstēšanā, nacionālsociālistiskajā režīmā cietušo personu rehabilitācijā, bērnu surdoloģijā, cilmes šūnu transplantācijā, tuberkulozes, HIV/AIDS ārstēšanā, stereotaktiskā staru terapijā onkoloģijas pacientiem.

Slimnīcas sastāvā ietilpst seši stacionāri: "Gaiļezers", "Latvijas Onkoloģijas centrs", "Biķernieki", "Linezers", "Latvijas Infektoloģijas centrs" un "Tuberkulozes un plaušu slimību centrs", kā arī Patoloģijas centrs.

2015. gadā stacionārā ārstēti 73 072 pacienti, kas ir par 477 pacientiem vairāk nekā 2014. gadā. Sakarā ar ārstniecības procesa efektivizāciju ceļā uz ārstniecības izdevumu samazinājumu, nezaudējot kvalitāti, SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" 2015. gadā ir samazinājies vidējais diennakts stacionāro pacientu ārstēšanas ilgums par 0,2 dienām no 8,1 dienas 2014. gadā līdz 7,9 dienām 2015. gadā. Līdz ar to pie lielāka pacientu skaita diennakts stacionāra gultasdienu skaits ir samazinājies no 585 209 gultasdienām 2014. gadā līdz 577 081 gultasdienām 2015. gadā.

2015. gadā nodrošināti 518 176 ambulatorie pakalpojumi, kas ir par 12 575 vairāk nekā 2014. gadā.

2015. gadā SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" tika īstenoti vairāki apjomīgi infrastruktūras attīstības projekti – "Stacionārās veselības aprūpes infrastruktūras pilnveidošana SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīcā" (Nr. 3DP/3.1.5.3.1/11/IPA/VEC/010) par kopējo attiecināmo finansējumu 14 216 008 EUR. Projektā veikti operāciju bloka rekonstrukcijas darbi 7 017,6 m² platībā, izveidojot 22 universālas, augstas noslodzes operāciju zāles ar lielu pacientu caurlaidību un veicot radioloģiskās diagnostikas telpu iekšējo apdari 1 592 m² platībā. Papildus veikta operāciju bloka tehnoloģiju, staru terapijas servera, rentgena iekārtas, ultraskaņas attēlu pacientu izmeklēšanas sistēmas piegāde un uzstādīšana.

Otrs īstenotais un pabeigtais projekts – "SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" stacionāru sniegtās veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošana" (Nr. 3DP/3.1.5.3.1/11/IPA/VEC/001) par kopējo attiecināmo finansējumu 3 586 856 EUR. Stacionārā "Onkoloģijas centrs" veikta vērienīga rekonstrukcija, izveidotas arī telpas cilmes šūnu sasaldēšanai un uzglabāšanai, kā arī iegādātas tehnoloģijas.

Tabula Nr. 33. SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kapitālsabiedrības rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	87 979,4	94 129,5
Peļņa / zaudējumi	-8 735,8	-4 973,5
EBITDA	-2 251,7	2 015,5
EBIT	-10 315,8	-4 729,6
Kopējie aktīvi	101 444,0	98 612,5
Pamatkapitāls	15 681,4	15 681,4
Pašu kapitāls	-6 775,0	-11 770,3
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	-9,9	-5,3
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	-2,6	2,1
Aktīvu atdeve, ROA, %	-8,6	-5,0
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	-	-
Kopējais likviditātes rādītājs	0,9	0,7
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	-	-
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	4 789	4 543
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	10,0	10,6
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	22 584,9	8 287,0
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas, EUR	0,0	0,0
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	22 973,7	20 848,7
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	73 157,9	79 429,9

VSIA "Bērnu klīniskā universitātes slimnīca"

VSIA "Bērnu klīniskā universitātes slimnīca" ir lielākā specializētā bērnu daudzprofilu ārstniecības iestāde Latvijā, kura nodrošina valsts apmaksātu ārstniecības, diagnostikas, rehabilitācijas un aprūpes pakalpojumu sniegšanu bērniem ambulatori un stacionārā neatliekamās, steidzamās (akūtās) un plānveida palīdzības apjomā, piedāvājot arī izvēles maksas pakalpojumus, kā arī nodrošina interešu izglītību, sociālos pakalpojumus, veic izglītības un zinātnisko darbību.

VSIA "Bērnu klīniskā universitātes slimnīca" ir valsts kapitālsabiedrība, kurā visas kapitāla daļas pieder valstij, un valsts kapitāla daļu turētājs ir Veselības ministrija.

VSIA "Bērnu klīniskā universitātes slimnīca" nodrošina ārstēšanu un aprūpi terciārā līmeņa diagnožu grupām/medicīnas nozarēm valstī (piem., onkoloģija, sirds ķirurģija, neiroķirurģija, reti sastopamu slimību diagnostika un ārstēšana), kompleksu pieeju diagnostikā

un ārstniecības procesā, papildus tam veicot visas primārās un sekundārās aprūpes slimnīcām raksturīgās funkcijas.

Kā universitātes slimnīca VSIA "Bērnu klīniskā universitātes slimnīca" nodrošina tādas papildu funkcijas kā medicīnas profesionāļu izglītošana, medicīniskās un pētniecības prakses nodrošināšana, izpēte, pētniecības un medicīnas inovācijas ar mērķi uzlabot sabiedrības veselību un preventīvi samazināt slimību attīstību, sniedz metodoloģisko atbalstu sabiedrības veselības jautājumos, piedalās veselības veicināšanas programmu izstrādē un īstenošanā, kā arī nodrošina metodisko vadību bērnu veselības aprūpē valsts līmenī.

Pārskata gadā neatliekamās medicīniskās palīdzības uzņemšanas nodaļā pakalpojumi sniegti 69 730 pacientiem, no tiem 20 730 (30%) novirzīti medicīniskai novērošanai observācijas posmā, 12 460 (18%) stacionāri. Stacionārā kopumā ārstēti 18 341 pacienti. Pārskata periodā sniegti 238 477 ambulatorie pakalpojumi, t.sk. 9 957 pacienti saņēmuši dienas stacionāra pakalpojumus.

VSIA "Bērnu klīniskā universitātes slimnīca" 2015. gadā īstenojusi projektu "VSIA "Bērnu klīniskā universitātes slimnīca" stacionārās veselības aprūpes infrastruktūras attīstība" (Nr. 3DP/3.1.5.3.1/11/IPIA/VEC/009) par kopējo attiecināmo finansējumu 14 057 539 EUR. Projekta ietvaros slimnīcā veikta rehabilitācijas, infekciju un ķirurģijas nodaļu un laboratorijas telpu rekonstrukcija, kā arī vērienīga hematoloģijas nodaļas rekonstrukcijas I kārtā, veikta arī ķirurģisko tehnoloģiju, nepārtrauktās barošanas uzturēšanas iekārtas piegāde un montāža.

2015. gadā ir izdevies sabalansēt ieņēmumus ar izdevumiem, nodrošināt stabilu kapitālsabiedrības darbību un funkciju izpildi un noslēgt saimnieciskās darbības gadu ar peļņu. Pārskata gadā neto apgrozījums, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu, ir palielinājies par 4%. Sabiedrības ieņēmumu struktūrā būtiska nozīme ir ieņēmumiem no valsts apmaksātajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, ieskaitot pacientu iemaksu kompensāciju no valsts budžeta par no pacientu iemaksas atbrīvotajām pacientu kategorijām, kā arī valsts budžeta līdzekļiem interešu izglītības nodrošināšanai un speciālām programmām, kā, piemēram, reto slimību medikamentozai ārstēšanai. Pārskata gadā tie ir 31 942 002 EUR (91%) no kopējiem kapitālsabiedrības ieņēmumiem. Sniegto maksas medicīnas pakalpojumu ieņēmumu apjoms ir 896 461 EUR (3%), ieņēmumi studentu un rezidentu izglītības nodrošināšanai ir 1 135 976 EUR (3%), 1 222 570 EUR (3%) veido telpu nomas, citu sniegto saimniecisko pakalpojumu ieņēmumi un projekti.

Tabula Nr. 34. VSIA "Bērnu klīniskā universitātes slimnīca" finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kapitālsabiedrības rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	32 576,0	33 965,6
Peļņa / zaudējumi	141,4	3,7
EBITDA	1 837,4	1 868,1
EBIT	257,7	58,0
Kopējie aktīvi	60 696,0	60 958,4
Pamatkapitāls	3 984,0	3 984,0
Pašu kapitāls	7 918,6	7 846,6
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	0,4	0,01
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	5,6	5,5
Aktīvu atdeve, ROA, %	0,2	0,01
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	1,8	0,05
Kopējais likviditātes rādītājs	1,4	0,9
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	6,7	6,8
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	2 030	2 013
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	9,8	10,7
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	1 566,3	6 470,1
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas, EUR	0,0	0,0
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	8 421,5	10 005,3
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	31 871,2	33 952,1

VSIA "Rīgas Psihiatrijas un narkoloģijas centrs"

VSIA "Rīgas Psihiatrijas un narkoloģijas centrs" sniedz ambulatoro un stacionāro medicīnisko palīdzību personām ar psihiskām slimībām vai uzvedības traucējumiem; piemēro medicīniska rakstura piespiedu līdzekļus saskaņā ar tiesas (tiesneša) lēmumu; konsultē citas ārstniecības iestādes garīgās veselības aprūpes jomā; veic psihiatrisko rehabilitāciju; veic tiesu psihiatriskās, tiesu psiholoģiskās un kompleksās ekspertīzes; nodrošina klīniskās izglītības bāzi, sniedz informatīvu un konsultatīvu atbalstu valsts pārvaldes institūcijām garīgās veselības aprūpes jomā. VSIA "Rīgas Psihiatrijas un narkoloģijas centrs" veic narkotisko un psihotropo vielu un alkohola ietekmes ekspertīzes, kā arī sniedz ambulatoro un stacionāro narkoloģisko palīdzību.

VSIA "Rīgas Psihiatrijas un narkoloģijas centrs" nodrošina sociālo palīdzību pacientiem un ilgstošu sociālo palīdzību,

pamatojoties uz noslēgto sadarbības līgumu ar Labklājības ministriju.

VSIA "Rīgas Psihiatrijas un narkoloģijas centrs" ir valsts kapitālsabiedrība, kurā visas kapitāla daļas pieder valstij, un valsts kapitāla daļu turētājs ir Veselības ministrija.

Hospitalizāciju skaits VSIA "Rīgas Psihiatrijas un narkoloģijas centrs" 2015. gadā ir bijis 7 343, bet ambulatoro apmeklējumu skaits – 86 442. Neskatoties uz gultasdienu skaita uz vienu pacientu pieaugumu 2015. gadā, VSIA "Rīgas Psihiatrijas un narkoloģijas centrs" joprojām saglabā zemāko rādītāju šajā medicīnas jomā valstī – 28,82.

Tabula Nr. 35. VSIA "Rīgas Psihiatrijas un narkoloģijas centrs" finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kapitālsabiedrības rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	11 347,6	12 438,7
Peļņa / zaudējumi	2,1	39,9
EBITDA	608,4	632,6
EBIT	22,6	174,6
Kopējie aktīvi	25 950,4	25 059,7
Pamatkapitāls	4 432,4	4 432,4
Pašu kapitāls	10 984,6	9 517,2
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	0,0	0,3
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	5,4	5,1
Aktīvu atdeve, ROA, %	0,0	0,2
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	0,0	0,4
Kopējais likviditātes rādītājs	2,3	1,7
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	1,4	1,6
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	886	900
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	8,8	9,4
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	703,8	3 672,9
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	0,0	0,0
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	3 205,5	3 999,6
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	10 156,6	11 231,3

Kultura

© Foto: Martins Kudrjavcevs

Kultūra*

Kultūras nozarē darbojas 15 kapitālsabiedrības, kurās valstij ir izšķirošā ietekme. Šo kapitālsabiedrību kopējais apgrozījums 2015. gadā bija 32,6 miljoni EUR.

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības – teātri, koncertorganizācijas, opera un balets – pārskata gadā piedāvāja daudzveidīgu pakalpojumu klāstu, papildinot repertuāru ar jauniem teātru iestudējumiem (iestudēts 71 izrāžu jaunuzvedums) un koncertprogrammām (iestudētas 204 jaunas koncertprogrammas). 2015. gadā kopējais Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību – teātru, koncertorganizāciju, operas un baleta – apmeklētāju skaits sasniedza 1 109 618 personas, kas ir par 10,34% mazāk gadu iepriekš. 2015. gadā, līdzīgi kā iepriekš, visvairāk valsts teātra apmeklējumu bija VSIA "Dailes teātris" – 195,5²³ tūkst., savukārt no valsts koncertorganizācijām, opera un balets, tāpat kā 2014. gadā, visvairāk apmeklēja VSIA "Latvijas Nacionālā opera un balets" – 164 437 tūkst.²⁴

Valsts teātri ne tikai īsteno starptautiskus projektus, piem., pārskata periodā VSIA "Daugavpils teātris" iestudēja vienu no lielākajiem teātra starptautiskajiem muzikālajiem projektiem – Imres Kalmana opereti "Mistera Ikss noslēpums", kurā piedalījās solisti no VSIA "Latvijas Nacionālā opera un balets", Polijas, Baltkrievijas un Krievijas²⁵, bet arī pārstāv Latviju starptautiskos festivālos un viesizrādēs, piem., VSIA "Jaunais Rīgas teātris" ir piedalījies septiņos starptautiskos teātru festivālos un viesizrādēs (Čīlē, Beļģijā, Lihtenšteinā, Gruzijā, Šveicē, Grieķijā un Baltkrievijā)²⁶. Lai nodrošinātu teātra mākslas pieejamību Latvijas reģionos, valsts teātri sniedz viesizrādes ārpus savām telpām, piesaistot plašu interesentu loku. Piemēram, pārskata periodā VSIA "Dailes teātris" skatītāju skaits viesizrādēs Latvijas reģionos pieauga par 42%²⁷.

Pārskata periodā Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības – koncertorganizācijas – piesaistīja 285 280 klausītājus 566 koncertos. Tika ierakstīti deviņi CD²⁸. Koncertorganizācijas veicina Latvijas atpazīstamību ārvalstīs, piem., 2015. gadā VSIA "Kremerata Baltica" koncertēja 15 ārvalstīs: Austrijā, Beļģijā, Dienvidkorejā, Francijā,

Igaunijā, Itālijā, Japānā, Ķīnā, Makao, Lietuvā, Luksemburgā, Spānijā, Šveicē, Ukrainā un Vācijā²⁹. Tāpat Latvijā tiek rīkoti ārvalstu mūziķu koncerti, 2015. gadā VSIA "Latvijas Koncerti" piedāvāja Latvijas klausītājiem tādu ārvalstu mūziķus kā Gruzijas etno džeza grupas "Egari" koncertu sēriju, Pekinas Nacionālās operas izrādi Latvijas Nacionālajā operā un baletā u.c.³⁰

VSIA "Latvijas Nacionālā opera un balets" 2015. gada repertuārā bija septiņi jauniestudējumi, t.sk. viena operete. Kopumā tika izrādītas 233 izrādes un koncerti, t.sk. 90 baleta izrādes, 80 operas izrādes, deviņas izrādes Latvijas reģionos un deviņas izrādes ārpus valsts³¹.

VSIA "Rīgas Cirks" nodrošina cirka izrāžu iestudēšanu un izrādīšanu, tā attīstības plānos ir cirka studijas "Cirka zvaigžņu fabrika" pārveide par profesionālās izglītības skolu. Pārskata periodā VSIA "Rīgas Cirks" pasākumus apmeklēja 44 293 skatītāji. 2015. gada martā VSIA "Rīgas Cirks" ēkā (Rīgā, Merķeļa ielā) izcēlās otrās pakāpes ugunsgrēks. Lai novērstu radītās ugunsgrēka sekas, tika atjaunots mākslinieku grimētavu korpuss, bet 2015. gadu uzņēmums noslēdza ar 44 706 EUR lieliem zaudējumiem³². 2015. gadā tika veikti ēkas Rīgā, Merķeļa ielā, apsekošanas darbi; tehniskās apsekošanas atzinumā tika minēts, ka kopumā skatītāju zonas nesošās konstrukcijas atrodas apmierinošā tehniskā stāvoklī.

Ministru kabinets 2015. gada otrajā pusē pieņēma lēmumu par valsts līdzdalības saglabāšanu VSIA "Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja"³³. 2015. gadā tika nodrošināta Starptautiskās Rakstnieku un tulkotāju mājas Ventspilī darbība, piedāvājot literārās radošās rezidences 100 rezidentiem³⁴. 2015. gada janvārī starp Kultūras ministriju un kapitālsabiedrību ir noslēgts līdzdarbības līgums (līdz 2017. gada 31. decembrim) ar mērķi veicināt literatūras attīstību, sekmēt starpkultūru dialogu un Latvijas literāro procesu iekļaušanos starptautiskā aprītē, kā arī veicināt literatūras attīstības procesu decentralizāciju Latvijā, attīstot atbilstošu kultūrvidi arī Latvijas reģionos.

Kultūras nozares kapitālsabiedrības

Tabula Nr. 36. Kultūras nozares kapitālsabiedrību darbības rādītāji

Valsts kapitāla daļas kultūras nozarē 2015. gadā

Kapitālsabiedrības nosaukums	Darbības joma	Apgrozījums, EUR '000	Peļņa/ zaudējumi, EUR '000	Aktīvi kopā, EUR '000	Darbinieku skaits	Kapitāla daļu īpatsvars
VSIA "Latvijas Nacionālā opera un balets"	Opera un balets	11 271,0	12,6	7 007,5	619	100%
VSIA "Latvijas Nacionālais teātris"	Teātris	4 162,8	6,1	1 474,0	349	100%
VSIA "Dailes teātris"	Teātris	4 026,9	0,3	782,5	229	100%
VSIA "Jaunais Rīgas teātris"	Teātris	2 870,2	3,0	1 097,8	103	100%
VSIA "Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris"	Teātris	2 611,3	-35,5	1 053,2	136	100%
VSIA "Liepājas simfoniskais orķestris"	Orķestris	1 744,2	0,2	293,9	99	100%
VSIA "Valsts Akadēmiskais koris "Latvija""	Koris	1 455,3	1,0	178,9	65	100%
VSIA "Latvijas Koncerti"	Koncertu organizācija	1 130,5	11,1	917,7	110	100%
Citas kultūras nozares kapitālsabiedrības	Citi kultūras pakalpojumi	3 285,0	-107,5	2 126,8	508	100%

* Atsauces (23.–34.) skatīt 55. lpp.

Tabula Nr. 37. Kultūras nozares kapitālsabiedrību finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kopējie rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	28 958,2	32 557,1
Peļņa / zaudējumi	264,9	-108,7
EBITDA	1 833,9	1 401,8
EBIT	353,8	-45,9
Kopējie aktīvi	13 916,6	14 932,4
Pamatkapitāls	239,6	239,6
Pašu kapitāls	2 777,7	3 032,4
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	0,9	-0,3
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	6,3	4,3
Aktīvu atdeve, ROA, %	1,9	-0,7
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	9,5	-3,6
Kopējais likviditātes rādītājs	1,2	1,1
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	0,1	3,9
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	2 152	2 218
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	8,5	8,8
leguldījumi pamatlīdzekļos	1 491,5	2 665,8
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	4,2	17,4
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	10 674,3	11 143,5
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	22 767,7	24 277,3

Tabula Nr. 38. VSIA "Latvijas Nacionālā opera un balets" finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kapitālsabiedrības rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	11 107,5	11 271,0
Peļņa / zaudējumi	127,9	12,6
EBITDA	892,6	739,2
EBIT	189,8	27,0
Kopējie aktīvi	6 401,7	7 007,5
Pamatkapitāls	96,8	96,8
Pašu kapitāls	1 151,7	1 067,7
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	1,2	0,1
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	8,0	6,6
Aktīvu atdeve, ROA, %	2,0	0,2
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	11,1	1,2
Kopējais likviditātes rādītājs	1,0	0,9
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	4,6	5,6
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	593	619
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	9,2	9,6
leguldījumi pamatlīdzekļos	1 077,3	1 505,7
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	0,0	0,0
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	3 857,2	3 308,9
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	7 863,7	7 605,8

VSIA "Latvijas Nacionālā opera un balets"

2015. gadā VSIA "Latvijas Nacionālā opera un balets" (turpmāk – LNOB) ir turpinājusi īstenot plašu māksliniecisko programmu. Neskatoties uz kopējās valsts dotācijas samazinājumu par 258 tūkstošiem EUR, kopējais LNOB apgrozījums ir palielinājies par 163 tūkstošiem EUR un sastādīja 11,2 miljonus EUR jeb 1,5% vairāk nekā 2014. gadā. Pašu ieņēmumi 2015. gadā ir sasnieguši 3,7 miljonus EUR jeb 13% vairāk nekā 2014. gadā.

Kopumā 2015. gadā LNOB izrādīja 233 izrādes un koncertus, no tiem 215 pasākumi notika Latvijas Nacionālās operas un baleta telpās, bet 18 pasākumi pulcējuši skatītājus LNOB viesizrāžu ietvaros. Latvijas Nacionālās operas un baleta telpās notiekošās operas un baleta izrādes, koncertus un citus LNOB organizētus mākslas

pasākumus 2015. gada laikā noskatījās 164 437 skatītāji, izrādes, kas mērķētas bērnu un jauniešu auditorijai, noskatījušies 39 182 skatītāji. LNOB 2015. gadā savā repertuārā iekļāvusi 42 operas un baleta iestudējumus. Tāpat LNOB tika atklāta Latvijas prezidentūra Eiropas Savienībā. 2015. gadā maijā LNOB viesojās viesizrādēs Berlīnē ar A. Maskata un L. Langas operu "Valentīna", 2015. gada jūnijā viesojās Ķīnas prestižākajā koncertzālē ar izrādi "Apburtā princese", gūstot plašu publikas atzinību³⁵.

Lai nodrošinātu LNOB izrāžu pieejamību valsts reģionos, LNOB organizēja 9 izrādes Latvijas reģionos: Ventspilī tika izrādīta baleta izrāde "Romeo un Džuljeta" un operas solistu koncerts, Rēzeknē izrādīta baleta izrāde "Gulbju ezers" un opera "Nabuko", Valkā tika sniegts LNOB izpildītājmākslinieku koncerts, savukārt Cēsīs un Liepājā notika izglītojošs pasākums bērniem "Baleta pasaule".

²³ Kultūras ministrijas gada publiskais pārskats (2015).

²⁴ VSIA "Latvijas Nacionālā opera un balets" 2015. gada pārskats.

²⁵ VSIA "Daugavpils teātris" 2015. gada pārskats.

²⁶ VSIA "Jaunais Rīgas teātris" 2015. gada pārskats.

²⁷ VSIA "Dailes teātris" 2015. gada pārskats.

²⁸ Kultūras ministrijas gada publiskais pārskats (2015).

²⁹ VSIA "Kremerata Baltica" 2015. gada pārskats.

³⁰ VSIA "Latvijas Koncerti" 2015. gada pārskats.

³¹ VSIA "Latvijas Nacionālā opera un balets" 2015. gada pārskats.

³² VSIA "Rīgas cirks" 2015. gada pārskats.

³³ MK 08.10.2015. rīkojums Nr. 616 "Par valsts līdzdalības saglabāšanu sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja".

³⁴ Kultūras ministrijas gada publiskais pārskats (2015).

³⁵ VSIA "Latvijas Nacionālā opera un balets" 2015. gada pārskats.

Sertificēšana, atbilstības novērtēšana un metroloģija

Sertifikācijas atbilstības novērtēšanas un metroloģijas jomu pārstāv trīs valsts kapitālsabiedrības – SIA "Latvijas nacionālais metroloģijas centrs", SIA "Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs" un VSIA "Sertifikācijas un testēšanas centrs".

SIA "Latvijas nacionālais metroloģijas centrs" darbība vērsta uz augsta līmeņa un precizitātes metroloģisko pakalpojumu sniegšanu atbilstoši Latvijas Republikas un starptautisko normatīvo aktu un standartu prasībām, nodrošinot visas reglamentētās metroloģijas jomas pakalpojumu pieejamību valstī.

SIA "Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs" nodrošina uzņēmējus, valsts pārvaldi un patērētājus ar ticamiem

atbilstības novērtēšanas pakalpojumiem, kas ietver standartizāciju un akreditāciju. Ar savu darbību SIA "Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs" stimulē preču un pakalpojumu brīvu pārrobežu kustību, paaugstina Latvijas uzņēmēju konkurētspēju un rada pamatu drošu produktu un pakalpojumu saņemšanai atbilstoši starptautiskajām prasībām.

VSIA "Sertifikācijas un testēšanas centrs" ir 2004. gadā dibināta valsts kapitālsabiedrība, kuras mērķis ir sniegt atbilstības novērtēšanas pakalpojumus reglamentētajā un nereglamentētajā sfērā. VSIA "Sertifikācijas un testēšanas centrs" nodrošina valsts deleģētā pakalpojuma – lauksaimniecībā un mežsaimniecībā izmantojamās traktortehnikas atbilstības novērtēšana – profesionālu izpildi atbilstoši normatīviem aktiem un līgumam.

Tabula Nr. 39. Sertificēšanas, atbilstības novērtēšanas un metroloģijas nozares kapitālsabiedrību darbības rādītāji

Valsts kapitāla daļas sertificēšanas, atbilstības novērtēšanas un metroloģijas nozarē 2015. gadā

Kapitālsabiedrības nosaukums	Darbības joma	Apgrozījums, EUR '000	Peļņa/zaudējumi, EUR '000	Aktīvi kopā, EUR '000	Darbinieku skaits	Kapitāla daļu īpatsvars
SIA "Latvijas Nacionālais metroloģijas centrs"	Metroloģisko pakalpojumu sniegšana	1 191,5	2,6	1 160,3	78	100%
SIA "Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs"	Standartizācija un akreditācija	801,4	65,9	966,9	38	100%
VSIA "Sertifikācijas un testēšanas centrs"	Atbilstības novērtēšanas pakalpojumi	747,7	21,8	481,0	30	100%

Tabula Nr. 40. Sertificēšanas, atbilstības novērtēšanas un metroloģijas nozares kapitālsabiedrību finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kopējie rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	2 601,7	2 740,6
Peļņa / zaudējumi	63,1	90,3
EBITDA	243,3	256,1
EBIT	126,7	153,2
Kopējie aktīvi	2 287,4	2 608,2
Pamatkapitāls	1 132,2	1 132,2
Pašu kapitāls	1 713,3	1 965,5
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	2,4	3,3
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	9,4	9,3
Aktīvu atdeve, ROA, %	2,8	3,5
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	3,7	4,6
Kopējais likviditātes rādītājs	7,1	5,7
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	0,3	0,3
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	144	146
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	12,4	13,2
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	146,0	112,0
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	7,7	98,6
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	1 308,2	1 480,0
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	651,7	491,4

Tabula Nr. 41. Finanšu pakalpojumu nozares valsts kapitālsabiedrību darbības rādītāji

Valsts kapitāldaļas finanšu pakalpojumu nozarē 2015. gadā						
Kapitālsabiedrības nosaukums	Darbības joma	Apgrozījums, EUR '000	Peļņa/ zaudējumi, EUR '000	Aktīvi kopā, EUR '000	Darbinieku skaits	Kapitāla daļu īpatsvars
AS "Attīstības finanšu institūcija "Altum""	Finanšu pakalpojumi valsts atbalsta programmu ietvaros	15 453,6	2 208,3	403 977,7	197	Finanšu ministrija 40%, Ekonomikas ministrija 30%, Zemkopības ministrija 30%

Finanšu pakalpojumi

Finanšu pakalpojumu nozare tradicionāli saistās ar komercbanku un finanšu darījumu iestāžu darbību, kurā aktīvi darbojas privātā sektora komersanti. 2015. gada beigās Latvijā bija 328 finanšu un kapitāla tirgus dalībnieki, un to aktīvu kopējais apmērs sasniedza 35,9 miljardus EUR. 2015. gadā banku sektora īpatsvars kopējos finanšu sektora aktīvos turpināja samazināties, tomēr tas joprojām veidoja lielāko finanšu un kapitāla tirgus daļu – aptuveni 89% no kopējiem aktīviem. Turklāt trīs lielāko Latvijas banku – AS "Swedbank", AS "SEB banka" un AS "ABLV Bank" – tirgus daļa banku sektora kopējos aktīvos 2015. gada beigās veidoja 44%. 2015. gada aprīlī, noslēdzoties AS "Citadele banka" akcionāru maiņas procesam, valsts pēc būtības pārtrauca savu līdzdalību un konkurenci ar privātā sektora komersantiem šajā nozarē.

No 2015. gada Latvijas valsti finanšu un kapitāla tirgus segmentā pārstāv viena kapitālsabiedrība – AS "Attīstības finanšu institūcija "Altum"" (turpmāk – Altum), kas tika izveidota, reorganizējot VAS "Latvijas Attīstības finanšu institūcija "ALTUM"", SIA "Latvijas Garantiju aģentūra" un VAS "Lauku attīstības fonds" akciju un kapitāla daļas. Altum darbojas finanšu pakalpojumu nozarē, lai novērstu tirgus nepilnības un piešķirtu finanšu resursu aizdevumus un atbalstu valsts atbalsta programmām un tādiem projektiem, kurus privātā sektora komersanti nefinansē augsta riska dēļ. Finanšu pakalpojumu tirgū valda augsts konkurences līmenis, tajā darbojoties gan ievērojamam skaitam komercbanku, gan nebanku kredītdevēju, kuri finansē uzņēmumus to biznesa vajadzībām un mājāsaimniecību nekustamā īpašuma iegādi un cita veida patēriņu.

Tabula Nr. 42. Finanšu pakalpojumu nozares kapitālsabiedrību finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kopējie rādītāji	2014³⁶	2015
Apgrozījums	117 529,0	15 453,6
Peļņa / zaudējumi	32 500,0	2 208,3
EBITDA	40 753,0	3 309,2
EBIT	35 278,0	2 777,3
Kopējie aktīvi	3 298 297,0	403 977,7
Pamatkapitāls	351 418,3	204 862,3
Pašu kapitāls	389 315,0	201 058,3
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	27,7	14,3
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	34,7	21,4
Aktīvu atdeve, ROA, %	1,0	0,5
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	8,3	1,1
Kopējais likviditātes rādītājs	98,5	3,0
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	7,5	1,0
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	1 881	197
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	20,2	20,7
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	7 199,0	4 750,7
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	0,0	0,0
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas, maksājumi par valsts kapitāla daļu izmantošanu)	n/a	143,7
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	0,0	3 945,0

AS "Attīstības finanšu institūcija "Altum""

AS "Attīstības finanšu institūcija "Altum"" (turpmāk – Altum) ir izveidota 2013. gada 27. decembrī. Altum ir kapitālsabiedrība (kapitālsabiedrību grupa), kas finanšu instrumentu veidā (ar aizdevumiem, garantijām, ieguldījumiem riska kapitāla fondos u.c.) sniedz valsts atbalstu noteiktām mērķa grupām. Altum izstrādā un īsteno valsts atbalsta programmas, novēršot tirgus nepilnības, kuras nevar atrisināt privātā sektora finanšu iestādes, un nodrošinot finanšu pieejamību jomās, kuras valsts ir izvirzījusi kā atbalstāmas un svarīgas un kas veicina Latvijas ekonomisko attīstību.

Attīstības finanšu institūcijas loma ir:

- 1) papildināt finanšu tirgu;

- 2) labot tirgus nepilnības un kļūdas;

- 3) atbilstoši valsts deleģējumam darboties konkrēti definētās jomās un segmentos;

- 4) realizēt programmas sadarbībā ar privātiem tirgus dalībniekiem.

Lai nodrošinātu Altum efektīvu darbību, īstenojot atbalsta un attīstības programmas, kā arī valsts politiku tautsaimniecībā, Saeima 2014. gada 30. oktobrī pieņēma Attīstības finanšu institūcijas likumu, kurš stājās spēkā 2015. gada 1. martā. Pamatojoties uz 2014. gada 6. augusta Ministru kabineta rīkojumu Nr. 409 "Par VAS "Latvijas Attīstības finanšu institūcija "Altum"", SIA "Latvijas Garantiju aģentūra" un VAS "Lauku attīstības fonds" akciju un kapitāla daļu ieguldīšanu akciju sabiedrības "Attīstības finanšu institūcija" pamatkapitālā", tika uzsākts vienotas attīstības finanšu institūcijas izveidošanas process.

Altum izveidošana norisinās divos posmos. Pirmais posms ietvēra VAS "Lauku attīstības fonds", SIA "Latvijas Garantiju aģentūra" un VAS "Latvijas Attīstības finanšu institūcija "Altum"" kapitāldaļu nodošanu attīstības finanšu institūcijai, izveidojot attīstības finanšu institūciju koncernu. Šis posms ir veiksmīgi pabeigts 2014. gada 11. septembrī, kad visas VAS "Latvijas Attīstības finanšu institūcija "Altum"", SIA "Latvijas Garantiju aģentūra" un VAS "Lauku attīstības fonds" akcijas tika ieguldītas attīstības finanšu institūcijas pamatkapitālā kā mantiskais ieguldījums. Sabiedrības apmaksātais pamatkapitāls pēc mantiskā ieguldījuma veikšanas ir 204,86 miljoni EUR. Otrajā posmā notika VAS "Latvijas Attīstības finanšu institūcija "Altum"", SIA "Latvijas Garantiju aģentūra" un VAS "Lauku attīstības fonds" reorganizācija, izveidojot vienotu attīstības finanšu institūciju. Šī mērķa realizācijai 2014. gada 28. oktobrī VAS "Latvijas Attīstības finanšu institūcija "Altum"", SIA "Latvijas Garantiju aģentūra" un VAS "Lauku attīstības fonds" ir parakstījušas reorganizācijas līgumu, kas paredz šo kapitālsabiedrību pievienošanu Altum. Šis posms tika veiksmīgi realizēts 2015. gada 15. aprīlī.

Visas Altum balsstiesīgās akcijas pieder Latvijas valstij, un akciju turētāji ir Finanšu ministrija (40%), Ekonomikas ministrija (30%) un Zemkopības ministrija (30%).

2015. gada 31. decembrī Altum atbalsta programmu ietvaros izsniegtu finanšu instrumentu portfelis sastādīja 371,5 miljonus EUR, ko veidoja 8 901 finansēts projekts, t.sk.:

- 1) neto aizdevumu portfelis 201,5 miljoni EUR apmērā ar kopējo darījumu skaitu 6 573;

- 2) garantiju portfelis 131,1 miljons EUR apmērā ar kopējo darījumu skaitu 2 070;

- 3) ieguldījumi riska kapitāla fondos neto kopējā apjomā 38,9 miljoni EUR ar 258 finansētiem projektiem.

³⁶ 2014. gada datus iekļauta AS "Citadele banka" (koncerns) un AS "Attīstības finanšu institūcija" (konsolidēts).

Sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi

Sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi (turpmāk – sabiedriskie mediji) ir valsts kapitālsabiedrības, kuru pamatkapitālu veido valsts ieguldītā manta, taču finansējumu to darbības nodrošināšanai ārpus valsts budžeta dotācijas tie var gūt arī ar saimniecisko darbību, kā arī no citiem finanšu avotiem. Sabiedriskie mediji ir redakcionāli neatkarīgi, finansiāli patstāvīgi un darbojas sabiedrības interesēs. Sabiedrisko mediju galvenais uzdevums ir veidot un izplatīt sabiedriskā pasūtījuma programmas – sniegt daudzpusīgu kvalitatīvu un objektīvu saturu, kas sniedz informāciju par sabiedriski nozīmīgām un valstiski svarīgām tēmām, veicinot iedzīvotāju pilsonisku izpratni par politikas, ekonomikas, kultūras, tiesību, vides, drošības un sociālajiem jautājumiem.

Latvijas Republikā reģistrētie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi (turpmāk – mediji) pakļaujas Latvijā spēkā esošajam tiesiskajam regulējumam, t.sk. nodrošina vārda un uzskatu paušanas brīvību, sociāli nozīmīgas informācijas vispārēju pieejamību un netraucētu brīvas, demokrātiskas diskusijas uzturēšanu un attīstību, kā arī veicina sabiedrības integrāciju. Pastāvošās viedokļu konkurences, informācijas pārpilnības un faktu interpretācijas kritiskā izvērtēšanā būtiska loma ir tieši sabiedriskajiem medijiem, kam, neesot komerciālu panākumu motivētiem, jāspēj nodrošināt platforma kvalitatīvai sabiedriskai diskusijai.

Latvijā ir divi sabiedriskie mediji – Latvijas Televīzija (turpmāk – LTV) un Latvijas Radio (turpmāk – LR), kuru pieejamība ir nodrošināma visā Latvijas teritorijā. Sabiedrisko mediju darbības principus un kārtību reglamentē "Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likums". LTV un LR valsts kapitāla daļu turētāja ir Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (turpmāk – NEPLP), kas veic tās dalībnieku sapulces funkcijas. NEPLP sastāvā ir pieci locekļi, kurus ievēl Saeima uz pieciem gadiem un kas uzrauga mediju darbības atbilstību Latvijas normatīvajiem aktiem.

Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares kapitālsabiedrības

Tabula Nr. 43. Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares kapitālsabiedrību darbības rādītāji

Valsts kapitāla daļas sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozarē 2015. gadā

Kapitālsabiedrības nosaukums	Darbības joma	Apgrozījums, EUR '000	Peļņa/zaudējumi, EUR '000	Aktīvi kopā, EUR '000	Darbinieku skaits	Kapitāla daļu īpatsvars
VSIA "Latvijas Radio"	Sabiedriskie mediji	8 873,6	-16,0	7 157,1	273	100%
VSIA "Latvijas Televīzija"	Sabiedriskie mediji	16 949,8	-1 197,7	14 675,0	489	100%

Tabula Nr. 44. Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares kapitālsabiedrību finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kopējie rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	26 470,6	25 823,4
Peļņa / zaudējumi	-70,4	-1 213,7
EBITDA	1 688,2	715,8
EBIT	-110,8	-1 398,4
Kopējie aktīvi	25 765,0	21 832,1
Pamatkapitāls	5 662,1	5 662,1
Pašu kapitāls	14 131,7	12 800,4
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	-0,3	-4,7
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	6,4	2,8
Aktīvu atdeve, ROA, %	-0,3	-5,6
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	-0,5	-9,5
Kopējais likviditātes rādītājs	1,2	1,0
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	0,8	0,7
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	708	762
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	14,0	14,2
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	2 003,0	2 602,8
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	0,0	0,0
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	5 624,0	5 052,6
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	22 898,0	21 260,8

VSIA "Latvijas Televīzija"

LTV kā sabiedriskā medija pienākums ir aizstāvēt sabiedrības intereses – gādāt, lai sabiedrība saņem pilnvērtīgu un kvalitatīvu informāciju par tās dzīvi ietekmējošiem lēmumiem, procesiem un notikumiem un spēj pieņemt informētus lēmumus. LTV tiecas aptvert maksimāli plašu auditoriju un finanšu iespēju robežās nodrošina satura pieejamību cilvēkiem ar dzirdes un redzes traucējumiem. LTV raida divos televīzijas kanālos – LTV1 un LTV7. Savas darbības nodrošināšanai LTV 2015. gadā no valsts budžeta saņēmusi vairāk nekā 70% no tās kopējā finansējuma, pārējo summu iegūstot no televīzijas tiešās darbības un reklāmas ieņēmumiem.

Atbilstoši LTV sniegtajai informācijai satura kvalitātes vadības ietvaros sabiedriskais medijs 2015. gada laikā veicinājis proaktīvu nacionālās dienaskārtības veidošanu, aktualizējot Latvijas sabiedrībai un valsts attīstībai stratēģiski svarīgu jautājumu iekļaušanu televīzijas saturā. Vienlaikus, sekojot līdzi informācijas tehnoloģiju attīstībai un satura digitalizācijas tendencēm, LTV ir palielinājis satura pieejamību, gan attīstot savu darbību interneta platformās: <https://www.lsm.lv> (LSM.LV) un <https://www.replay.lsm.lv>, gan aktivizējot komunikāciju ar auditoriju sociālajos tīklos.

2015. gadā LTV ir turpinājis centienus un uzrādījis progresu attiecībā uz kapitālsabiedrības izvirzītā darbības mērķa sasniegšanu – atgūt Latvijā ietekmīgākā medija statusu līdz 2020. gadam. LTV pietuvojisies mērķa izpildes uzdevumam noturēt LTV kanālu kopējo skatīšanās daļu (salīdzinājumā pret pārējiem televīzijas kanāliem) virs 17%, sasniedzot 16,6% atzīmi. Vienlaikus 2015. gada laikā LTV izdevies palielināt ekonomiski aktīvo iedzīvotāju (vecuma grupa 35–64 gadi) daļu skatītāju auditorijā, LTV1 esot otrajam skatītākajam kanālam Latvijā ar 9,6% lielu skatīšanās laiku ekonomiski aktīvo iedzīvotāju vecuma vidū, jūnijā un jūlijā ieņemot skatītākā televīzijas kanāla statusu.

Centieni uzrunāt krievvalodīgo auditoriju un palielināt LTV7 krievu informatīvā satura atpazīstamību 2015. gadā ir ļāvuši sasniegt 50% no visas nelatviešu televīzijas skatītāju auditorijas, kas ir par 10% vairāk nekā iepriekšējā gadā. Atzinīgi vērtējams arī sabiedriskā medija darbs tā interneta vietnes popularitātes pieaugumā, palielinot tā auditoriju gandrīz divkārti – no 140 000 lietotāju pirmajā tā darbības gadā (2014. gads) līdz pat 220 000–275 000 unikālo apmeklētāju 2015. gadā. LTV sekmīgi pārsniegusi tās mērķi palielināt auditorijas apmierinātību ar satura kvalitāti līdz 70%, nodrošinot 75% skatītāju un mediju satura lietotāju apmierinātību.

LTV apgrozījums 2015. gadā bija 16,9 miljoni EUR, no kuriem budžeta dotācija veidoja 13,5 miljonus EUR (palielinoties par 427,5 tūkstošiem EUR, salīdzinot ar 2014. gadu), ieskaitot papildu budžeta piešķirumus (jaunās politikas iniciatīvas). Neraugoties uz to, ka satura kvalitātes un daudzveidības nodrošināšanas nolūkā 2015. gadā par 1,3 miljoniem EUR jeb 7,9% attiecībā pret iepriekšējo gadu ir pieaugušas pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas, LTV ir izdevies samazināt administrācijas izmaksas (par 4,9%), kas atspoguļo 2013. gadā aizsākto pārmaiņu rezultātu, kā arī

efektivitātes uzlabošanu un prioritātes maiņu izmaksu struktūrā, proporcionāli vairāk līdzekļu atvēlot LTV pamatdarbībai – saturam televīzijā un internetā.

2015. gadu LTV ir noslēgusi ar zaudējumiem 1,2 miljonu EUR apmērā, kas veidojas gan ražošanas izmaksu pieauguma dēļ, gan arī tāpēc, ka daļa no pērn saražotā satura un (vai) iegādātajiem raidījumiem (licencēm) tiek demonstrēti šogad.

Ņemot vērā, ka televīzijas darbības un programmas plānošana notiek vismaz 6–12 mēnešus pirms sezonas sākuma, iespējamu risku tās turpmākai attīstībai rada neskaidrība un nesakārtotais regulējums saistībā ar plānoto sabiedrisko mediju iziešanu no reklāmas tirgus līdz ar 2017. gada 1. janvāri. Šādas pārmaiņas radītu būtiskas izmaiņas televīzijas darbībā, t.sk. finanšu plūsmā.

Tabula Nr. 45. VSIA "Latvijas Televīzija" finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kapitālsabiedrības rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	17 270,3	16 949,8
Peļņa / zaudējumi	-254,5	-1 197,7
EBITDA	1 146,1	299,8
EBIT	-269,8	-1 426,4
Kopējie aktīvi	18 098,5	14 675,0
Pamatkapitāls	4 837,5	4 837,5
Pašu kapitāls	8 781,5	7 583,8
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	-1,5	-7,1
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	6,6	1,8
Aktīvu atdeve, ROA, %	-1,4	-8,2
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	-2,9	-15,8
Kopējais likviditātes rādītājs	1,3	0,9
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	1,1	0,9
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	453	489
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	13,5	14,1
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	1 983,5	2 590,6
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	0,0	0,0
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	3 208,2	2 647,2
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	14 969,7	13 820,2

VSIA "Latvijas Radio"

LR kā sabiedriskas raidorganizācijas, kas pārstāv sabiedrības intereses, pamatuzdevums ir pildīt sabiedrisko pasūtījumu, nodrošinot pietiekamu pētniecisko un analītisko materiālu apjomu, īpaši par tēmām, kas nepietiekami atspoguļotas komerciālajos medijos. Lai nodrošinātu sabiedriskā pasūtījuma izpildi un sniegtu klausītājiem pilnvērtīgu radio formātam atbilstošu – informatīvi izklaidējošu – saturu, LR raida sešās pamatprogrammās.

Sekojoši mediju attīstības tendencēm, t.sk. pieaugošai mediju konverģencei (tradicionālo mediju saplūšanai ar interneta mediju formātu), LR attīstīta satura piedāvājumu digitālajā vidē un šim nolūkam 2015. gada laikā ir palielinājis multimedialā satura piedāvājumu, piedāvājot LR auditorijai arī sīžetus klātienē – tiešraidē no notikumu vietas. Neskatoties uz pieaugošo konkurenci, LR 2015. gada laikā ir izdevies panākt sasniegtās auditorijas pieaugumu līdz 643 tūkstošiem klausītāju (2014. gadā 632 tūkstoši – sezonāli izlīdzināts vidējais klausītāju skaits), sasniedzot 37,4% no radio klausīšanās laika tirgus daļas (sezonāli izlīdzināti dati pārskata periodā).

LR panācis augšupeju klausītāju, kas klausās kādu no LR raidījumiem vismaz reizi nedēļā, apmierinātībā ar satura kvalitāti, sasniedzot 86% un vienlaikus saglabājot arī augstu uzticēšanās līmeni LR kā sabiedriskajam medijam – 82% uzticēšanās indekss. Papildus var secināt, ka LR ieņem būtisku lomu Latvijas klausītāju mediju izvēlē – aptuveni pusei no klausītājiem (vecumā no 15 līdz 74 gadiem) sekojot līdzī kādai no LR programmām vismaz reizi nedēļā un katram trešajam radio klausītājam (38%) novērtējot kādu no LR raidstacijām kā iecienītāko (visbiežāk atskaņoto).

2015. gadā tika mainīta uzņēmuma pārvaldes struktūra, palielinot valdes sastāvu līdz trīs valdes locekļiem, atsevišķi nodalot atbildību par vispārējiem administratīvajiem un pārvaldes jautājumiem, programmu satura attīstību un tehnisko nodrošinājumu. Sabiedrisko mediju vienotā ziņu portāla LSM. LV pārvaldības uzlabošanai uzsākti priekšdarbi ziņu portāla integrēšanai LTV struktūrā, kas pilnībā tiks pabeigta 2016. gadā. Papildus 2015. gada laikā ir uzsākta multimediju studijas izbūve LR ēkā Rīgā un iegūts finansējums Latgales studijas izbūvei, paredzot šo studiju izmantošanu gan LR, gan LTV vajadzībām.

LR neto apgrozījums 2015. gadā bija 8,9 miljoni EUR, valsts dotācija 2015. gadā veidoja 82% no LR neto apgrozījuma. LR kopējie ieņēmumi 2015. gadā palielinājās par 103,6 tūkstošiem EUR jeb 1%, savukārt kopējās izmaksas, salīdzinot ar 2014. gadu, ir pieaugušas par 261,3 tūkstošiem EUR jeb 3%, no kurām ražošanas izmaksas pieaugušas par 73 tūkstošiem EUR (kopā sastādot 9 miljonus EUR). LR 2015. gadu noslēdzis ar zaudējumiem 16 tūkstošu EUR apmērā.

Tabula Nr. 46. VSIA "Latvijas Radio" finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kapitālsabiedrības rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	9 200,3	8 873,6
Peļņa / zaudējumi	184,2	-16,0
EBITDA	542,1	416,1
EBIT	159,0	28,0
Kopējie aktīvi	7 666,5	7 157,1
Pamatkapitāls	824,7	824,7
Pašu kapitāls	5 350,2	5 216,6
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	2,0	-0,2
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	5,9	4,7
Aktīvu atdeve, ROA, %	2,4	-0,2
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	3,4	-0,3
Kopējais likviditātes rādītājs	1,2	1,2
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	0,4	0,4
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	255	273
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	15,0	14,5
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	19,5	12,2
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	0,0	0,0
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	2 415,8	2 405,4
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	7 928,4	7 440,6

Izglītība un sports

Izglītības un sporta nozarē darbojas septiņas kapitālsabiedrības – divas izglītības nozarē, kuru kopējais apgrozījums 2015. gadā bija 6,3 miljoni EUR, un piecas sporta nozarē, kuru kopējais apgrozījums 2015. gadā bija 3,8 miljoni EUR.

Izglītība

Izglītības nozarē darbojas divas kapitālsabiedrības – VSIA "Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums" (turpmāk – tehnikums) un VSIA "Bulduru Dārzkopības vidusskola" (turpmāk – vidusskola).

Sākot no 2014. gada (turpinoties 2015. gadā), vidusskolā ir veiktas sistemātiskas darbības, lai stabilizētu vidusskolas finanšu situāciju – īstenots apjomīgs katlumājas rekonstrukcijas projekts, rekonstruēta mācību procesam nepieciešamā siltumnīca, daļēji segtas saistības un iepriekšējos pārskata periodos uzkrātie zaudējumi, izbeigti tiesu procesi u.c. Kopš 2008./2009. mācību gada³⁷ vidusskolas audzēkņu skaits saglabā tendenci kristies, 2014./2015. mācību gada sākumā sasniedzot 324 audzēkņus izglītības iestādē, kura ir plānota 1000 audzēkņu izglītošanai. PKC vadītās darba grupas ziņojumā³⁸ vidusskolai ir rekomendēts mainīt juridisko statusu, jo tās darbība pēc būtības atbilst iestādes vai atvasinātas publisko tiesību juridiskās personas statusam un, ņemot vērā nepietiekamo izglītojamo skaitu, vidusskola nevar pastāvēt kā patstāvīga izglītības iestāde, saglabājot valsts kapitālsabiedrības statusu.

Tehnikums īsteno profesionālās vidējās un arodizglītības programmas ēdināšanas, viesnīcu un tūrisma pakalpojumu, pārtikas ražošanas, interjera dizaina, apģērbu dizaina un ražošanas, būvdarbu, kā arī komerczinību jomās. Tehnikums ir viens no 19³⁹ profesionālās izglītības kompetences centriem valstī. Tas arī veic ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu, profesionālās kvalifikācijas eksāmenu organizēšanu dažādām kvalifikācijām (piem., apdares darbu strādnieks, tērpu stila speciālists, ēdināšanas pakalpojumu speciālists u.c.).

Sports

Sporta nozarē darbojas piecas kapitālsabiedrības – VSIA "Bobsleja un kamaniņu trase "Sigulda"", VSIA "Kultūras un sporta centrs "Daugavas stadions"", SIA "Sporta centrs "Mežaparks"", SIA "Tenisa centrs "Lielupe"" un SIA "Latvijas Olimpiskā vienība". Katra no tām sniedz savu ieguldījumu sporta attīstībā.

³⁷ 538 audzēkņi uz 1. septembri (2015. gada Bulduru Dārzkopības vidusskolas pašnovērtējuma ziņojums).

³⁸ Ziņojums "Par valsts līdzdalības kapitālsabiedrībās izvērtēšanu un ar Ministru prezidenta 2012. gada 19. jūnija rīkojumu Nr. 233 izveidotās darba grupas priekšlikumiem turpmākai rīcībai" (6.lpp.).

³⁹ <http://www.niid.lv/pikc>

VSIA "Kultūras un sporta centrs "Daugavas stadions"" ir vieta, kur var rīkot starptautiskajiem standartiem atbilstošus dažāda līmeņa čempionātus un sacensības. 2015. gadā stadionā norisinājās dažādas starptautiskās vieglatlētikas sacensības un XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki. Lai arī turpmāk stadions varētu nodrošināt kvalitatīvu pasākumu norisi cilvēkam drošā vidē, 2015. gada nogalē Ministru kabinets apstiprināja rīkojumu par stadiona teritorijas uzlabošanu, veidojot to par daudz efektīvāku ikdienas izmantošanā⁴⁰. Pārbūves projektu īstenošs stadions sadarbībā ar Rīgas pilsētas pašvaldību, projekta īstenošanai tiks izmantoti Eiropas Reģionālā attīstības fonda līdzekļi – 40,2 miljoni EUR apmērā un valsts līdzfinansējums 7 092 600 EUR apmērā.

SIA "Tenisa centrs "Lielupe"" ir valstī lielākais tenisa centrs. Nacionālajā sporta bāzē ietilpst astoņi atklātie tenisa laukumi un pieci segtie tenisa laukumi. Centrs dienā vidēji apkalpo 200 dažāda vecuma tenisa spēlētāju, kā arī rīko meistarsacīkstes, čempionātus un dažādus turnīrus. Esošo tenisa laukumu noslodze 2015. gadā ir bijusi ļoti augsta, kas nozīmē, ka apgrozījuma ziņā sporta bāze ir tuvu tā maksimālai kapacitātei.⁴¹

SIA "Latvijas Olimpiskā vienība" 2015. gadā bija 152 sportisti 28 sporta veidos. Pārskata gadā SIA "Latvijas Olimpiskā vienība" nodrošināja vasaras sporta veidu pārstāvju gatavošanos un startu sezonas galvenajās sacensībās pasaules, Eiropas čempionātos un spēlēs, kā arī nodrošināja ziemas sporta veidu pārstāvju gatavošanos un startus pasaules un Eiropas čempionātos⁴².

SIA "Sporta centrs "Mežaparks"" 2015. gadā strādāja bez zaudējumiem, savukārt gūtā peļņa tika novirzīta iepriekšējo gadu zaudējumu segšanai. Pārskata gadā sporta centrs izpildīja nepieciešamos priekšnosacījumus nacionālās sporta bāzes statusa saglabāšanai, kas tam nodrošina nodokļu atlaides un ļauj pretendēt uz valsts dotāciju.⁴³

SIA "Bobsleja un kamaniņu trasē "Sigulda"" 2015. gadā veikti uzlabojumi trasē un finiša mājā pēc starptautiskās kamaniņu federācijas prasībām. Tika pabeigta saules un nokrišņu sistēmas rekonstrukcijas 2. kārtā, iegādāts un uzstādīts rezultātu tablo, iegādāta jauna kravas automašīna sportistu pacelšanai no finiša uz starta vietām, kā arī veikti uzlabojumi aukstuma ražošanas saimniecībā. Sporta bāzē 2015. gadā tika rīkotas dažādas starptautiskas sacensības – Pasaules čempionāts kamaniņu sportā, Eiropas kausa posms skeletonā un bobslejā, Junioru Pasaules kausa posms kamaniņu sportā un Latvijas čempionāts kamaniņu sportā.⁴⁴

⁴⁰ 2015.gada 11. novembra Ministru kabineta rīkojums Nr. 714 "Par konceptuālo ziņojumu "Par Daugavas stadiona (Rīgā) teritorijas revitalizācijas programmas "Kultūras un sporta kvartāla izveide Grīziņkalna apkaimē" īstenošanu" [5.6.1. specifiskā atbalsta mērķis "Veicināt Rīgas pilsētas revitalizāciju, nodrošinot teritorijas efektīvu sociālekonomisko izmantošanu"].

⁴¹ SIA "Tenisa centrs "Lielupe"" 2015. gada pārskats.

⁴² SIA "Latvijas Olimpiskā vienība" 2015. gada pārskats.

⁴³ SIA Sporta centrs "Mežaparks" 2015. gada pārskats.

⁴⁴ SIA "Bobsleja un kamaniņu trase "Sigulda"" 2015. gada pārskats.

Izglītības un sporta nozares kapitālsabiedrības

Tabula Nr. 47. Izglītības nozares kapitālsabiedrību darbības rādītāji

Valsts kapitāla daļas izglītības nozarē 2015. gadā

Kapitālsabiedrības nosaukums	Darbības joma	Apgrozījums, EUR '000	Peļņa/zaudējumi, EUR '000	Aktīvi kopā, EUR '000	Darbinieku skaits	Kapitāla daļu īpatsvars
VSIA "Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums"	Profesionālās vidējās un arodizglītības programmu īstenošana	5 046,5	46,0	13 262,4	342	100%
VSIA "Bulduru Dārzkopības vidusskola"	Profesionālās izglītības programmu īstenošana	1 253,5	13,7	6 564,5	93	100%

Tabula Nr. 48. Izglītības nozares kapitālsabiedrību finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000

Kopējie rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	6 515,2	6 300,0
Peļņa / zaudējumi	525,4	59,6
EBITDA	1 443,5	1 073,6
EBIT	569,1	104,2
Kopējie aktīvi	19 346,5	19 827,0
Pamatkapitāls	8 735,0	8 735,0
Pašu kapitāls	7 905,1	7 964,8
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	8,1	0,9
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	22,2	17,0
Aktīvu atdeve, ROA, %	2,7	0,3
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	6,6	0,7
Kopējais likviditātes rādītājs	0,8	0,8
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	1,4	1,5
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	394	435
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	8,5	8,4
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	3 144,0	992,5
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas, EUR	0,0	0,0
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	1 657,5	1 946,3
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	5 792,3	5 916,7

Tabula Nr. 49. Sporta nozares kapitālsabiedrību darbības rādītāji**Valsts kapitāla daļas sporta nozarē 2015. gadā**

Kapitālsabiedrības nosaukums	Darbības joma	Apgrozījums, EUR '000	Peļņa/zaudējumi, EUR '000	Aktīvi kopā, EUR '000	Darbinieku skaits	Kapitāla daļu īpatsvars
VSIA "Bobsleja un kamanīņu trase "Sigulda""	Sports	672,4	-0,4	6 262,8	36	100%
VSIA "Kultūras un sporta centrs "Daugavas stadions""	Sports	344,5	0,8	1 015,3	22	100%
SIA "Sporta centrs "Mežaparks""	Sports	293,2	110,1	15 670,0	15	99,99%
SIA "Tenisa centrs "Lielupe""	Sports	247,7	14,2	11 977,8	15	99,99%
SIA "Latvijas Olimpiskā vienība"	Sports	2 288,0	49,0	743,5	39	29%

Tabula Nr. 50. Sporta nozares kapitālsabiedrību finanšu rādītāji**Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000**

Kopējie rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	3 430,8	3 845,8
Peļņa / zaudējumi	-10,5	173,8
EBITDA	362,3	654,5
EBIT	-68,8	83,6
Kopējie aktīvi	35 918,7	35 669,5
Pamatkapitāls	31 506,8	31 506,8
Pašu kapitāls	29 970,9	30 008,0
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	-0,3	4,5
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	10,6	17,0
Aktīvu atdeve, ROA, %	-0,03	0,5
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	-0,03	0,6
Kopējais likviditātes rādītājs	5,4	5,1
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	0,2	0,2
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	117	127
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	13,0	12,8
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	3 024,8	1 324,6
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas, EUR	11,0	26,7
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	803,7	859,4
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	6 989,0	3 539,6

Pārējās valsts kapitālsabiedrības

Latvijas valstij pieder kapitāla daļas arī citās kapitālsabiedrībās, kuras nebija iespējams iekļaut nevienā no iepriekš aplūkotajām sadaļām. Šīs kapitālsabiedrības varētu sadalīt divās grupās. Pirmajā grupā ietilpst kapitālsabiedrības, kas veic valsts pārvaldes uzdevumus, bet juridiski ir komercsabiedrības, kā arī ir kapitālsabiedrības, kuras gan pilnībā pieder valstij, taču darbojas brīvā tirgus apstākļos un tieši konkurē ar privāto sektoru. Otrajā grupā ietilpst kapitālsabiedrības, kurās valstij pieder kapitāla daļas vēsturisku apsvērumu dēļ un kapitāla daļu turētājs šīm daļām ir VAS "Privatizācijas aģentūra".

Pārējās kapitālsabiedrības

Tabula Nr. 51. Pārējo kapitālsabiedrību darbības rādītāji

Valsts kapitāla daļas pārējās kapitālsabiedrībās 2015.gadā						
Kapitālsabiedrības nosaukums	Darbības joma	Apgrozījums, EUR '000	Peļņa/zaudējumi, EUR '000	Aktīvi kopā, EUR '000	Darbinieku skaits	Kapitāla daļu īpatsvars
VAS "Latvijas Loto"	Valsts līmeņa loteriju organizēšana	24 685,9	4 027,2	11 645,4	99	100%
VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs"	Vides monitoringa veikšana, zemes dziļu ģeoloģiskā izpēte	5 868,7	-361,5	23 381,5	296	100%
VAS "Privatizācijas aģentūra"	Valsts īpašumu privatizācijas procesa pabeigšana, kapitāla daļu un īpašuma objektu atsavināšanas procesa nodrošināšana	2 794,4	-71,3	46 524,7	66	100%
Pārējās kapitālsabiedrības	-	2 551,0	113,6	10 539,8	104	-

Tabula Nr. 52. Pārējo kapitālsabiedrību finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kopējie rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	33 543,9	35 900,0
Peļņa / zaudējumi	-126 577,1	3 708,0
EBITDA	-121 786,5	8 963,6
EBIT	-123 584,7	6 994,1
Kopējie aktīvi	194 163,5	92 091,5
Pamatkapitāls	455 588,5	476 410,2
Pašu kapitāls	17 933,6	39 127,0
Koefficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	-377,3	10,3
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	-363,1	25,0
Aktīvu atdeve, ROA, %	-65,2	4,0
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	-705,8	9,5
Kopējais likviditātes rādītājs	3,4	4,6
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	-	1,4
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	573	565
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	11,8	12,6
leguldījumi pamatlīdzekļos	959,2	1 891,2
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	3 157,8	3 280,8
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	15 167,4	18 343,6
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	3 900,9	5 198,1

VAS "Latvijas Loto"

VAS "Latvijas Loto" (turpmāk – Latvijas Loto) ir Latvijas nacionālais loteriju uzņēmums, un tā vienīgais īpašnieks ir valsts. Latvijas Loto darbības ideja balstīta uz loteriju nozares būtību – iedzīvotāju brīvo līdzekļu piesaiste, no kuras daļa tiek izmaksāta laimestos un daļa – kā papildu finansējums nonāk valsts budžetā.

Azartspēļu un izložu likuma 63. pantā ir noteikts, ka valsts mēroga izlozes organizē valsts kapitālsabiedrība, kurā visas kapitāla daļas pieder valstij un kuras akcijas nav atsavināmas un privatizējamas, – Latvijas Loto.

Saskaņā ar iepriekš minēto Latvijas Loto ar monopola tiesībām veic valsts mēroga izložu organizēšanu, nodrošinot augstākos pakalpojuma organizēšanas un sniegšanas kvalitātes, drošības un sociālās atbildības standartus. Līdz ar to kapitālsabiedrības loma nozares darbībā pamatojama, lai:

1) nodrošinātu stabilāku, drošāku un caurspīdīgāku izložu tirgus darbības vidi, vienlaikus stimulējot nelegālo tiešsaistes azartspēļu operatoru darbības ierobežošanu un tirgus daļas mazināšanu;

2) piedāvājot spēlētājiem drošus un sociāli atbildīgus pakalpojumus, nodrošinātu atbildīgas spēles principa ieviešanu izložu tirgū, tādējādi mazinot atkarības risku;

3) nodrošinātu Latvijas Loto kā valsts kapitālsabiedrības attīstību;

4) nodrošinātu, ka līdzekļi no izložu organizēšanas nonāk valsts budžetā sabiedrības vajadzībām;

5) virzītu patērētājus spēlei legālā, stingri kontrolētā vidē, samazinot "naudas atmazgāšanas" riskus nozarē.

2015. gadā Latvijas Loto bija ceturrtā lielākā kapitālsabiedrība izložu un azartspēļu tirgū. Tās ieņēmumi bija 24 686 tūkstoši EUR, kas ir aptuveni 10,17% no nozares kopējā apgrozījuma, salīdzinājumā ar 2014. gadu pieaugot par 12,8%.

Tabula Nr. 53. VAS "Latvijas Loto" finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kapitālsabiedrības rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	21 888,4	24 685,9
Peļņa / zaudējumi	3 516,3	4 027,2
EBITDA	6 827,2	7 696,3
EBIT	6 455,9	7 235,1
Kopējie aktīvi	11 177,9	11 645,4
Pamatkapitāls	284,6	284,6
Pašu kapitāls	6 093,2	6 900,1
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	16,1	16,3
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	31,2	31,2
Aktīvu atdeve, ROA, %	31,5	34,6
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	57,7	58,4
Kopējais likviditātes rādītājs	7,2	10,6
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	0,8	0,7
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	98	99
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	13,3	15,1
leguldījumi pamatlīdzekļos	452,1	627,7
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	2 977,0	3 164,7
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	6 336,9	7 532,2
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	0,0	0,0

VAS "Privatizācijas aģentūra"⁴⁵

VAS "Privatizācijas aģentūra" (turpmāk – PA) pamatdarbības veids ir valsts īpašuma objektu un valsts zemesgabalu privatizācijas nodrošināšana saskaņā ar likumu "Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" un tās turējumā nodoto valsts kapitāla daļu atsavināšanu.

PA akcijas 100% pieder Latvijas valstij, un akciju turētājs ir Ekonomikas ministrija. PA šobrīd ir līdzdalība AS "Reverta" 84,15%, SIA "HIPONIA" 100%, SIA "FeLM" 100% (no 2016. gada 1. aprīļa).

PA ieņēmumi no valsts kapitāla daļu un cita valsts īpašuma privatizācijas, atsavināšanas un īpašumu nomas bija 7,59 miljoni EUR. 2015. gadā PA pārskaitīja valsts budžetā un citām valsts institūcijām ieņēmumus no valsts īpašumu privatizācijas, atsavināšanas un parādu kapitalizācijas 7,769 miljonus EUR, kā arī ieņēmumus no valsts īpašumu iznomāšanas 0,419 miljonus EUR. 2015. gada 20. aprīlī PA ir pabeigusi AS "Citadele banka" akciju pārdošanas darījumu. Lai nodrošinātu norēķinus ar Valsts kasi un Eiropas Rekonstrukcijas

⁴⁵ VAS "Privatizācijas aģentūra" 2015. gada pārskats. Pieejams: <https://www.pa.gov.lv/upload/financialreports/2015-GADA-PARSKATS.pdf>

un attīstības banku, 2015. gadā ir palielināts PA pamatkapitāls par 20 659 183 EUR, kas tagad ir 443 064 930 EUR.

2015. gadā PA valsts kapitālsabiedrību pārvaldības reformas ietvaros no Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras ir pārņēmusi turējumā valsts speciālajam budžetam nodotās valsts kapitāla daļas 29 kapitālsabiedrībās. 2015. gada 30. decembrī starp Ekonomikas ministriju un PA tika noslēgts līgums par privatizācijas sertifikātu kontu apkalpošanu, ar kuru noteikts, ka PA pilda valsts pārvaldes uzdevumu – uztur privatizācijas sertifikātu kontus, veic darbības privatizācijas sertifikātu kontu pārceļšanai un informācijas sniegšanai par privatizācijas sertifikātu kontos veiktajām operācijām, pamatojoties uz AS "Attīstības finanšu institūcija "Altum"" pieprasījumu un ievērojot likumā noteikto kārtību.

Atbilstoši Ministru kabineta 2016. gada 22. marta lēmumam 2016. gada 1. aprīlī ir dibināta sabiedrība ar ierobežotu atbildību "FeLM", kuras vienīgais dalībnieks ir PA. SIA "FeLM" darbības mērķis ir prasījuma pret AS "KVV Liepājas metalurģis" pārvaldīšana. Savukārt SIA "FeLM" galvenie darbības veidi ir fondu pārvaldīšana, konsultēšana komercdarbībā un vadību zinātnēs.

2015. gadu PA noslēgusi ar zaudējumiem 71 312 EUR apmērā.

Tabula Nr. 54. VAS "Privatizācijas aģentūra" finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kapitālsabiedrības rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	3 046,5	2 794,4
Peļņa / zaudējumi	-129 792,6	-71,3
EBITDA	-129 754,4	21,3
EBIT	-129 800,6	-43,3
Kopējie aktīvi	151 451,4	46 524,7
Pamatkapitāls	422 405,7	443 064,9
Pašu kapitāls	-17 706,0	2 881,9
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	-4260,3	-2,6
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	-4259,1	0,8
Aktīvu atdeve, ROA, %	-85,7	-0,2
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	-	-2,5
Kopējais likviditātes rādītājs	0,9	3,5
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	-	15,1
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	67	66
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	23,8	24,3
leguldījumi pamatlīdzekļos	15,2	70,3
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	0,0	0,0
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	6 416,2	8 188,4
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	0,0	0,0

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras un VAS "Privatizācijas aģentūra" sadarbība valsts kapitāla daļu pārdošanā

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (turpmāk – VSAA) un PA 2013. gada 28. decembrī noslēdza līgumu par sadarbību VSAA turējumā esošo valsts pensiju speciālajam budžetam nodoto valsts kapitāla daļu pārdošanā 37 uzņēmumos. Pārdodamo kapitāla daļu īpatsvars sabiedrību pamatkapitālā svārstījās no 0,82% līdz 14,75%. Sadarbības līguma ietvaros tika pārdotas valsts kapitāla daļas AS "Autobāze LVA", AS "DHB", AS "Dobeles dzirnavnieks", AS "Mēbeļu nams", AS "NIDL", AS "Talsu autotransports", AS "Hanzas maiznīca", AS "Putnu fabrika "Ķekava"", SIA "Antikvariāts Planēta", SIA "Latvijas ķīmija", SIA "LEMF", SIA "Neirožu klīnika", kā arī daļa no AS "Valmieras stikla šķiedra" akciju paketes par kopējo summu 1,6 miljoni EUR. Sadarbības līgums tika izbeigts 2015. gada 10. augustā, noslēdzot ar VSAA vienošanos par turpmāko sadarbību, jo PA saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu 2015. gada 1. jūlijā pārņēma valsts pensiju speciālajam budžetam nodotās kapitāla daļas turējumā no VSAA. Minēto valsts kapitāla daļu pārvaldīšana un atsavināšana tiek veikta saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma nosacījumiem.

Tabula Nr. 55. VAS "Privatizācijas aģentūra" turējumā esošās valsts kapitāldaļas (01.07.2016.)

Kapitālsabiedrības nosaukums	Kapitāla daļu īpatsvars
SIA "Latttelecom"	51%
SIA "Sertifikācijas un testēšanas centrs"	100%
MSIA "Agroleasing S.I.A."	50%
SIA "Liepājas sērkočiņi"	10,62%
AS "Komunālprojekts"	14,75%
SIA "Sanatorija Dzimtene"	10%
AS "Latvijas kuģniecība"	10%
AS "Rīgas sanitārā transporta autobāze"	10%
AS "Pūres dārzkopības izmēģinājumu stacija"	8,73%
SIA "Balt Alliance"	8%
MSIA "Eiropas minerāls"	6,89%
MAS "RAF-Inženieru tehniskais centrs"	6,83%
AS "AUTO-REMONTS"	5,05%
Rēzeknes SEZ AS "REBIR"	5%
SIA "Ventspils ekskursiju birojs"	5%
MAS "Daugavpils dzirnavnieks"	5%
MAS "Rīgas alus darītava Vārpa"	5%

⁴⁶ Izslēgts no UR 16.09.2016.

⁴⁷ Kapitāla daļas pārdotas 15.08.2016.

MAS "Madona-AB"	5% ⁴⁶
AS "UNI SAN"	5%
AS "Latvijas Nacionālais autopārvadātāju centrs"	5%
AS "Lielplatone"	5%
AS "Latgales ciltslietu un mākslīgās apsūkšanas stacija"	4,91%
AS "Stendes selekcijas un izmēģinājumu stacija"	4,81%
AS "Lopkopības Izmēģinājumu Stacija "Latgale""	4,77%
AS "Latvijas maiznieks"	3,97%
AS "Rīgas dzirnavnieks"	3,68%
AS "Jelgavas mašīnbūves rūpnīca"	3,68%
AS "B.L.B. Baltijas Termināls"	3,64% ⁴⁷
AS "Daugavpils specializētais autotransporta uzņēmums"	3,2%
AS "Transinform"	2,91%
MAS "Latvijas zoovetapgāde"	2,6%
MAS "Liepājas metalurģis"	2,5%
AS "Valmieras stikla šķiedra"	1,78%
AS "Grindeks"	2,29%
AS "Ceļu pārvalde"	0,93%
SIA "Garantiju aģentūra"	0,34%
SIA "Latvijas Mobilais Telefons"	5%

Tabula Nr. 56. VAS "Privatizācijas aģentūra" līdzdalība kapitālsabiedrību kapitālā (01.07.2016.)

Kapitālsabiedrības nosaukums	Kapitāla daļu īpatsvars
AS "Reverta"	84,15%
SIA "Hiponia"	100%
SIA "FeLM"	100%

VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs"⁴⁸

VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" (turpmāk – LVĢMC) veic vides informācijas apkopošanu, uzkrāšanu un sniegšanu sabiedrībai un valsts un pašvaldību institūcijām, vides monitoringa veikšanu, zemes dziļu resursu apzināšanu un izvērtēšanu, valstij piederošo bīstamo atkritumu apsaimniekošanas objektu apsaimniekošanu, radioaktīvo atkritumu un kodolobjektu drošu apsaimniekošanu.

Visas LVĢMC kapitāla daļas pieder Latvijas valstij, un kapitāla daļu turētājs ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.

LVĢMC veic gan valsts pārvaldes deleģētos uzdevumus, gan sniedz komercpakalpojumus. LVĢMC ir kompetentā iestāde biocīdu jautājumos Latvijā, kas veic ķīmisko vielu izvērtējumu sadarbībā ar Eiropas Ķīmisko vielu aģentūru. LVĢMC nodrošina arī radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu, apsaimniekojot radioaktīvo atkritumu glabātavu "Radons", bīstamo atkritumu pārstrādes objektus, kuri ir valsts īpašumā, bīstamo atkritumu poligonu, kā arī citus ar bīstamo atkritumu apsaimniekošanu saistītos objektus un iekārtas, kuras ir valsts īpašumā. LVĢMC ir vienīgais reģionālās standarta dozimetrijas (SSD laboratorijas) uzturētājs Baltijā. Atbilstoši ar AS "Latvenergo" noslēgtajam līgumam LVĢMC veic Daugavas HES ūdenskrātuvju krastu nostiprināšanas darbus.

2015. gadā LVĢMC deleģēto uzdevumu izpildei saņēma valsts finansējumu 3 516 191 EUR. 2015. gadā LVĢMC strādāja ar zaudējumiem 361 500 EUR, kas saistāmi ar LVĢMC pamatlīdzekļu nolietojumu. Vienlaikus 2015. gadā ir pieaudzis LVĢMC sniegto pakalpojumu eksports.

LVĢMC ir piešķirts finansējums, lai uzsāktu Salaspils kodolreaktora likvidēšanas darbus 2017. un 2018. gadā.

Tabula Nr. 57. VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" finanšu rādītāji

Galvenie finanšu rādītāji, EUR '000		
Kapitālsabiedrības rādītāji	2014	2015
Apgrozījums	6 032,0	5 868,7
Peļņa / zaudējumi	-438,4	-361,5
EBITDA	774,6	930,6
EBIT	-379,8	-301,7
Kopējie aktīvi	21 065,6	23 381,5
Pamatakapitāls	25 303,6	25 303,6
Pašu kapitāls	19 951,2	19 589,7
Koeficienti		
Peļņas un apgrozījuma attiecība, %	-7,3	-6,2
EBITDA un apgrozījuma attiecība, %	12,8	15,9
Aktīvu atdeve, ROA, %	-2,1	-1,5
Pašu kapitāla atdeve, ROE, %	-2,2	-1,8
Kopējais likviditātes rādītājs	1,9	1,3
Saistību pret pašu kapitālu attiecība	0,1	0,2
Citi rādītāji		
Nodarbināto skaits vidēji gadā	295	296
Atlīdzības bruto izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto	8,2	8,5
Ieguldījumi pamatlīdzekļos	367,7	1 039,2
Valsts budžetā iemaksātās dividendes no iepriekšējā gada peļņas	0,0	0,0
Visas iemaksas budžetā (t.sk. dividendes, nodokļi, nodevas)	1 687,5	1 967,2
No valsts budžeta tieši vai netieši saņemtais finansējums (dotācijas, maksa par pakalpojumiem un citi finanšu līdzekļi)	3 356,9	3 516,2

⁴⁸ VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" 2015. gada pārskats.

Kapitālsabiedrību pārvaldības plānotā attīstība 2016. gadā

Latvijas pievienošanās Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijai tehniskās sarunas ir noslēgušās.

Latvijas mērķis 2016. gadā kļūt par pilntiesīgu Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (angliski OECD) dalībvalsti ir izpildīts, vienlaikus Latvijai nepieciešams turpināt darbu pie atsevišķu izvērtējuma ziņojumā ietverto rekomendāciju izpildes, nodrošinot labu korporatīvo pārvaldību.

Viena no būtiskajām rekomendācijām, kura arī ietverta līgumā par Latvijas pievienošanos OECD, ir par padomju izveidošanu lielākajās komerciāli orientētajās valsts kapitālsabiedrībās. 2016. gada pirmajā pusē tikušas izveidotas padomes AS "Latvijas valsts meži", VAS "Latvijas dzelzceļš", VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs", VAS "Latvijas Pasts" un VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"". Līdz 2016. gada novembrim plānots izveidot padomi AS "Latvenergo", kā arī līdz 2016. gada beigām vēl trīs Satiksmes ministrijas turējumā esošajās kapitālsabiedrībās un trīs Finanšu ministrijas turējumā esošajās kapitālsabiedrībās, kuras atbilst Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktajiem minimālajiem lieluma kritērijiem padomes veidošanai.

Būtisks kapitālsabiedrību pārvaldības uzdevums un priekšnoteikums kapitāla atdeves pieaugumam ir kapitālsabiedrību vidēja termiņa darbības stratēģiju izstrādes koordinācija un saskaņošana. Būtiski ir stratēģijas izstrādes procesā nodrošināt privātā biznesa līmenim atbilstošus finanšu mērķus, kas ir izaicinājums, vienlaikus atceroties, ka finanšu mērķus nepieciešams saskaņot un līdzsvarot ar nefinanšu mērķiem, kurus kapitālsabiedrībai izvirza kapitāla daļu turētājs, saistot tos ar nozares politikas prioritāšu īstenošanu. Tas ir izaicinājums gan kapitāla daļu turētājiem, gan PKC, bet no tā īstenošanas būs atkarīgs tas, cik sekmīgi tiek izmantoti valsts kapitālsabiedrībās ieguldītie aktīvi un kapitāls. Līdz 2016. gada 20. oktobrim PKC ir saņēmis atzinuma sniegšanai 17 no jauna izstrādātas kapitālsabiedrību vidēja termiņa darbības stratēģijas, tai skaitā no tādām tautsaimniecības attīstībai un sabiedrībai nozīmīgām kapitālsabiedrībām kā AS "Latvijas valsts meži", VAS "Augstsprieguma tīkls", AS "Attīstības finanšu institūcija "Altum"", VSIA "Latvijas Televīzija". Pārējās kapitālsabiedrības turpina darbu pie savu vidēja termiņa darbības stratēģiju izstrādes.

2016. gadā aktīvu darbību uzsākusi Koordinācijas institūcijas padome, apstiprinot vairākas vadlīnijas valsts kapitālsabiedrību pārvaldības jomā. Koordinācijas institūcijas padomes turpmākais darbs būtu orientējams uz kapitālsabiedrību pārvaldības turpmākas pilnveidošanas jautājumiem, jo īpaši, akcentējot jautājumus par valsts kapitālsabiedrību vēlamo kapitāla atdevi un tās pamatojumu, valsts īpašumtiesību politikas kritēriju saturu un piemērošanu, kā arī valdes un padomes locekļu atlasīšanu un atlīdzību.

2016. gadā tika sākti pētījumi par privātā sektora dažādu nozaru kapitālsabiedrību valdes locekļu atlīdzību Baltijas valstīs. Plānots, ka pētījuma rezultātā tiks iegūti dati par valdes locekļu atlīdzību divdesmit tautsaimniecības nozaru dalījumā un trīs lieluma grupās pēc kapitālsabiedrības lieluma (atkarībā no neto apgrozījuma, bilances kopsummas un darbinieku skaita). Šis

pētījums paredzēts, lai iegūtu papildu objektīvus datus par valdes locekļu atlīdzību privātajā sektorā, kurus varētu izmantot vadlīniju izstrādei par atlīdzības noteikšanu valsts kapitālsabiedrību valdes un padomes locekļiem. Vienlaikus pētījuma rezultāti, ja tajos būs konstatējams atbilstošs pamatojums, varētu tikt izmantoti iespējamu grozījumu Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā izstrādei, kas tiks uzsākta 2016. gada otrajā pusē. Tāpat, ikdienā risinot ar valsts kapitālsabiedrību un kapitāla daļu pārvaldību saistītos jautājumus, tiek uzkrāta informācija par atsevišķiem ar likuma īstenošanu saistītiem problemātiskiem jautājumiem, līdz ar to darbs pie iespējamiem likuma grozījumiem varētu iegūt plašāku tvērumu.

Ņemot vērā uzsāktu padomju veidošanas procesu lielākajās valsts kapitālsabiedrībās, PKC ir konstatējis atsevišķus trūkumus pašreizējā tiesiskajā regulējumā, kā arī Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūts izstrādājis un publicējis savus ieteikumus padomes locekļu iecelšanai valsts kapitālsabiedrībās. Tādēļ tika uzsākts darbs pie grozījumu izstrādes attiecīgajos Ministru kabineta noteikumos, lai precizētu nominācijas procesa norises regulējumu, tai skaitā attiecībā uz informācijas publiskošanu par nominācijas procesu, nominācijas komisijas locekļa iespējamā interešu konflikta un objektivitāti ietekmējošu apstākļu konstatēšanu, atbildību par nepatiesu ziņu sniegšanu apliecinājumā un konfidencialas informācijas izpaušanu. Darbs pie šo noteikumu grozījumu izstrādes noslēdzās 2016. gada rudenī, Ministru kabinetam 27. septembrī pieņemot noteikumus Nr. 647 "Grozījumi Ministru kabineta 2015. gada 1. decembra noteikumos Nr. 686 "Kārtība, kādā nominē kandidātus valdes un padomes locekļu amatam kapitālsabiedrībās, kurās valstij kā dalībniekam (akcionāram) ir tiesības izvirzīt valdes vai padomes locekļus, un valdes locekļus valsts kapitālsabiedrībās, kurās ir izveidota padome".

2016. gads ir pirmais gads, kad pēc vienotas metodikas un tiesiskā regulējuma tiek uzsākta kapitālsabiedrību darbības rezultātu izvērtēšana. Kapitāla daļu turētāji ir iesnieguši darbības rezultātu izvērtējumus par lielāko daļu valsts kapitālsabiedrību, kā arī PKC līdz 2016. gada 20. oktobrim ir sniedzis 55 savu izvērtējumu par kapitālsabiedrību darbības rezultātiem. Būtiski atzīmēt, ka kapitālsabiedrību darbības rezultāti 2016. gadā tiek vērtēti attiecībā pret kapitālsabiedrību budžetos noteiktajiem finanšu un nefinanšu mērķiem, kurus kapitālsabiedrības noteikušas pašas un saskaņojot tos ar kapitāla daļu turētāju. Līdz ar to joprojām kā būtisks turpmākā darba elements jāuzsver vidēja termiņa darbības stratēģiju izstrāde, tās ietvaros līdzsvarojot finanšu mērķus ar nefinanšu mērķiem un vienlaikus panākot kapitāla atdeves līmeni, kas ir salīdzināms ar privātā sektora kapitālsabiedrību rādītājiem, vienlaikus ņemot vērā nozari un kapitālsabiedrībai noteiktos nefinanšu mērķus.

Pielikums

Valsts kapitālsabiedrību, valsts kapitāla daļu, valsts kapitālsabiedrībām un valsts izšķirošā ietekmē esošām kapitālsabiedrībām piederošās kapitāla daļas (sagatavots uz 01.07.2016.)

Nr.	Kapitālsabiedrības nosaukums	Nozare	Apgrozījums, 2015, EUR '000	Peļņa/ zaudējumi, 2015, EUR '000	Aktīvi kopā, 31.12.2015., EUR '000	Kapitāla daļu īpatsvars, turētājs vai īpašnieks	Papildu informācija
1.	AS "Latvenergo" (koncerns)	Enerģētika	929 128,0	85 039,0	3 517 372,0	100% Ekonomikas ministrija	
2.	AS "Latvijas dzelzceļš" (koncerns)	Transports	420 163,0	583,0	1 014 784,0	100% Satiksmes ministrija	
3.	SIA "LDZ Cargo"	Transports	332 706,2	2 868,8	182 244,7	100% VAS "Latvijas dzelzceļš"	
4.	AS "Sadales tīkls"	Enerģētika	292 291,0	-10 837,0	1 310 085,0	100% AS "Latvenergo"	
5.	AS "Air Baltic Corporation" (konsolidēts)	Transports	284 606,9	19 547,6	119 805,6	80,05% Satiksmes ministrija	Ar 02.05.2016. 80,05% kapitāla daļu turētājs ir Satiksmes ministrija
6.	AS "Latvijas valsts meži"	Mežsaimniecība	261 551,1	59 300,1	360 102,9	100% Zemkopības ministrija	
7.	SIA "Lattelecom" (koncerns)	Sakari	190 614,7	32 150,1	319 050,1	51% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
8.	AS "RĪGAS SILTUMS"	Enerģētika	173 484,8	2 422,5	164 022,8	48,995% Ekonomikas ministrija, 0,005% AS "Latvenergo"	
9.	SIA "Latvijas Mobilais Telefons" (konsolidēts)	Sakari	179 518,7	22 194,2	251 115,7	23% VAS "LVRTC", 23% SIA "Lattelecom", 5% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
10.	SIA "LDZ ritošā sastāva serviss"	Transports	83 282,6	47,1	77 432,5	100% VAS "Latvijas dzelzceļš"	
11.	AS "Augstsprieguma tīkls"	Enerģētika	124 775,8	172,6	107 187,7	100% Finanšu ministrija	
12.	SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca"	Veselības aprūpe	94 129,5	-4 973,5	98 612,5	100% Veselības ministrija	
13.	VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca"	Veselības aprūpe	81 503,5	152,8	104 719,0	100% Veselības ministrija	
14.	VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs"	Transports	61 911,7	3 000,4	60 994,8	100% Satiksmes ministrija	
15.	AS "Latvijas elektriskie tīkli"	Enerģētika	47 510,0	14 880,0	405 181,0	100% AS "Latvenergo"	
16.	AS "Pasažieru vilciens"	Transports	63 275,7	556,0	55 173,5	100% Satiksmes ministrija	
17.	VAS "Latvijas Pasts"	Sakari	60 674,3	3 206,7	91 701,8	100% Satiksmes ministrija	
18.	VAS "Valsts nekustamie īpašumi"	Nekustamo īpašumu pārvaldība	66 147,3	-10 506,3	409 485,5	100% Finanšu ministrija	
19.	VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga""	Transports	49 090,2	1 150,9	186 027,8	100% Satiksmes ministrija	
20.	VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija"	Transports	39 364,7	1 513,7	40 973,4	100% Satiksmes ministrija	

Nr.	Kapitālsabiedrības nosaukums	Nozare	Apgrozījums, 2015, EUR '000	Peļņa/zaudējumi, 2015, EUR '000	Aktīvi kopā, 31.12.2015., EUR '000	Kapitāla daļu īpatsvars, turētājs vai īpašnieks	Papildu informācija
21.	VSIA "Bērnu klīniskā universitātes slimnīca"	Veselības aprūpe	33 965,6	3,7	60 958,4	100% Veselības ministrija	
22.	VAS "Latvijas gaisa satiksme"	Transports	24 965,4	470,9	30 545,3	100% Satiksmes ministrija	
23.	SIA "LDZ infrastruktūra"	Transports	24 949,8	640,9	20 337,4	100% VAS "Latvijas dzelzceļš"	
24.	SIA "Citrus Solutions"	Sakari	25 023,6	541,1	17 038,4	100% SIA "Lattelecom"	
25.	VAS "Latvijas Loto" (konsolidēts)	Pārējās nozares (pārējie)	24 685,9	4 027,2	11 645,4	100% Finanšu ministrija	
26.	SIA "Lattelecom Techonology"	Sakari	21 334,2	2 275,0	11 407,4	100% SIA "Lattelecom"	
27.	VSIA "Latvijas Televīzija"	Pārējās nozares (sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi)	16 949,8	-1 197,7	14 675,0	100% Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome	
28.	AS "Attīstības finanšu institūcija "Altum""	Pārējās nozares (finanšu pakalpojumi)	15 453,6	2 208,3	403 977,7	40% Finanšu ministrija, 30% Ekonomikas ministrija, 30% Zemkopības ministrija	
29.	VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs"	Sakari	14 897,8	5 233,3	104 402,7	100% Satiksmes ministrija	
30.	VAS "Latvijas Valsts ceļi"	Transports	13 581,2	57,8	6 131,8	100% Satiksmes ministrija	
31.	VSIA "Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīca"	Veselības aprūpe	11 640,3	-82,0	11 089,1	100% Veselības ministrija	
32.	VSIA "Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs"	Veselības aprūpe	12 438,7	39,9	25 059,7	100% Veselības ministrija	
33.	VSIA "Latvijas Nacionālā opera un balets"	Kultūra	11 271,0	12,6	7 007,5	100% Kultūras ministrija	
34.	SIA "LDZ Cargo Loģistika"	Transports	12 312,8	141,3	1 130,0	100% SIA "LDZ Cargo"	
35.	AS "Aviation Crew Resources"	Transports	11 086,7	61,5	5 114,7	100% AS "Air Baltic Corporation"	
36.	AS "Reverta" (koncerns)	Nekustamo īpašumu pārvaldība	1 453,7	-54 251,7	144 368,1	84,15% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
37.	VSIA "Latvijas Radio"	Pārējās nozares (sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi)	8 873,6	-16,0	7 157,1	100% Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome	
38.	AS "VRC Zasuļauks"	Transports	1 824,2	-538,0	1 372,6	51% AS "Pasažieru vilciens"	

Nr.	Kapitālsabiedrības nosaukums	Nozare	Apgrozījums, 2015, EUR '000	Peļņa/ zaudējumi, 2015, EUR '000	Aktīvi kopā, 31.12.2015., EUR '000	Kapitāla daļu īpatsvars, turētājs vai īpašnieks	Papildu informācija
39.	VSIA "Nacionālais rehabilitācijas centrs "Vaivari""	Veselības aprūpe	9 058,5	10,9	9 211,1	100% Veselības ministrija	
40.	SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs"	Lauksaimniecība	8 303,2	13,8	5 062,4	99,32% Zemkopības ministrija	
41.	SIA "LDZ Apsardze"	Transports	7 291,6	101,2	1 770,9	100% VAS "Latvijas dzelzceļš"	
42.	VSIA "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca"	Veselības aprūpe	7 111,2	7,0	18 673,4	100% Veselības ministrija	
43.	VAS "Tiesu namu aģentūra"	Nekustamo īpašumu pārvaldība	6 336,7	85,7	48 825,0	100% Tieslietu ministrija	
44.	VSIA "Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs"	Pārējās nozares (pārējie)	5 868,7	-361,5	23 381,5	100% Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	
45.	VAS "Elektroniskie sakari"	Sakari	6 229,7	49,4	11 561,0	100% Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	
46.	SIA "Auteko & TUV Latvija"	Transports	5 569,5	776,7	3 982,7	51% VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija"	
47.	VSIA "Slimnīca "Ģintermuiža""	Veselības aprūpe	5 220,3	162,2	14 183,7	100% Veselības ministrija	
48.	SIA "Biroju centrs Ezerparks"	Nekustamo īpašumu pārvaldībai	7 181,6	2 649,0	74 097,6	100% VAS "Valsts nekustamie īpašumi"	100% BCE kapitāla daļas kopš 29.12.2015. (līdz tam – 31,5%) pieder VAS "Valsts nekustamie īpašumi"
49.	VSIA "Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums"	Izglītība	5 046,5	46,0	13 262,4	100% Izglītības un zinātnes ministrija	
50.	VSIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi"	Nekustamo īpašumu pārvaldība	4 773,1	14,1	6 690,8	100% Zemkopības ministrija	
51.	VSIA "Strenču psihoneiroloģiskā slimnīca"	Veselības aprūpe	4 549,5	47,4	7 217,7	100% Veselības ministrija	
52.	VAS "Latvijas Jūras administrācija"	Transports	4 239,4	49,4	5 393,3	100% Satiksmes ministrija	
53.	SIA "Lattelecom BPO"	Sakari	4 526,0	765,2	1 887,6	100% SIA "Lattelecom"	
54.	SIA "PINS.CO"	Reklāmas pakalpojumi	5 165,9	-831,8	3 083,3	95,94% AS "Air Baltic Corporation"	SIA "Coalition Rewards" kopš 26.04.2016. ir SIA "PINS.CO"
55.	VSIA "Latvijas Nacionālais teātris"	Kultūra	4 162,8	6,1	1 474,0	100% Kultūras ministrija	
56.	VSIA "Autotransporta direkcija"	Transports	3 387,2	516,0	3 468,8	100% Satiksmes ministrija	

Nr.	Kapitālsabiedrības nosaukums	Nozare	Apgrozījums, 2015, EUR '000	Peļņa/zaudējumi, 2015, EUR '000	Aktīvi kopā, 31.12.2015., EUR '000	Kapitāla daļu īpatsvars, turētājs vai īpašnieks	Papildu informācija
57.	VSIA "Dailēs teātris"	Kultūra	4 026,9	0,3	782,5	100% Kultūras ministrija	
58.	SIA "Hiponia"	Nekustamo īpašumu pārvaldība	3 920,8	-11 300,2	61 862,6	100% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
59.	VSIA "Aknīstes psihoneiroloģiskā slimnīca"	Veselības aprūpe	3 317,5	2,6	6 913,8	100% Veselības ministrija	
60.	VSIA "Piejūras slimnīca"	Veselības aprūpe	3 110,2	-4,4	10 697,6	100% Veselības ministrija	
61.	VAS "Privatizācijas aģentūra"	Pārējās nozares (pārējie)	2 794,4	-71,3	46 524,7	100% Ekonomikas ministrija	
62.	VSIA "Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris"	Kultūra	2 611,3	-35,5	1 053,2	100% Kultūras ministrija	
63.	SIA "Air Baltic Training"	Transports	2 471,0	159,8	1 149,2	100% AS "Air Baltic Corporation"	
64.	SIA "Veselības aprūpes nekustamie īpašumi"	Nekustamo īpašumu pārvaldība	2 396,9	120,3	492,3	100% VAS "Valsts nekustamie īpašumi"	
65.	VSIA "Jaunais Rīgas teātris"	Kultūra	2 870,2	3,0	1 097,8	100% Kultūras ministrija	
66.	SIA "Scantest"	Transports	2 242,0	674,9	1 041,4	20% VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija"	
67.	SIA "Latvijas Olimpiskā vienība"	Sports (Sporta organizācija)	2 288,0	49,0	743,5	29% Izglītības un zinātnes ministrija	
68.	VSIA "Latvijas Vēstnesis"	Pārējās nozares (pārējie)	1 903,3	82,7	2 996,7	100% Tieslietu ministrija	
69.	VSIA "Bulduru Dārzkopības vidusskola"	Izglītība	1 253,5	13,7	6 564,5	100% Izglītības un zinātnes ministrija	09.08.2016. pieņemts MK lēmums par pārveidi par atvasinātu publisku personas kapitālsabiedrību, kur kapitāldaļas pieder Latvijas Lauksaimniecības universitātei
70.	VSIA "Iekšlietu ministrijas poliklīnika"	Veselības aprūpe	2 020,6	2,0	801,3	100% Iekšlietu ministrija	
71.	SIA "Meža un koksnes produktu pētniecības un attīstības institūts"	Mežsaimniecība	1 956,6	46,8	1 122,0	40% AS "Latvijas valsts meži"	
72.	SIA "Veselības centrs "Biķernieki""	Veselības aprūpe	1 444,5	5,9	585,4	99,58% SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca"	
73.	SIA "Autests"	Transports	1 466,0	253,1	1 596,1	20% VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija"	

Nr.	Kapitālsabiedrības nosaukums	Nozare	Apgrozījums, 2015, EUR '000	Peļņa/ zaudējumi, 2015, EUR '000	Aktīvi kopā, 31.12.2015., EUR '000	Kapitāla daļu īpatsvars, turētājs vai īpašnieks	Papildu informācija
74.	SIA "Latvijas nacionālais metroloģijas centrs"	Pārējās nozares (Sertifikācija)	1 191,5	2,6	1 160,3	100% Ekonomikas ministrija	
75.	VSIA "Latvijas Koncerti"	Kultūra	1 130,5	11,1	917,7	100% Kultūras ministrija	
76.	AS "LatRailNet"	Transports	1 197,9	12,7	276,0	100% VAS "Latvijas dzelzceļš"	
77.	VSIA "Bērnu psihoneiroloģiskā slimnīca "Ainaži""	Veselības aprūpe	1 032,6	5,9	4 349,7	100% Veselības ministrija	
78.	VSIA "Valsts Akadēmiskais koris "Latvija""	Kultūra	1 455,3	1,0	178,9	100% Kultūras ministrija	
79.	AS "Enerģijas publiskais tirgotājs"	Enerģētika	2 201,5	0,0	160,1	100% AS "Latvenergo"	
80.	VSIA "Rīgas Cirkis"	Kultūra	642,1	-44,7	465,9	100% Kultūras ministrija	
81.	SIA "Baltijas Kravas Centrs"	Uzglabāšana	595,2	-48,9	366,3	100% AS "Air Baltic Corporation"	
82.	VSIA "Kremerata Baltica"	Kultūra	704,9	0,3	35,4	100% Kultūras ministrija	
83.	SIA "Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs"	Pārējās nozares (sertifikācija)	801,4	65,9	966,9	100% Ekonomikas ministrija	
84.	SIA "LatLoto nams"	Pārējās nozares (pārējie)	806,3	64,2	229,5	100% VAS "Latvijas Loto"	
85.	VSIA "Šampētera nams"	Nekustamo īpašumu pārvaldība	949,6	0,7	905,2	100% Labklājības ministrija	
86.	SIA "Jaunmoku pils"	Nekustamo īpašumu pārvaldība	667,6	42,1	1 428,0	100% AS "Latvijas valsts meži"	
87.	SIA "Bobsleja un kamaniņu trase "Sigulda""	Sports (Nacionālā sporta bāze)	672,4	-0,4	6 262,8	100% Izglītības un zinātnes ministrija	
88.	SIA "Sertifikācijas un testēšanas centrs"	Pārējās nozares (Sertifikācija)	747,7	21,8	481,0	100% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
89.	SIA "Mailmaster"	Transports	528,6	48,6	516,6	100% VAS "Latvijas Pasts"	
90.	VSIA "Valmieras drāmas teātris"	Kultūra	678,7	1,0	521,0	100% Kultūras ministrija	
91.	SIA "VNĪ pils"	Nekustamo īpašumu pārvaldība	617,6	7,2	133,0	100% VAS "Valsts nekustamie īpašumi"	
92.	VSIA "Straupes narkoloģiskā slimnīca"	Veselības aprūpe	639,3	3,7	158,9	100% Veselības ministrija	
93.	VSIA "Latvijas Leļļu teātris"	Kultūra	542,7	1,3	340,2	100% Kultūras ministrija	

Nr.	Kapitālsabiedrības nosaukums	Nozare	Apgrozījums, 2015, EUR '000	Peļņa/ zaudējumi, 2015, EUR '000	Aktīvi kopā, 31.12.2015., EUR '000	Kapitāla daļu īpatsvars, turētājs vai īpašnieks	Papildu informācija
94.	VSIA "Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris"	Kultūra	557,5	-65,9	618,1	100% Kultūras ministrija	
95.	VSIA "Latvijas proves birojs"	Pārējās nozares (pārējie)	535,7	30,0	824,3	100% Finanšu ministrija	
96.	VSIA "Meliorprojekts"	Lauksaimniecība	375,0	-29,8	214,6	100% Zemkopības ministrija	
97.	VSIA "Kultūras un sporta centrs "Daugavas stadions""	Sports (nacionālā sporta bāze)	344,5	0,8	1 015,3	100% Izglītības un zinātnes ministrija	
98.	SIA "Sporta centrs "Mežaparks""	Sports (nacionālā sporta bāze)	293,2	110,1	15 670,0	99,99% Izglītības un zinātnes ministrija	
99.	SIA "Tenisa centrs "Lielupe""	Sports (nacionālā sporta bāze)	247,7	14,2	11 977,8	99,9% Izglītības un zinātnes ministrija	
100.	SIA "Venttests"	Transports	224,9	39,3	578,6	50% VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija"	
101.	SIA "Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja"	Kultūra	237,9	-0,9	39,6	33,33% Kultūras ministrija	
102.	VSIA "Liepājas simfoniskais orķestris"	Kultūra	1 744,2	0,2	293,9	100% Kultūras ministrija	
103.	SIA "Rīgas Hematoloģijas centrs"	Veselības aprūpe	164,7	-8,0	274,8	49,04% Veselības ministrija, 50,96% SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca"	
104.	VSIA "Daugavpils teātris"	Kultūra	159,0	0,6	146,0	100% Kultūras ministrija	
105.	SIA "Vides investīciju fonds"	Pārējās nozares (pārējie)	112,1	0,9	6 718,8	100% Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	
106.	SIA "Eiropas dzelzceļa līnijas"	Transports	4,6	-21,0	1 342,4	100% Satiksmes ministrija	
107.	SIA "Liepājas sērkokoņi"	Pārējās nozares (pārējie)	0,0	26,2	653,6	10,62% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
108.	OÜ "Elektrum Eesti"	Enerģētika	37 552	192	5 923	100% AS "Latvenergo"	
109.	UAB "Elektrum Lietuva"	Enerģētika	80 590	529	11 268	100% AS "Latvenergo"	
110.	SIA "Liepājas enerģija"	Enerģētika	17 066	3 122	43 573	51% AS "Latvenergo"	
111.	AS "Latvijas Gāze"	Enerģētika	444 686	30 517	750 015	0,00029% Ekonomikas ministrija	
112.	SIA "STREK"	Transports	17 280	6 108	46 052	5,84% VAS "Latvijas dzelzceļš"	
113.	SIA "Mirigo"	Transports	n/a	n/a	n/a	3% VAS "Latvijas dzelzceļš"	

Nr.	Kapitālsabiedrības nosaukums	Nozare	Apgrozījums, 2015, EUR '000	Peļņa/ zaudējumi, 2015, EUR '000	Aktīvi kopā, 31.12.2015., EUR '000	Kapitāla daļu īpatsvars, turētājs vai īpašnieks	Papildu informācija
114.	AS "RB Rail"	Transports	0	-680	12 734	33,33% SIA "Eiropas Dzelzceļa līnijas"	
115.	SIA "Rīgas Vagonbūves Uzņēmums "Baltija""	Transports	69	-117	458	100% SIA "LDZ ritošā sastāva serviss"	
116.	SIA "Baltijas Datoru Akadēmija"	Sakari	2 616	323	592	100% SIA "Lattelecom"	
117.	SIA "Media 360"	Sakari	672	-370	2 460	100% SIA "Lattelecom Technology"	
118.	A/S "Rīgas Kinostudija"	Kultūra	n/a	n/a	n/a	24,1% Kultūras ministrija	
119.	AS "Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds"	Pārējās nozares (finanšu pakalpojumi)	n/a	n/a	183	50% SIA "Lattelecom" grupa; 48,15% AS "Latvenergo" koncerns; 1,85% AS „Augstsprieguma tīkls”	
120.	SIA "Kurzemes radio"	Pārējās nozares (sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi)	194	3	118	0,58% VSIA "Latvijas Radio"	
121.	AS "Latvijas Finieris"	Pārējās nozares (pārējie)	194 373	10 339	237 245	0,94% AS "Latvijas valsts meži"	
122.	AS "Komunālprojekts"	Pārējās nozares (pārējie)	600	-78	1 078	14,75% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
123.	SIA "Sanatorija Dzimtene"	Pārējās nozares (pārējie)	50	-5	76	10% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
124.	AS "Latvijas kuģniecība"	Pārējās nozares (pārējie)	2 984	1 017	61 804	10% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
125.	AS "Rīgas sanitārā transporta autobāze"	Pārējās nozares (pārējie)	2 338	736	16 122	10% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
126.	AS "Pūres dārzkopības izmēģinājumu stacija"	Pārējās nozares (pārējie)	181	5	309	8,73% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
127.	SIA "Balt Alliance"	Pārējās nozares (pārējie)	1 614	67	3 237	8% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
128.	AS "AUTO-REMONTS"	Pārējās nozares (pārējie)	237	3	171	5,05% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
129.	Rēzeknes SEZ AS "REBIR"	Pārējās nozares (pārējie)	1 955	76	8 900	5% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
130.	AS "UNI SAN"	Pārējās nozares (pārējie)	1 290	-149	680	5% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
131.	AS "Latvijas Nacionālais autopārvadātāju centrs"	Pārējās nozares (pārējie)	0	0	0	5% VAS "Privatizācijas aģentūra"	

Nr.	Kapitālsabiedrības nosaukums	Nozare	Apgrozījums, 2015, EUR '000	Peļņa/zaudējumi, 2015, EUR '000	Aktīvi kopā, 31.12.2015., EUR '000	Kapitāla daļu īpatsvars, turētājs vai īpašnieks	Papildu informācija
132.	AS "Lielplatone"	Pārējās nozares (pārējie)	494	-91	1 681	5% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
133.	AS "Latgales ciltslietu un mākslīgās apsūkšanas stacija"	Pārējās nozares (pārējie)	300	1	967	4,91% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
134.	AS "Stendes selekcijas un izmēģinājumu stacija"	Pārējās nozares (pārējie)	736	214	4 174	4,81% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
135.	AS "Lopkopības Izmēģinājumu Stacija "Latgale"	Pārējās nozares (pārējie)	1 063	151	2 915	4,77% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
136.	AS "Latvijas maiznieks"	Pārējās nozares (pārējie)	23 949	544	17 927	3,97% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
137.	AS "Rīgas dzirnavnieks"	Pārējās nozares (pārējie)	22 548	718	23 634	3,68% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
138.	AS "Jelgavas mašīnbūves rūpnīca"	Pārējās nozares (pārējie)	654	-346	3 690	3,68% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
139.	AS "B.L.B. Baltijas Termināls"	Pārējās nozares (pārējie)	13 427	2 077	19 977	3,64% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
140.	AS "Daugavpils specializētais autotransporta uzņēmums"	Pārējās nozares (pārējie)	2 649	353	3 194	3,2% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
141.	AS "Valmieras stikla šķiedra"	Pārējās nozares (pārējie)	103 262	5 486	125 179	1,78% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
142.	AS "Grindeks"	Pārējās nozares (pārējie)	57 965	-807	138 811	2,29% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
143.	AS "Ceļu pārvalde"	Pārējās nozares (pārējie)	19 255	318	11 160	0,93% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
144.	SIA "BRC Novatēka"	Nekustamo īpašumu pārvaldība	n/a	n/a	n/a	7,02% SIA "Hiponia"	
145.	SIA "Tilžas rapsis"	Nekustamo īpašumu pārvaldība	n/a	-28,3	n/a	86,01% SIA "Hiponia"	Avots: SIA "Hiponia" 2015. gada pārskats
146.	SIA "Priekuļu rapsis"	Nekustamo īpašumu pārvaldība	n/a	-12,5	n/a	26,27% SIA "Hiponia"	Avots: SIA "Hiponia" 2015. gada pārskats
147.	OOO Parex Leasing&Factoring	Nekustamo īpašumu pārvaldība	n/a	n/a	n/a	100% AS "Reverta"	Avots: AS "Reverta" 2016. gada 1. pusgada nerevidēts saīsinātais finanšu pārskats, 11. lpp.
148.	Regalite Holdings Limited	Nekustamo īpašumu pārvaldība	n/a	n/a	n/a	100% AS "Reverta"	Avots: AS "Reverta" 2016. gada 1. pusgada nerevidēts saīsinātais finanšu pārskats, 11. lpp.

Nr.	Kapitālsabiedrības nosaukums	Nozare	Apgrozījums, 2015, EUR '000	Peļņa/ zaudējumi, 2015, EUR '000	Aktīvi kopā, 31.12.2015., EUR '000	Kapitāla daļu īpatsvars, turētājs vai īpašnieks	Papildu informācija
149.	UAB NIF Lietuva	Nekustamo īpašumu pārvaldība	n/a	n/a	n/a	100% AS "Reverta"	Avots: AS "Reverta" 2016. gada 1. pusgada nerevidēts saisinātais finanšu pārskats, 11. lpp.
150.	OU NIF Eesti	Nekustamo īpašumu pārvaldība	n/a	n/a	n/a	100% AS "Reverta"	Avots: AS "Reverta" 2016. gada 1. pusgada nerevidēts saisinātais finanšu pārskats, 11. lpp.
151.	SIA NIF Dzīvojamie Īpašumi	Nekustamo īpašumu pārvaldība	n/a	n/a	n/a	100% AS "Reverta"	Avots: AS "Reverta" 2016. gada 1. pusgada nerevidēts saisinātais finanšu pārskats, 11. lpp.
152.	SIA NIF Komerציpašumi	Nekustamo īpašumu pārvaldība	n/a	n/a	n/a	100% AS "Reverta"	Avots: AS "Reverta" 2016. gada 1. pusgada nerevidēts saisinātais finanšu pārskats, 11. lpp.
153.	SIA NIF Zemes Īpašumi	Nekustamo īpašumu pārvaldība	n/a	n/a	n/a	100% AS "Reverta"	Avots: AS "Reverta" 2016. gada 1. pusgada nerevidēts saisinātais finanšu pārskats, 11. lpp.
154.	SIA NIF Projekts 1	Nekustamo īpašumu pārvaldība	n/a	n/a	n/a	100% AS "Reverta"	Avots: AS "Reverta" 2016. gada 1. pusgada nerevidēts saisinātais finanšu pārskats, 11. lpp.
155.	SIA NIF Projekts 6	Nekustamo īpašumu pārvaldība	n/a	n/a	n/a	100% AS "Reverta"	Avots: AS "Reverta" 2016. gada 1. pusgada nerevidēts saisinātais finanšu pārskats, 11. lpp.
156.	SIA NIF Projekts 7	Nekustamo īpašumu pārvaldība	n/a	n/a	n/a	100% AS "Reverta"	Avots: AS "Reverta" 2016. gada 1. pusgada nerevidēts saisinātais finanšu pārskats, 11. lpp.
157.	SIA NIF Projekts 8	Nekustamo īpašumu pārvaldība	n/a	n/a	n/a	100% AS "Reverta"	Avots: AS "Reverta" 2016. gada 1. pusgada nerevidēts saisinātais finanšu pārskats, 11. lpp.
158.	Carnella Maritime Corp	Nekustamo īpašumu pārvaldība	n/a	n/a	n/a	100% AS "Reverta"	Avots: AS "Reverta" 2016. gada 1. pusgada nerevidēts saisinātais finanšu pārskats, 11. lpp.
159.	SIA NIF Projekts 10	Nekustamo īpašumu pārvaldība	n/a	n/a	n/a	100% AS "Reverta"	Avots: AS "Reverta" 2016. gada 1. pusgada nerevidēts saisinātais finanšu pārskats, 11. lpp.
160.	KS "ZGI fonds"	Pārējās nozares (finanšu pakalpojumi)	n/a	-383	58	64,77% AS "Attīstības finanšu institūcija "Altum""	
161.	KS "Imprimatur Capital Technology Venture Fund"	Pārējās nozares (finanšu pakalpojumi)	n/a	84	6 764	67% AS "Attīstības finanšu institūcija "Altum""	
162.	KS "Imprimatur Capital Seed Fund"	Pārējās nozares (finanšu pakalpojumi)	n/a	-582	6 829	100% AS "Attīstības finanšu institūcija "Altum""	

Nr.	Kapitālsabiedrības nosaukums	Nozare	Apgrozījums, 2015, EUR '000	Peļņa/zaudējumi, 2015, EUR '000	Aktīvi kopā, 31.12.2015., EUR '000	Kapitāla daļu īpatsvars, turētājs vai īpašnieks	Papildu informācija
163.	KS "BaltCap Latvia Venture Capital Fund"	Pārējās nozares (finanšu pakalpojumi)	n/a	-1 636	15 493	66,67% AS "Attīstības finanšu institūcija "Altum""	
164.	KS "Otrais Eko fonds"	Pārējās nozares (finanšu pakalpojumi)	n/a	-79	3 172	33,3% AS "Attīstības finanšu institūcija "Altum""	
165.	"Invento" KS	Pārējās nozares (finanšu pakalpojumi)	n/a	n/a	n/a	49,54% AS "Attīstības finanšu institūcija "Altum""	
166.	"Expansion Capital Fund" KS	Pārējās nozares (finanšu pakalpojumi)	n/a	-68	8 423	95,24% AS "Attīstības finanšu institūcija "Altum""	
167.	"ZGI-3" KS	Pārējās nozares (finanšu pakalpojumi)	n/a	-169	9 519	95,24% AS "Attīstības finanšu institūcija "Altum""	
168.	"Flycap Investment Fund" KS	Pārējās nozares (finanšu pakalpojumi)	n/a	-164	6 306	95,24% AS "Attīstības finanšu institūcija "Altum""	
169.	Baltic Innovation Fund	Pārējās nozares (finanšu pakalpojumi)	n/a	n/a	n/a	20% AS "Attīstības finanšu institūcija "Altum""	
170.	AS "Citadele banka" (koncerns)	Pārējās nozares (finanšu pakalpojumi)	n/a	n/a	n/a	75% minus 1 akcija VAS "Privatizācijas aģentūra"	Pārdošana pabeigta 20.04.2015. ⁴⁹
171.	VAS "Latvijas Attīstības finanšu institūcija "Altum""	Pārējās nozares (finanšu pakalpojumi)	n/a	n/a	n/a	100% AS "Attīstības finanšu institūcija"	Reorganizēts 15.04.2015. Avots: www.lursoft.lv
172.	SIA "Latvijas Garantiju aģentūra"	Pārējās nozares (finanšu pakalpojumi)	n/a	n/a	n/a	100% AS "Attīstības finanšu institūcija"	Reorganizēts 15.04.2015. Avots: www.lursoft.lv
173.	VAS "Lauku attīstība fonds"	Pārējās nozares (finanšu pakalpojumi)	n/a	n/a	n/a	100% AS "Attīstības finanšu institūcija"	Reorganizēts 15.04.2015. Avots: www.lursoft.lv
174.	AS "Transinform"	Pārējās nozares (pārējie)	n/a	n/a	n/a	2,91% VAS "Privatizācijas aģentūra"	
175.	SIA "Garantiju aģentūra"	Pārējās nozares (pārējie)	10	-5	244	0,34% VAS "Privatizācijas aģentūra"	Uzsākta bankrota procedūra
176.	MAS "Latvijas zoovetapgāde"	Pārējās nozares (pārējie)	n/a	n/a	n/a	2,6% VAS "Privatizācijas aģentūra"	Tiesiskās aizsardzības process uz 01.01.2016. Aktuāls maksātnespējas process

⁴⁹ 2015. gada 20. aprīlī Sabiedrība ir pabeigusi AS "Citadele banka" akciju pārdošanas darījumu, Ripplewood un divpadsmit starptautisku investoru grupa kļuvusi par AS "Citadele banka" akcionāriem un ERAB (Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka) savā īpašumā saglabāja aptuveni 25% AS "Citadele banka" akciju. Norēķini ar investoriem, AS "Citadele banka", ERAB un Valsts kasi veikti 2015. gada 20. aprīlī (avots: VAS "Privatizācijas aģentūra" 2015. gada pārskats, 6. lpp.).

Nr.	Kapitālsabiedrības nosaukums	Nozare	Apgrozījums, 2015, EUR '000	Peļņa/zaudējumi, 2015, EUR '000	Aktīvi kopā, 31.12.2015., EUR '000	Kapitāla daļu īpatsvars, turētājs vai īpašnieks	Papildu informācija
177.	MAS "Liepājas metalurģis"	Pārējās nozares (pārējie)	5	2 828	1 406	2,5% VAS "Privatizācijas aģentūra"	Aktuāls maksātspējas process
178.	MSIA "Agroleasing S.I.A."	Pārējās nozares (pārējie)	n/a	n/a	n/a	50% VAS "Privatizācijas aģentūra"	Aktuāls maksātspējas process
179.	MSIA "Eiropas minerāls"	Pārējās nozares (pārējie)	n/a	n/a	n/a	6,89% VAS "Privatizācijas aģentūra"	Aktuāls maksātspējas process
180.	SIA "Ventspils ekskursiju birojs"	Pārējās nozares (pārējie)	n/a	n/a	n/a	5% VAS "Privatizācijas aģentūra"	Darbības izbeigšana (saskaņā ar VID nolēmumu) reģistrēta no 04.02.2015.
181.	MAS "Daugavpils dzirnavnieks"	Pārējās nozares (pārējie)	81	-6 129	7 975	5% VAS "Privatizācijas aģentūra"	Aktuāls maksātspējas process
182.	MAS "Rīgas alus darītava Vārpa"	Pārējās nozares (pārējie)	n/a	n/a	n/a	5% VAS "Privatizācijas aģentūra"	Aktuāls maksātspējas process
183.	MAS "Madona-AB"	Pārējās nozares (pārējie)	5	-307	27	5% VAS "Privatizācijas aģentūra"	Aktuāls maksātspējas process
184.	MAS "Dzelzceļtransports"	Pārējās nozares (pārējie)	n/a	n/a	n/a	5% VAS "Privatizācijas aģentūra"	Aktuāls maksātspējas process uz 01.01.2016. Sabiedrība likvidēta 13.06.2016.
185.	MAS "Jēkabpils labība"	Pārējās nozares (pārējie)	n/a	n/a	n/a	5% VAS "Privatizācijas aģentūra"	Aktuāls maksātspējas process uz 01.01.2016. Sabiedrība likvidēta 17.05.2016.
186.	SIA "Riska investīciju sabiedrība"	Pārējās nozares (finanšu pakalpojumi)	n/a	n/a	n/a	100% AS "Attīstības finanšu institūcija "Altum""	Likvidēta un izslēgta no Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra 03.05.2016.
187.	SIA "Rīgas centra Namu pārvalde"	Pārējās nozares (finanšu pakalpojumi)	n/a	n/a	n/a	100% AS "Attīstības finanšu institūcija "Altum""	Likvidēta un izslēgta no Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra 03.02.2016.
188.	MAS "RAF-Inženieru tehniskais centrs"	Pārējās nozares (pārējie)	n/a	n/a	n/a	6,83% VAS "Privatizācijas aģentūra"	Aktuāls maksātspējas process uz 01.01.2016. Sabiedrība likvidēta 27.05.2016.
189.	VSIA "Vides projekti"	Pārējās nozares (pārējie)	n/a	n/a	n/a	100% Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Maksātspējas process izbeigts 14.11.2014.; sakarā ar administratora nāvi sabiedrība nav izslēgta no UR
190.	SIA "TravelLounge"	Transports	n/a	n/a	n/a	100% SIA "Baltic Airlines"	Uzsākts likvidācijas process no 21.07.2015. 2015. gadā TravelLounge likvidācijas process netika pabeigts, sabiedrībai nav saimnieciskās darbības
191.	SIA "Baltcom TV"	Sakari	n/a	n/a	n/a	0,04% VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs"	2015. gada oktobrī LVRTC ir veicis Baltkom TV pamatkapitāla daļu atsavināšanu

Nr.	Kapitālsabiedrības nosaukums	Nozare	Apgrozījums, 2015, EUR '000	Peļņa/ zaudējumi, 2015, EUR '000	Aktīvi kopā, 31.12.2015., EUR '000	Kapitāla daļu īpatsvars, turētājs vai īpašnieks	Papildu informācija
192.	AS "Rēzeknes autobusu parks"	Pārējās nozares (pārējie)	n/a	n/a	n/a	5% VAS "Privatizācijas aģentūra"	Valsts kapitāla daļas pārdotas 01.10.2015.
193.	VSIA "Namzinis"	Nekustamo īpašumu pārvaldība	n/a	n/a	n/a	100% Satiksmes ministrija	Maksātspējas process pabeigts 03.11.2015.
194.	SIA "Training Centre Holdings"	Transports	342,9	-7,2	2 974,6	100% AS "Air Baltic Corporation"	SIA "Training Centre Holdings" tika likvidēts ar reorganizāciju airBaltic 14.10.2015.
195.	SIA "Baltic Airlines"	Transports	312,5	300,0	11 222,6	100% AS "Air Baltic Corporation"	SIA "Baltic Airlines" tika likvidēts ar reorganizāciju airBaltic 14.10.2015.
196.	AS "IT Latvija"	Transports	n/a	n/a	n/a	78% VAS "Latvijas Pasts"	"IT Latvija" 2015. gada sākumā atsavināts
197.	AS "Latvijas Pasta nodaļu tīkls"	Transports	n/a	n/a	n/a	80% VAS "Latvijas Pasts"	"Latvijas Pasta nodaļu tīkls" tika likvidēts 27.05.2015. un izslēgts no Uzņēmumu reģistra komercreģistra
198.	AS "Nordic Energy Link"	Enerģētika	n/a	n/a	n/a	25% AS "Latvenergo"	2014. gadā tika izbeigta AS "Latvenergo" līdzdalība AS "Nordic Energy Link". AS "Nordic Energy Link" no Igaunijas komercreģistra tika izslēgta 04.10.2015.
199.	SIA "ZetCOM"	Sakari	n/a	n/a	n/a	100% SIA "Latvijas Mobilais Telefons"	
200.	SIA "LMT Retail & Logistics"	Sakari	n/a	n/a	n/a	100% SIA "Latvijas Mobilais Telefons"	

